

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2007—2009

KUVATAIDEAKATEMIA

Kannessa Sakari Kannoston kuvataiteen maisterin tutkinnon opinnäytetyö, joka oli esillä Kuvataideakatemian lopputyönäyttelyssä Taidemuseo Tennispalatsissa keväällä 2005.

Mauri Ylä-Kotola: Lähtökohtia Kuvataideakatemiaan strategian kehittämiseen	4
Tavoitteet ja tehtävät	8
Vaikuttavuus ja laadunhallinta	
1 Tutkimus, tohtorikoulutus ja taiteellinen toiminta	9
Tohtorikoulutusohjelma	9
Valmistuminen	11
Korkea laatu	12
Resurssit	12
2 Peruskoulutus	13
Tutkinnonuudistus	13
Opetuksen suunnittelu	14
Opintojen ohjaus	15
Opiskelijapalaute	16
Opiskelijavalintojen kehittäminen	16
Kirjaston kehittäminen	17
3 Kansainvälistyminen	18
Liikkuvuus ja verkostoituminen	18
Ulkomaiset opiskelijat ja vieraskielinen opetus	20
4 Yhteiskunnallinen vuorovaikutus	21
Taiteellinen toiminta	22
Alueellinen toiminta	24
Aikuiskoulutus	26
Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	27
Toiminnallinen tehokkuus	
1 Palvelujen tehostaminen	28
2 Rakenteellinen kehittäminen	30
3 Laadunhallinta	30
4 Tilat	31
5 Rahoitus	32
Hankkeet	
1 Kuvataideakatemiaan omat hankkeet	35
2 Tuettavat muiden yliopistojen hankkeet	35
Liitteet	36

Mauri Ylä-Kotola: Lähtökohtia Kuvataideakatemiastrategian kehittämiseen

1. Kuvataideakatemiastrategian toiminta-ajatus

Kuvataideakatemia vastaa kuvataiteen koulutusalan yliopisto-opetuksesta Suomessa. Kuvataide on yksi taiteen koulutusaloista musiikin, taideteollisuuden, teatterin ja tanssin ohella. Näitä aloja opetetaan taideyliopistoissa. Taideyliopistojen rooli yliopistokentässä on korostunut 1990-luvun aikana. Muodikasta on puhua luovasta luokasta, design managementista ja esteettisyyden korostuneesta merkityksestä tuotteiden lisäarvon lähteenä.

Kuvataiteen koulutusala opiskelevat valmistuvat vapaiksi kuvataiteilijoiksi. Taiteilijuus ammattina on muuttanut viime vuosikymmeninä voimakkaasti ja on edelleen muuttumassa. Muutoksiin liittyy paitsi kansainvälistyminen myös taiteen ja yhteiskunnan välisten suhteiden uudentyypinen määrittely mm. yhteisötaiteessa. Omia vaatimuksiaan koulutukseen ovat tuoneet kuvataiteen uudet tekniikat, kuten audiovisuaalinen media, Internet ja tietokone.

Kuvataideakatemiassa on taustallaan pitkä historia. Se on perustettu jo vuonna 1848 ja on näin vanhin Suomen eri taiteenalojen yliopistoista. Kuvataideakatemiassa ovat opettaneet johtavat suomalaiset kuvataiteilijat Helene Schjerfbeckin ajoista alkaen. Keskeinen opetusmuoto onkin suora kontaktiopetus, jossa opiskelija saa ohjausta kuvataiteen kunkin erityisalan asiantuntijalta. Viime vuosina Kuvataideakatemiastrategian opetus on kansainvälistynyt mm. lisääntyneiden opettajavierailujen muodossa. Opetuksessa suomalaisen ja kansainvälisen taiteen perinteen ja historian ohella korostuu perehdyttäminen taidemaailman uusimpiin virtauksiin niin pohjoismaisessa, eurooppalaisessa kuin globaalissa katsannossa. Itsenäiseen työhön ja produktioihin perustuva opiskelu vaatii itseuria ja oma-aloitteisuutta.

Kuvataideakatemiastrategian opetus perustuu taiteelliseen käytäntöön ja taiteelliseen tutkimukseen. Taiteellinen tutkimus on käsitteenä uusi, mutta tosiasiallisesti ollut mukana Kuvataideakatemiastrategian opetuksessa perustamisesta asti. Esimerkiksi piirtämiseen liittyy teoreettisia kysymyksiä, jotka koskevat havaintoa fysiologisena tapahtumana, optiikkaa, silmän rakennetta ja perspektiivioppiä. Yhtä tärkeä piirtäjälle on ilmaisukeinojen teoria, joka kattaa niin opit viivasta ja valööristä kuin tietotekniikkaan perustuvan immersiiivisen piirtämisen. Sisällöllisesti taide tarkastelee monin tavoin koko ympäröivää yhteiskuntaa. Kandidaatin ja maisterin tutkintojen lisäksi Kuvataideakatemiassa on mahdollista suorittaa kuvataiteen tohtorin tutkinto, jonka opinnoissa taiteellinen tutkimus korostuu.

Kuvataiteen yliopisto pyrkii säilyttämään kuvataiteellista taitoa ja sanomatonta piilevää tietoa. Modernin kuvataiteen perusominaisuus on kuitenkin myös vallankumouksellisuus ja rajojen ylittäminen. Enemmän kuin monen muun ammatin kohdalla, päätös opiskella kuvataiteilijaksi on samalla elämäntavan valinta.

Keskiaikainen yliopistoajatus lähti siitä, että yliopistojen tehtävä oli vaalia ja säilyttää tietoa. Kuvataiteen yliopiston osalta tämä tehtävä liittyy taidon ja sanattoman piilevän tiedon säilyttämiseen. Taidon säilyttäminen voi olla vaikeampaa kuin tiedon, koska taitoa ei voi yleensä kirjoittaa ylös.

Viimeistään valistusajalta alkaen yliopistojen tehtävänä on korostunut uuden tiedon tuottaminen. Kuvataiteen yliopiston tehtävä on siten paitsi säilyttää taitoja myös keksiä uusia taitoja. Tähän liittyy ajatus hermeneuttisesta spiraalista, jossa vanhaa perinnetaitoa jatkuvasti uudelleentulkitaan ja kehitetään. Joskus taiteen ydinosaamisen sanattomuus ja henkilökohtaisen kontaktiopetuksen keskeisyys on tuonut akatemioihin suljetun sisar- tai veljeskunnan tuntua.

Myös taiteen ydinosaamisen sanattomuus, kuva vastaan sana, on asetettu eri historian vaiheissa kyseenalaiseksi. Vasta 1700-luvun lopulla syntyi taiteiden ja tieteiden nykyaikainen järjestelmä. Oppineisuutta ja sanankäyttötaitoa ei pidetty enää taiteilijan prototyyppiin kuuluvina. Ikonoklasmin eli kuvien särkemisen sijaan taidealaa alkoi luonnehtia logoklasmi ja logofobia, sanakielto ja sanakauhu, mikä ilmeni kaikenlaisen taidepuheen ja selittelyn vastustamisena. Taide itsessään on puhetta, puhe taiteesta on turhaa.

Tilanne muuttui perusteellisesti taiteilijakoulutuksen uudistuessa 1980-luvun aikana Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Käsitetaide toi logoksen kuvataiteeseen, maalaukseen, taidegrafiikkaan, mediataiteeseen ja kuvanveistoon. 1980-luvulla taiteilijakoulutuksen tärkeä muutos oli audiovisuaalisten medioiden tulo taiteilija-

koulutuksen piiriin sekä teoriaopetuksen lisääntyminen, mikä johti ajatukseen taiteellisesta tutkimuksesta. Taiteellinen tutkimus esittää itsensä usein perinteisestä taidehistoriasta, taiteen sosiologiasta ja taidefilosofiasta irrallisena uutena paradigmana, mutta on itsessään ideologialtaan 1980-luvun taideteoriaan murtautuneen postmodernismin, dekonstruktion ja jälkistrukturalismin tyyli puhdas tuote.

Viime vuosien Suomessa yliopistot ovat alkaneet huomioimaan yhä laajemmin teknisen tiedonintressin toiminnan tarkoituksena. Tekninen tiedonintressi tarkoittaa sitä, että tietoa halutaan saada jonkin ongelman ratkaisemiseksi. Teknistä keksintöä ei ole olemassa tutkimuksen alkaessa vaan se syntyy tutkimuksen tuloksena. Myös kuvataiteen alalla voidaan puhua teknisestä taidonintressistä, mikä tarkoittaa sitä, että taidetta tehdään jonkun ulkopuolisen tahon asettaman tehtävänannon mukaan. Tällöin ei tehdä enää perustutkimukseen rinnastuvaa vapaata taidetta vaan soveltavaa taideteollisuutta. Kuvataideakatemiaan ensisijainen tehtävä ei voi olla vastata ulkopuolisiin tarpeisiin tai tilauksiin, mutta usein näihin liittyvät jännitteet tuottavat yllättäviä ja jännittäviä tuloksia. Taiteen ja taideteollisuuden raja on olemassa, mutta usein tämä raja liikkuu.

Yliopistojen keskeinen tehtävä on tarjota areena, josta käsin on kritiikin ja analyysin keinoin mahdollista uudistaa yhteiskunnan rakenteita. Tämä tehtävä on viime vuosina haluttu unohtaa. Kun 1970-luvun yliopistomaailman muotivirtaus oli äänekäs taistolaisuus, on se nyt äärimmilleen viety bisneshenkisyys. Kuvataideakatemiaan rooli kriittisenä yliopistona liittyy ennen kaikkea kuvakulttuurin kritiikkiin. Massamittainen joukkotiedotus tarjoaa meille jatkuvalla syötöllä kuvavirtaa, joka muovaa sitä tapaa, jolla hahmotamme todellisuuden. Kuvataideakatemiaan tehtävä on tässä tilanteessa ylläpitää traditioita, puolustaa katoavia taidemuotoja ja tekemisen tapoja, luoda metakuvia, jotka paljastavat havaintomme rakenteet ja kuvista opitun tapamme nähdä maailma, sekä luoda vastakuvia valtakuvien tasapainoksi.

2. Taiteellinen tutkimus

Taiteen alan tutkimusta voidaan ajatella olevan neljää tyyppiä:

(1) Perinteisessä humanistisessa taiteen tutkimuksessa tutkijan ammattiin ja ammattikulttuuriin sitoutunut henkilö tutkii taidetta siitä erillään, jolloin ihanne voi periaatteessa olla biologin tutkimusote hyönteiseen. Tutkimuskohteena voi korostua (a) taiteen tekijä joko taiteilijana, viestin lähettäjänä tai tuotteen tuottajana, (b) teos ja sen rakenteet taideteoksena, viestinä tai tuotteena, (c) teoksen käyttäjä yleisönä, vastaanottajana tai kuluttajana. Usein tutkimusasetelmissä sekoittuu useampi näkökulma ja kohteeseen eläytymiseen perustuvat näkökulmat ovat mahdollisia. Viime vuosina on yleistynyt myös taiteilijoiden oma tutkimus jo tehdyistä teoksistaan, jolloin tekijän tieto korostuu.

(2) Toinen taiteen tutkimuksen tyyppi on ns. suunnittelutiede, joka korostuu taideteollisella alalla. Tutkimus voi tällöin antaa esimerkiksi suunnitteluohjeen auton teolliselle muotoilulle esimerkiksi ilmanvastukseen liittyvän tieteellisen tiedon ja tiettyjen suunnittelufilosofioiden ja arvojen pohjalta. Tutkimus on tyyppiä: ”jos haluat A tilanteessa B niin toimi tavalla X”. Tutkimuksen tuloksena syntyy suunnitteluohjeen pohjalta taide-teos.

(3) Kolmas taiteen alan tutkimuksen tyyppi on ”taide tiedonhankinnan välineenä”. Tällöin taide palvelee kuin koe luonnontieteessä tiedonhankinnan välineenä. Taiteellisten, tieteellisten ja filosofisten pohdintojen tuloksena toteutetaan ”taiteellinen koe”, jota sen jälkeen tutkimuksellisesti tarkastellaan.

(4) Neljäs taiteen alan tutkimuksen tyyppi on se, missä taideteos itsessään on tutkimusprosessin kuvaus. Enemmän tai vähemmän kaikki taideteokset ovat myös tutkimuksellisia, mutta erityisesti käsitetaiteessa ja esimerkiksi dokumenttielokuvassa taideteos itsessään voi olla korostetusti ”tieteenläheinen” tai ”filosofianläheinen”. Tyypillisesti taiteessa korostuu tällöin reflektiivinen elementti.

Kuvataideakatemiassa tutkimusta tehdään eri osastoilla, erityisesti jatkotutkinto-osastolla. Kuvataideakatemiaan tutkimus perustuu ajatukseen taiteellisesta tutkimuksesta. Tohtorintutkintoa varten edellytetään tällä hetkellä tieteellisen väitöskirjan sijaan opin- ja taidonnäytteet. Taiteellista tutkimusta edustaa erityisesti tyyppi 4. Esimerkiksi Teemu Mäen väitöskirjassa on piirteitä tyypeistä 1 ja 4. Taiteelliset kokeet ja suunnittelutiede ovat korostuneet Kuvataideakatemiaan tutkimuksessa vähemmän. Metodologisesti kulttuurintutkimus on hallitseva ”tutkimusparadigma”. Esimerkiksi modernismille tärkeä hahmopsykologia ei ole korostunut enää niinkään Lauri Anttilan rehtorikauden jälkeen. Vararehtori Markus Konttisen esitys piirtämisen

ja havainnon fenomenologis-psykologisesta tarkastelusta taiteellisen käytännön ja taiteellisen tutkimuksen ydinaineeksi suuntaa toimintaa tähän suuntaan.

Kuvataideakatemia osastoista maalauksen osasto on henkilöstösuunnitelmassaan halunnut nostaa esiin tutkimuksen maalauksen alan tutkimuksellisen lehtoraatin muodossa. Maalaus itsessään nähdään käsitteellisenä prosessina, joka ajatuksena vastaa taiteen tutkimuksen tyyppiä 4. Kuvanveiston osasto ja taidegrafikan osasto ovat tuoneet esiin ilmaisukeinojen teknisen luonteen tarkastelun tärkeyden alueillaan. Taidegrafikan ja kuvanveiston uranuurtajat ovat monesti kehittäneet uusia teknisiä menetelmiä ilmaisuun palvelemaan. Samaa pätee moniin mediataiteilijoihin. Tämän tyyppiset näkökulmat eivät vielä ole korostuneet Kuvataideakatemia jatkokoulutuksessa. Metodologisesti tämäntyyppinen tutkimusote vaatii kulttuuritieteellisen näkökulman laajentamista.

3. Kuvataideakatemia kansainvälinen toiminta

Kuvataideakatemia historiassa taiteelliseen käytäntöön ja tutkimukseen perustuva opetus on heijastellut aikaansa ja kansainvälisiä taide- ja teoriavirtauksia, 1800-luvulla mm. kansallisromantiikkaa ja symbolismia, 1900-luvulla modernismia. Varsinkin Ilkka-Juhani Takalo-Eskolan rehtorikaudella kuvataiteen modernismin sijaan Kuvataideakatemia alkoi profiloitua käsitetaiteellisenä projektina. Vastaavasti Lauri Anttilan ja Erkki Soinin rehtorikaudella modernismin rinnalla alkoivat korostua uudet audiovisuaaliset mediat ja näihin perustuvat taiteet. Mediataiteen teoria taas on ollut hallitsevasti postmodernistista 1980-luvulta alkaen marxilaisuuden väistyttyä. Postmodernismi onkin korostunut ainakin piilo-opetussuunnitelmana Mika Hannulan rehtorikaudella, todellisuusversioiden moninaisuuden, relativismin ja pluralismin lippujen takana. Samalla autonomisen taiteen idea on alkanut väistyä taidemaailmaan sosiaalisena kenttänä tehtävän taiteen ajatuksen korostuessa. Kuratoinnin, gallerioiden ja median rooli on kuvataiteen viestintätapahtumassa suuri. Hannulan kautta leimasi myös Kuvataideakatemia voimakas kansainvälistyminen, jolle pohja oli luotu jo 1990-luvun alussa. Vuonna 2005 Kuvataideakatemia perusopiskelijoista lähes 20 prosenttia oli ulkomaalaisia.

Suomi on harvoja maailman maita, missä perustutkinnon suorittaminen on ulkomaalaisille opiskelijoille maksutonta. Perusteena tähän ovat olleet supistuvat ikäluokat eli työvoimatarve. Voidaan kuitenkin kysyä, onko kuvataiteen alalla työvoimatarvetta. Ulkomaalaisissa perustutkinnon suorittaneista opiskelijoista vain osa jää Suomeen. Tätä saatetaan pitää myös hyvänä asiana: näin ulkomaalaiset valmistuneet eivät ole kilpailemassa apurahoista.

Lähivuosina Kuvataideakatemia ei liene syytä enää korottaa ulkomaalaisten opiskelijoiden määrää. Kansainvälisten kontaktien ja verkostoitumisen kannalta tehokkaampaa voisi olla ulkomaalaisten opiskelijoiden rekrytointi erityisesti maisteri- ja tohtorivaiheeseen.

4. Koulutusjärjestelmän rakenteiden kehittäminen ja Kuvataideakatemia rahoitus

Suomessa kuvataiteen koulutuskenttä on hajanainen. Korkea-asteen koulutusta tarjotaan kuvataiteen yliopiston lisäksi seitsemässä ammattikorkeakouluyksikössä, jotka ovat Etelä-Karjalan, Kemi-Tornion, Lahden, Pohjois-Karjalan, Satakunnan, Tampereen ja Turun ammattikorkeakoulut.

Kuvataiteen alan ammattikorkeakouluyksikköjen opiskelijoiden sisäänottomäärä oli vuonna 2004 141 opiskelijaa (hakijoita 836). Vastaava luku Kuvataideakatemia osalta oli 42 opiskelijaa (hakijoita 637). Laskennallisesti kuvataiteen korkea-asteen koulutukseen otetaan siis vuosittain 183 opiskelijaa. Kun Suomen taiteilijaseuraan kuuluu tällä hetkellä 2300 ammattimaista kuvataiteilijaa, on helppo nähdä, että seuraavien vuosikymmenten aikana yhä suurempi osa suomalaisista omaa opiskeluhistoriansa kuvataiteen korkea-asteen opintojen piirissä. Toisen asteen ammattiin johtavaa kuvataiteen koulutusta annetaan lisäksi laajalti 16 koulutusyksikössä ympäri Suomea. Valtio rahoittaa kuvataiteen koulutusta vahvasti, mutta itse ammatillisen kuvataiteen julkinen rahoitus on Suomessa vähäistä.

Kuvataiteen korkea-asteen koulutuksesta valmistuvien opiskelijoiden sijoittuminen kuvataidealalle on heikkoa. Tähän on monia syitä, mm. Suomen kansallisten taidemarkkinoiden kehittymättömyys ja suhteellisen vähäinen kulttuurivienti kuvataiteen alalla. Myöskään kuvataiteilijan ammatin uusia mahdollisuuksia esi-

merkiksi yhteisötaiteen alalla ei ole yhtä systemaattisesti edistetty kuin esimerkiksi Ruotsissa. Kuvataiteen yrittäjäyyskasvatus on niin ikään vähäistä.

Laaja kuvataiteen koulutuksen kehittäminen edellyttää kaikkien korkea-asteen koulutusyksiköiden yhteistyötä. Kuvataiteen koulutukseen käytetty kokonaisresurssi voidaan järkevästi hyödyntää vain eri yksiköiden profiloitumisella ja toisaalta yhteisillä toimenpideohjelmilla esimerkiksi kansainvälistymisen ja kulttuuri-
viennin edistämiseksi.

Opetusministeriön perusrahoituksen osalta on esitetty yliopistojen rahoituksen painopisteen siirtämistä tutkimuksen suuntaan ulkopuolista rahoitusta perusteena käyttäen. Koska taiteellisen tutkimuksen rahoitusinstrumentit ovat vasta muotoutumassa, ei ulkopuolinen rahoitus ole vielä toistaiseksi tutkimusaktiivisuutta taideyliopistoissa kuvaava kriteeri. Tohtorin tutkintotavoitteiden osalta Kuvataideakatemia esittää otettavaksi käyttöön kustannuskertoimet, koska taiteellisiin väitöksiin sisältyy vaativia ja kalliita produktioita. Taiteellisen toiminnan kriteeri ei voi olla virkaopettajien määrä, kuten se ei voi olla myöskään tieteellisen toiminnan kriteeri.

Kuvataideakatemia esittää, että maisterintutkinnoissa käytettävät koulutusaloittaiset kustannuskertoimet ns. vapaiden taiteiden (musiikki, teatteri, tanssi, kuvataide) osalta harmonisoitaisiin. Vapaille taiteille on ominaista yksilö- ja pienryhmäopetus sekä korkeat väline- ja materiaalikulut. Vapaiden taiteiden toimintakenttä on niin ikään leimaa-antavasti kansainvälinen, etenkin musiikissa, tanssissa ja kuvataiteissa. Kuvataideakatemia esittää edelleen, että koulutuksen, tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan kansainvälisyys tulisi nostaa merkittävämmäksi toiminnan tuloksellisuuden kriteeriksi. Tuloksellisuusrahoituksen osalta yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kriteeriksi ehdotetun tieteellisen julkaisutoiminnan rinnalla tulisi huomioida taiteelliset julkaisut (näyttelyt, teokset kokoelmissa, julkiset taidehankinnat jne.).

Tavoitteet ja tehtävät

Yliopistojen toiminnan tavoitteena on vahvistaa yhteiskunnan kestävästä taloudellista ja kulttuurista kehitystä, hyvinvointia sekä kansainvälistä kilpailukykyä. Tavoitteena on tutkimuksen, tutkijankoulutuksen, opetuksen ja taiteellisen toiminnan korkea laatu, jota tuetaan vahvistuvalla kansainvälisellä yhteistyöllä sekä laatujärjestelmien kehittämisellä. Yliopistot uudistavat toimintojaan ja rakenteitaan tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi.

Kuvataideakatemia vastaa kuvataiteen koulutusalan yliopisto-opetuksesta Suomessa. Kandidaatin ja maisterin tutkintojen lisäksi Kuvataideakatemiassa on mahdollista suorittaa kuvataiteen tohtorin tutkinto, jonka opinnoissa taiteellinen tutkimus korostuu. Opiskelijat valmistuvat vapaiksi kuvataiteilijoiksi.

Opetus perustuu taiteelliseen käytäntöön ja taiteelliseen tutkimukseen. Keskeinen opetusmuoto on suora kontaktiopetus, jossa opiskelija saa ohjausta kuvataiteen kunkin erityisalan asiantuntijalta. Itsenäiseen työhön ja produktioihin perustuva opiskelu vaatii itsekuria ja oma-aloitteisuutta.

Kuvataideakatemia on profiloitunut paitsi ulospäin suuntautuvana myös kansainvälisenä toimijana suomalaisessa kuvataidekentässä. Akatemia koordinoi ensimmäistä eurooppalaista kuvataiteellisen tutkimuksen verkostoa. Niin tohtorin- kuin maisterintutkintojenkin uudistamiseen liittyy keskeisesti vertailukehittäminen eurooppalaisten yhteistyöyliopistojen kanssa. Yhteistutkimomahdollisuuksia selvitetään aktiivisesti. Taiteellisen toiminnan keskiöön on noussut erityyppinen kansainvälinen työpaja- ja projektitoiminta.

Yliopistojen keskeinen tehtävä on tarjota arena, josta käsin on kritiikin ja analyysin keinoin mahdollista uudistaa yhteiskunnan rakenteita. Kuvataideakatemian rooli kriittisenä yliopistona liittyy ennen kaikkea kuvakulttuurin kritiikkiin. Tehtävänä on paitsi ylläpitää myös ylittää traditioita.

Tulosopimuskauden 2007–2009 painoaloja ovat,

- kuvataiteellisen tutkimuksen metodologian kehittäminen
- klassisten linjojen kuten piirustuksen ja havainnon opetuksen vahvistaminen
- uuden ajankohtaisen teknologian, muun muassa liikkuvan kuvan kehittäminen osana tutkimus- ja opetustoimintaa
- alueellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen, erityisesti kaupunkitaideprojektien tuottaminen
- yrittäjyyskasvatus (työpajahanke, ammattikorkeakouluhanke, maisteriohjelmat)

Toimintamuotojen uudistukseen antaa sekä mahdollisuuden että luo samalla painetta kuvataidekentän kokema murros välinekeskeisestä tekemisestä sisältövetoiseen toimintaan. Pää tavoitteena on tutkimuksen ja opetuksen päälinjojen huolellinen uudelleen hahmottaminen, opiskeluprosessin tehostaminen ohjausta kehittämällä sekä uusien pedagogisten opetusmuotojen rakentaminen. Toiminnan laadukkuus varmistetaan paitsi opiskelijavalintoja myös palaute- ja arviointijärjestelmiä kehittämällä.

Koulutuksen rakenteellisen kehittämisen tavoitteena on siirtää painopiste maisterin ja tohtorin tutkintoihin. Koulutusmuotoja kehitetään erityisesti maisteritasolla. Alueellista yhteistyötä kehitetään vastaavasti niin, että kandidaatin koulutus voidaan tuloskauden loppuun mennessä siirtää soveltuvilta osin kuvataiteen ammattikorkeakouluyksiköihin. Samalla selvitetään millä tavoin yliopistollinen kuvataiteen maisterikoulutus profiloituu ammattikorkeakoulusektoriin nähden.

Taideyliopistoyhteistyötä syvennetään (vrt. korkeakoulurakenteiden kehittämishanke, Virtanen). Muun muassa mahdollisuudet yhteistyöhön aikuiskoulutuksen osalta selvitetään. Painopisteenä on kuitenkin yhteistyö kuvataiteen koulutusta antavien koulutusorganisaatioiden kanssa sekä yleisemmin kuvataidekentän kanssa.

Tulevan kauden hankkeissa on asetettu aiempaa selkeämmin painopisteitä työelämään valmentamiselle. Uusien avauksien päämääränä on kehittää koulutuksen yhteyteen luontevia tapoja kartuttaa kuvataiteilijan ammatillisia valmiuksia. Tärkeänä suuntauksena on työpajapedagogiikan kehittäminen ja kiinnittäminen peruskoulutukseen.

Kuvataideakatemia osallistuu tuottavuushankkeisiin (mm. Pave, ValtIT). Toimintoja ja rakenteita uudistetaan tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuottavuuden lisäämiseksi. Taiteellisen toiminnan indikaattorimalia kehitetään osana Kuvataideakatemian laatu järjestelmää. Tiedotusta ja markkinointia sekä ulkopuolisen, täydentävän rahoituksen hankkimista tehostetaan rehtorin alaisuuteen perustettavan markkinointi- ja viestintäyksikön vetämänä.

Akatemia vahvistaa strategiatyötään oman profiloitumisensa tukena. Vuonna 2006 on aloitettu kokonaisstrategian uudistaminen. Strategiatyön tukena toimii akatemian laadunvarmistusjärjestelmän käyttöönotto ja kehittäminen. Tulevan kauden kuluessa suoritetaan strategian seuranta.

Vaikuttavuus ja laadunhallinta

1 Tutkimus, tohtorikoulutus ja taiteellinen toiminta

Yliopistojen tieteellisessä tutkimuksessa ja taiteellisessa toiminnassa korostetaan laatua, kansainvälistymistä ja vaikuttavuutta. Tavoitteena on parantaa tutkimuksen johtamista ja organisoimista sekä lisätä yliopistojen kansainvälistä tutkimusrahoitusta.

Kuvataideakatemialla on vahva kansainvälinen asema kuvataiteellisen tutkimuksen edelläkävijänä. Tutkimusta tehdään eri osastoilla, erityisesti jatkotutkinto-osastolla. Tehty tutkimus perustuu ajatukseen taiteellisesta tutkimuksesta. Tohtorikoulutuksessa painottuu korkeatasoinen kuvataiteellinen työskentely ja siihen luontevasti liittyvä tutkimus. Lähtökohta on taiteen tekemisessä (”practise based PhD studies, practise based research”). Alustavat vertailut ovat osoittaneet mallin olevan kansainvälisestäkin tarkasteltuna ainutlaatuisen. Kun esimerkiksi teorian osuus tohtorikoulutuksessa Kuvataideakatemiassa on keskimäärin 30 %, on vastaava lukema Slade’issä 80 %.

Valmistumassa olevassa kuvataiteellisen tutkimuksen strategiassa päämääräksi on asetettu jatkotutkinto-osaston hallittu kasvattaminen niin, että tohtorikoulutuksen laadun taanneet parhaat käytänteet säilytetään. Painopisteeksi on asetettu kansainvälisen toiminnan ja kuvataiteellisen tutkimuksen profiloinnin rinnalla kansallisen ja kansainvälisen verkostoitumisen syventäminen, erityisesti taideyliopistoyhteistyö sekä yleisemmin opetussuunnittelun, ohjaus- ja tarkastuskäytäntöjen sekä tätä kautta opiskeluprosessin tehostaminen.

Jatkotutkinto-osastolla on käynnistetty hanke, jonka avulla pyritään toteuttamaan strategiassa määritellyt tavoitteet. Ks. hanke 1 Kansainvälistyvä taiteellinen tutkimus.

Tohtorikoulutusohjelma

Tieteellisten ja taiteellisten jatko-opintojen ensisijainen tavoite on tohtorintutkinto. Tutkijakoulujen laatua, kansainvälistymistä, opiskelijavalintaa ja ohjausjärjestelyjä tehostetaan. Yliopistot vahvistavat tutkijanuran edellytyksiä ja tutkijakoulutettujen työelämävalmiuksia. Tutkijakouluihin rekrytoidaan aktiivisesti ulkomaisia opiskelijoita ja tutkijoita. Tavoitteena on, että vuonna 2009 tutkijakoulujen opiskelijoista 15 % on ulkomaalaisia.

Jatkotutkinto-osaston toiminta on lähtökohdiltaan kansainvälistä. Tähän ovat vaikuttaneet muun muassa ulkomaisten asiantuntijoiden työskentely tutkimusseminaarissa, ulkomaiset ohjaajat ja tarkastajat, opettajien ja jatko-opiskelijoiden oma aktiivinen kansainvälinen toiminta sekä yliopistotasolla kansainvälisen yhteistyöverkoston ”European Artistic Research Network” (EARN) perustaminen.

Kauden 2007–2009 painopisteenä on kansainvälisen toiminnan tehostettu organisoimista. Lyhytkestoisen seminaaritoiminnan sijaan keskitytään pitkäjänteisen kansainvälisen yhteistyön vakiinnuttamiseen. Päämääränä on tekijäkeskeisen, taiteen tekemiseen perustuvan kuvataiteellisen tutkimuksen metodologian sekä tohtorin tutkintoon sisältyvien opintojen, erityisesti taiteilijakirjoittamisen kehittäminen. Kehittämistyössä keskitytään tohtoritasoisten opinnäytteiden sekä kuvataiteen tohtorikoulutusohjelmien opetussisältöjen ja opetusmuotojen analyttiseen tarkasteluun. Tavoitteena on kuvataiteellisen tutkimuksen teorian ja käytännön

välisen suhteen syventäminen ja tarkentaminen eri maiden tohtorikoulutuksessa kerätyn tieto-aidon avulla. Vertailupohjaa saadaan muun muassa EARN-yliopistoista. Myös vuonna 2006 toteutettava opiskelijapalautteeseen perustuva kartoitus tuo tietoa kehitystyön pohjaksi.

Vaikka vertailu on vasta aloitettu, voidaan todeta Kuvataideakatemiaan olevan edelläkävijä. Pieni, tiukat vaatimukset läpikäynyt opiskelijaryhmä, yksilöllinen ohjaus ja opetus, seminaarikäytäntöjen monipuolisuus (essee-, teoria- ja työskentelyseminaarit, kansainväliset symposiumit), osaston tutkijakoulumaisuus sekä vilkas kansainvälinen yhteistyö toimivat osana koulutuksen laadunhallintaa. Nämä käytänteet halutaan turvata.

Teemu Mäestä tulee tohtori

JARMO MATILAINEN / HS

► Kuvataideakatemiasta valmistuu kaksi uutta kuvataiteen tohtoria

Anu Uimonen
HELSINGIN SANOMAT

► Kuvataideakatemiaan tohtorikoulutusohjelma nyt käynnissä eteenpäin aimo askelen, kun viikon sisällä valmistuu kaksi uutta kuvataiteen tohtoria.

Tänään tarkastetaan kuvataiteilija **Teemu Mäen**, 38, kuvataiteen tohtorin tutkinnon opin- ja taidonnäyte *Taide filosofisen ja poliittisen vakaumuksen kokonaisimpana muotona*. Tarkastajina toimivat professori **Anita Seppä** ja kuvataiteilija **Ilkka Juhani Takalo-Eskola**.

Viikon päästä ensi lauantaan on vuorossa taidemaalari **Jan Kenneth Weckmanin** opin- ja taidonnäyte *Taideteos teoria - taiteellisen työskentelyn artikulaatio*, jonka tarkastavat professori **Mari Rantanen** ja professori **Harri Veivo**.

Kummankin tilaisuuden valvojana on Kuvataideakatemiaan jatkotutkinto-osaston johtaja, professori **Jan Kaila**.

Kuvataideakatemiassa tohtoriksi ei väitellä. Väitöskirjan sijaan puhutaan opin- ja taidonnäytteestä, johon kuuluvat taiteellinen työskentely ja teoriaosuus, yleensä kirja. Teoriaosuus voi olla jotain muutakin, mutta toistaiseksi kaikki neljä tähänastista tohtoria ovat valinneet kirjan.

Teemu Mäen opinnäytteen pääosa oli hänen laaja näyttelynsä Helsingin taidehallissa 2002. Esillä oli maalauksia, piirustuksia, valokuvia, videoita, tekstiä, installaatio ja monitaideos.

Näyttelyn yhteydessä julkaistiin runsaasti kuvitettua monografiaa, joka ei kuitenkaan ollut Mäen tohtorin tutkinnon

teoriaosuus. Opinnäytteen kirjallinen osa on juuri ilmestynyt esseekokoelma *Näkyvä pimeys – esseitä taiteesta, filosofiasta ja politiikasta*.

Tukeva 444-sivuinen kirja sisältää kymmenen esseettä – eikä yhtään kuvaa. Esipuheessaan Mäki kertoo, että hän tarkoitti kirjan kokonaisuudessaan opinnäytteen osaksi. Kuvataideakatemiaan tohtoritutkintojen neuvottelukunta rajasikin kuitenkin kirjan esseistä viisi opinnäytteen ulkopuolelle.

Opinnäytteeseen kuuluvat esseet: *Olemme murhaajia, Kissa, Taide kokonaisvaltaisena filosofiana ja politiikkana, Työkälypakki* ja *Voodoo ja taide*.

Lakoninen otsikko *Kissa* palauttaa mieliin Mäen moneen kertaan julkisuuteen nostaneen videoteoksen *My Way, a Work in Progress*, johon sisältyy kissan tappaminen. Mäki käy tappauksen taustoihin ja seurauksiin läpi perusteellisesti, ja tiivistää lopulta kantansa:

”En kadu kissantappoa. Videoteokseni tekeminen ei ollut minulle hauskaa eikä teokseni tarkoitus ollut yllyttää ketään väkivaltaan, päinvastoin, mahdollistaa katsoja huomamaan oma väkivaltaisuus, ja se, miten helposti sen voi tekeytyä unohtaa.”

Mäen opinnäytteeseen kuuluvien taideteosten keskeiset aiheet ovat väkivalta ja kuolevaisuus. Hän lähestyy väkivalan teemaa marxilaisittain kiinnittäen huomiota rakenteelliseen väkivaltaan, jossa olemme hänen mukaansa kaikki osallisia, sekä tekijöinä että uhreina.

Jan Kenneth Weckmanin opin- ja taidonnäytteen kuva-

Teemu Mäen keskeisiä aiheita ovat väkivalta ja kuolevaisuus.

taiteellinen osuus toteutui kolmena näyttelynä. Kirjallinen osuus *Seitsemän maalauksen katsominen* jakautuu kahteen osaan, joista ensimmäinen käsittelee taiteilijan omaan työskentelyyn perustuvan maalauksen välineitä ja muotoja, ja toinen sisältää semioottisen näkökulman taideteokseen ja taiteelliseen työhön.

► Teemu Mäen kuvataiteen tohtorin tutkinnon opin- ja

taidonnäyte tarkastetaan Kuvataideakatemiassa (Kaikukatu 4) la 15. 10. klo 13.

► Jan Kenneth Weckmanin kuvataiteen tohtorin tutkinnon opin- ja taidonnäyte tarkastetaan Kuvataideakatemiassa (Kaikukatu 4) la 22. 10. klo 13.

► Teemu Mäki: *Näkyvä pimeys – esseitä taiteesta, filosofiasta ja politiikasta*. Like. 444 s. 31,90 e.

TAUSTA

Kuvataiteen tohtoreita on vasta kaksi

► Kuvataideakatemiassa alkoi tohtorikoulutus 1997, kun kuusi taiteilijaa valittiin jatkokoulutusohjelmaan.

Heistä ensimmäisenä sai kuvataiteen tohtorin tutkintonsa valmiiksi **Jyrki Siukonen** 2001. Toisena valmistui 2002 **Jan Kaila**, joka nykyään toimii jatkotutkinto-osaston johtajana.

Nyt tohtoriksi valmistuvien **Teemu Mäen** ja **Jan Kenneth Weckmanin** jälkeen ensimmäisestä kuusikosta tutkinto on vielä kesken **Eija-Liisa Ahtilalla** ja **Tarja Pitkänen-**

Walterilla. Pitkänen-Walter on loppusuoralla, ja hänen opinnäytteensä päästään tarkastamaan talvella 2006.

Viime vuosina Kuvataideakatemia on ottanut vuosittain muutaman uuden tohtoriopiskelijan.

Ihannaeika tohtorin tutkinnon suorittamiseen on neljä vuotta, professori Jan Kaila kertoo. ”Mutta siitä on vaikea pitää kiinni. Tavoitteemme on, että vuosittain valmistuisi kaksi uutta kuvataiteen tohtoria.”

Anu Uimonen

Tutkijakoulutus

Kauden 2007–2009 tavoitteisiin kuuluu taiteellisen tutkimuksen ja alan tutkijakoulutuksen profiloiminen valtakunnallisiin ohjelmiin suhteuttaen. Kuvataiteelliseen tutkimukseen keskittyvää tutkijakoulu- ja postdoc-toimintaa rakennetaan dosenttijärjestelmän, tulevien tutkimushankkeiden sekä kuvataiteellisen tutkimuksen kansainvälisen arvioinnin avulla. Taideyliopistojen yhteistä tutkijakoulu- ja tutkimushanketoimintaa lisätään. Suunnittelussa ja toteutuksessa otetaan huomioon yliopiston omat tarpeet. Täydentävän rahoituksen hakua erityisesti Suomen Akatemiasta tehostetaan. Samalla pyritään vaikuttamaan taiteellisen tutkimuksen rahoitusinstrumenttien muotoutumiseen alan tarpeita vastaavaksi.

Vuonna 2006 on käynnistetty tutkijakoulutoimintaa. Kuvataideakatemia on paitsi itse hakenut rahoitusta seitsemän yliopiston yhteiselle tutkijakoululle *Kuvataide, innovaatiot, yhteiskunnallinen muutos* (KIM) myös osallisena kahdessa muussa hakemuksessa (Elomedia, Baltart).

Kuvataiteellisen tutkimuksen tradition ollessa nuori ja tarkasteltavan massan puuttuessa on tutkijakoulutuksen eri osa-alueiden rakentamiseen kuitenkin suhtauduttava maltillisesti. Vasta vuodet 2007–2009, jolloin opinnäytteitä valmistuu enemmän, näyttävät millä tavoin tutkijakoulutusta jatkossa on tarkoituksenmukaista kehittää. Opinnäytteiden määrän lisääntyessä kasvaa myös oma traditio kuvataiteellisen tutkimuksen muodoista.

Taideyliopistoyhteistyö ja EARN-toiminta luovat pohjan pitkäjänteiselle kansainväliselle tutkimusyhteistyölle.

Ulkomaiset jatko-opiskelijat

Vaikka jatkotutkinto-osaston toiminta on kansainvälistä ja hakijoita on paljon, ei ulkomaisia jatko-opiskelijoita toistaiseksi ole tohtorikoulutusohjelmassa. Syitä lienee kaksi: (a) koulutusohjelmaa ei tunneta riittävän hyvin, (b) toisin kuin Suomessa eivät maailmalla huipputaiteilijat yleensä hakeudu tohtorikoulutukseen.

Tavoitteena on, että akatemiassa opiskelee vuoteen 2009 mennessä 4 ulkomaista jatko-opiskelijaa (n. 15 %). Tämä edellyttää paitsi aktiivista rekrytointia myös säännöllisen englanninkielisen jatkokoulutuksen ja ohjauksen järjestämistä. Akatemian on saadaksen korkeatasoisia ulkomaisia hakijoita paitsi tehtävä itsensä tunnetuksi myös saatava potentiaaliset taiteilijat vakuuttuneeksi tohtoriopintojen ja taiteellisen toiminnan symbioosin mielekkyydestä.

Rekrytointia edesautetaan julkaisemalla englanninkielinen esittelykirja.

Vieraskielistä julkaisutoimintaa tuetaan. Opinnäytteet pyritään julkaisemaan sekä suomeksi että englanniksi. Lisäksi tuotetaan säännöllisesti kuvataiteellisen tutkimuksen metodologiaa käsitteleviä englanninkielisiä artikkelikokoelmia.

Henkilöstösuunnitelmassa priorisoidaan ulkomaisen, vierailevan professorin rekrytoimista.

Valmistuminen

Yliopistot tehostavat tutkijankoulutusta siten, että väittelijöiden keski-ikä laskee 32 vuoteen sopimuskauden loppuun mennessä.

Kuvataideakatemian keskimääräinen tohtorintutkinto tavoite on 3 tutkintoa vuodessa. Arvio perustuu vuonna 2005 tehtyyn valmistumisajankohtien kartoitukseen.

Nuorella koulutusallalla valmistumisajat ovat olleet suhteellisen pitkiä. Syitä tähän ovat muun muassa opinta- ja taidonnäytteen luonteen sekä ohjaussuhteiden osittainen selkiytymättömyys, opiskelijoiden toisinaan ongelmallinen suhde teoriaan ja kirjoittamiseen sekä taiteilijan ja tutkijan uran yhteensovittamiseen liittyvät hankaluudet. Tulevan kauden haasteena onkin valmistumisaikojen lyhentäminen. Keinoja tähän ovat ensi kädessä ohjaus- ja tarkastuskäytäntöjen tehostaminen.

Ohjausprosessiin, ohjausmääriin, vastuukysymyksiin ja palkkaukseen liittyvää ohjeistoa kehitetään. Ohjaussuhteita selkiytetään määrittelemällä tarkemmin vastuullisen ohjaajan työtehtävät. Tutkimus- ja opintosuunnitelman painoarvoa lisätään. Vierailevan professorin tehtäviin sisällytetään opiskelijoiden ohjaaminen, erityisesti taiteilijakirjoittamisen sekä ulkomaisten opiskelijoiden ohjaaminen.

Uutena ohjauskäytäntönä on aloitettu vuosittain käytävät tavoitekeskustelut jatko-opiskelijoiden kanssa. Keskusteluiden avulla seurataan opintojen etenemistä. Prosessia jatketaan ja kehitetään. Näin saadaan myös tärkeää opiskelijapalautetta, jota hyödynnetään opintojen suunnittelu- ja kehittämistyössä.

Tarkastusprosessin uusimisessa keskeisenä on akatemian hallituksen 14.12.2005 nimeämän esitarkastuslautakunnan toiminnan käynnistäminen. Esitarkastuslautakunta nimettiin jatkotutkintojen neuvottelukunnan tilalle. Lautakunta keskittyy kuvataiteen tohtorin tutkinnon opin- ja taidonnäytteen esitarkastusprosessien kehittämiseen ja vakiinnuttamiseen. Lautakunta seuraa säännöllisesti opinnäytetöiden produktio- ja teoriaosuuksien edistymistä arvioiden samalla niiden tasoa. Lautakunnan toiminta on tärkeä osa tutkimuksen laadunvarmistusta.

Yhteistyömuotoja taideosastojen ja yleisen opetuksen osaston koordinoiman maisteri- ja teoriaopetuksen kanssa syvennetään. Tutkimuksellisia taitoja lisätään (vrt. hanke 6 International MFA-Laboratory Studies). Tavoitteena on kasvattaa maisteriopiskelijoiden valmiuksia siirtyä aiempaa nopeammin tohtorikoulutukseen. Tämä alentaa pitkällä tähtäimellä jatko-opiskelijoiden keski-ikää.

Korkea laatu

Akatemiassa tuotetun kuvataiteellisen tutkimuksen korkean laadun takeena on koulutusohjelma, jonka painopisteet on pidetty kuvataiteen tekemisessä. Laatuun vaikuttavat tarkoin kohdennetut opiskelijavalinnat, joiden kautta tohtorikoulutukseen on integroitu parhaita mahdollisia taiteilijoita, joilla on analyyttisiä kykyjä. Laadun takeena ovat olleet lisäksi koulutusohjelman tutkijakoulumaisuus, opetuksen yksilöllisyys, alan parhaiden asiantuntijoiden käyttö opetuksessa ja ohjauksessa, tehdyn tutkimuksen monipuolisuus suhteessa taiteellisen ilmaisun välineisiin sekä käynnissä olevat tukiprosessien analyysit.

Kauden 2007–2009 painopisteenä on laadunvarmistusjärjestelmän rakentaminen ja käyttöönotto. Päämääränä on kuvataiteellisen tutkimuksen laadun arviointi vuoteen 2010 mennessä. Työssä hyödynnetään paitsi rehtorivetoisen tutkimusstrategiatyöryhmän linjauksia myös taideyliopistojen laatuhankeen (2004–2006) sekä tohtorikoulutusohjelmien vertailujen tuloksia. Kansainvälinen vertailu testaa ja varmistaa rakennettavan järjestelmän toimivuutta.

Järjestelmää rakennettaessa kiinnitetään erityisesti huomiota tohtorikoulutusohjelmasta valmistuneiden taiteilijoiden kokemuksiin, arvioihin ja näkemyksiin.

Keskeinen osa laadunvarmistusta on Kuvataideakatemia tarpeisiinsa kehittämä taiteellisen toiminnan indikaattorimalli. Malli on havaittu oivaltavaksi ja toimivaksi taideyliopistokentässä. Toinen keskeinen laatua varmistava elin tulee olemaan esitarkastuslautakunta.

Resurssit

Kuvataideakatemia rakenteellisen kehittämisen päämääränä on suunnata koulutuksen painopiste maisteri- ja tohtorikoulutukseen. Tavoitteena on linjauksen mukaisesti jatko-opiskelijamäärän hallittu kasvattaminen. Vuotuisten aloituspaikkojen määrä nostetaan kolmesta kuuteen.

Mahdollisuuksien ja tarkoituksenmukaisuuden rajoissa kehitetään suomalaisten ja ulkomaisten taideyliopistojen kanssa tehtävää tutkijakoulu- ja tutkimushanketoimintaa (KIM, Elomedia, Baltart, Valokuvataiteen ja teorian tutkimushanke) sekä jatkokoulutusyhteistyötä (esim. EARN). Kehitystyö pohjataan jo käynnistyneistä tutkimusverkostoista saatuihin kokemuksiin.

Täydentävän rahoituksen osuutta kasvatetaan. Tutkijakouluhakuja ja Suomen Akatemian rahoitusinstrumentteja hyödynnetään toimintaa kehitettäessä. EARN-verkoston vaatimaa lisärahoitusta hankitaan EU-hakujen kautta.

Opiskelijamäärän kasvu edellyttää henkilöresurssien lisäämistä. Tämä on huomioitu osaston henkilöstösuunnitelmassa.

2 Peruskoulutus

Opetuksen laatua ja opintojen suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmiä kehitetään niin, että opintojen läpäisy tehostuu ja tutkintojen suorittamisajat lyhenevät. Yliopistot huolehtivat tutkinnonuudistuksen laadukkaasta toteuttamisesta. Opiskelijapalautejärjestelmiä kehitetään. Tutkinnonuudistuksen toteutus arvioidaan valtakunnallisesti vuonna 2009. Kansainvälistä koulutustarjontaa lisätään ottaen huomioon Unescon ja OECD:n hyväksymät suuntaviivat. Yliopistot kehittävät maisteri- ja tohtoritasolle yhteistutkinto-ohjelmia korkealaatuisten ulkomaisten yliopistojen kanssa.

Kuvataideakatemia siirtyi uuden asetuksen mukaiseen tutkintoon 1.8.2005. Voimaan tulivat uusi opetuksen ja tutkimuksen johtosääntö, uusittu tutkintorakenne ja kaksivuotiset opetussuunnitelmat.

Perustutkintoina suoritetaan 3,5-vuotinen kuvataiteen kandidaatin tutkinto (210 op) ja sen pohjalta 2-vuotinen maisterin tutkinto (120 op). Lisäksi Kuvataideakatemiaan otetaan vuosittain lähes 20 erillismaisteriopiskelijaa, joiden kaksivuotinen koulutus (120 op) integroituu valtaosin olemassa olevaan maisterikoulutukseen. Taiteelliset opinnot järjestetään kuvanveiston, maalaustaiteen, taidegrafiikan ja tila-aikataiteen koulutusohjelmissa. Tila-aikataiteen opetus jakautuu kolmeen suuntautumisvaihtoehtoon: valokuva, liikkuva kuva sekä paikkasidonnaiset taiteet. Teoriaopetuksesta vastaa yleisen opetuksen osasto.

Peruskoulutuksen kehittämisen painopisteitä kaudella 2007–2009 ovat tutkinnonuudistuksen laadukas toteuttaminen sekä tätä tukevien suunnittelu-, ohjaus- ja seurantajärjestelmien kehittäminen. Painopisteitä ovat lisäksi opiskelijavalintojen ja yhteistutkintojen kehittäminen. Opetuksen suunnittelussa keskitytään osiossa ”Tavoitteet ja tehtävä” asetettuihin painoaloihin.

Tutkinnonuudistus

Tutkinnonuudistuksen toteutusta jatketaan. Vuoden 2007 keväällä päivitetään kandidaatin ja maisterin tutkinnon tavoitteet sekä laaditaan niiden pohjalta uudet kaksivuotiset opetussuunnitelmat. Suunnittelutyössä hyödynnetään Bolognan prosessiin liittyneistä rakenteellisista uudistuksista ja pisteytykseen pohjautuvasta mitoituksesta saatuja kokemuksia sekä opiskelijapalautteen tuloksia. Työtä ohjaa opetus- ja tutkimusneuvosto. Käytännön valmistelutyötä tehdään vararehtorivetoisessa työryhmässä.

Opinnäytteiden kehittäminen

Tutkinnonuudistuksen yhteydessä määriteltiin uutena kandidaatin tutkinnon opinnäyte (10 op) ja se sisällytettiin osaksi tutkintovaatimuksia. Kyseessä on pienimuotoinen näyttely, jonka opiskelija dokumentoi. Vuoteen 2007 mennessä opinnäytteestä on saatu kokemuksia lähes kahden vuoden ajalta. Nämä otetaan huomioon tulevissa opetussuunnitelmissa.

Maisterin tutkinnon opinnäyte (40 op) määriteltiin aiempaa tarkemmin. Opinnäytteeseen kuuluu tätä nykyä kaksi näyttelyä tai muuta julkista esiintymistä tai yksi näyttely ja laajempi kirjallinen osuus. Lopputyönäyttelyt ovat julkisia ja muiden opiskelun aikana tehtyjen näyttelyprojektien tapaan ne valmentavat opiskelijaa työelämään. Opiskeluprosessien ja tutkintorakenteen kehittämisen painopisteisiin kuuluu kaksiosaisen opinnäytteen edelleen kehittäminen. Toisen osan toteuttamiseksi tuotetaan uusia pedagogisia opetusmuotoja, joiden tavoitteena on purkaa opinnäytteen tekemisen esteitä ja luoda rakenne, jossa opinnäytteen molemmat osat syntyvät organisaationa osana opintojen kulkua. Tällä vaikutetaan valmistumisaikojen lyhenemiseen.

Kehittämistyö tukee osaltaan koulutuksellisen painopisteen siirtämistä maisterivaiheeseen.

Yhteistutkinnot

Kuvataideakatemia kehittää aktiivisesti kuvataidealan kansainvälisiä yhteistutkinto-ohjelmia. Toimiva pohjoismainen taideyliopistojen yhteistyöverkosto sekä muut kansainväliset verkostot tarjoavat luontevat puitteet ohjelmien valmistelulle. Akatemia on saanut hankerahaa yliopistojen vertailukehittämiseen ja yhteistyöselvityksen tekemiseen. Tavoitteena on kansainvälisen maisteritutkinnon käynnistäminen vuonna 2008. Ks. hanke 7 Kuvataiteen yliopistollinen peruskoulutus eurooppalaisessa kontekstissa.

Opetuksen suunnittelu

Keskeiset sisäiset kehittämishankkeet suunnataan ensimmäisen vuoden opintoihin, piirustuksen ja havainnon opetukseen, liikkuvan kuvan suuntautumisvaihtoehdon vahvistamiseen, maisteriopintojen kehittämiseen sekä englanninkielisen opetuksen lisäämiseen (ml. suomen kielen opetus ulkomaalaisille).

Ensimmäisen vuoden opetus

Ensimmäisen vuoden opetukseen liittyvästä kehittämistyöstä vastaa yleisen opetuksen osasto ja sitä toteutetaan osastojen yhteistyönä. Hanketta tuetaan perusrahoituksesta.

Piirustus ja havainto

Toinen keskeinen perusrahoituksesta tuettu kohde on yleisen opetuksen osaston rakenteelliseen kehittämiseen tähtäävä hanke, joka mahdollistaa opiskelijalle piirustuksen ja havainnon valitsemisen omaksi suuntautumisvaihtoehdoksi. Tavoitteena on luoda oppiaineesta eri osastoja ja välineitä yhdistävä vaihtoehto. Opetustarjonta toimii koko Kuvataideakatemiaa palvelevana ja yhdistävänä resurssina ja sitä järjestetään läpi opiskeluajan.

Liikkuva kuva

Kuvataideakatemian johtoryhmä ja hallitus ovat asettaneet sisäistä rakenteellista kehitystä ajatellen etusijalle liikkuvan kuvan suuntautumisvaihtoehdon. Akatemiaan perustettiin liikkuvan kuvan professorin virka. Kauden 2007–2009 keskeisimpiin tavoitteisiin kuuluu liikkuvan kuvan koulutuksen ja tutkimuksen vahvistaminen. Ks. hanke 5 Kuvataiteilija ja liikkuva kuva.

Maisterivaiheen opetus

Maisterin tutkinto muuttui vuonna 2005 kaksivuotiseksi (aik. 1,5 vuotta, 40 ov). Tutkinnon teoreettisten opintojen määrää lisättiin. Teoriaopetuksen ja siihen liittyvän seminaarityöskentelyn rakenne on uudistunut. Toimikauden 2004–2006 aikana työskentelytavat ovat löytäneet muotonsa ja vakiintuneet.

Tulevalla kaudella maisteriopetuksen kehittämistä jatketaan sisällöllisiä linjauksia vahvistamalla ja englanninkielistä opetusta lisäämällä. Taideosastot toteuttavat opintojaksoja, joissa käytännölliset ja substanssilähtöiset teoreettiset lähestymistavat integroidaan toisiaan tukeviksi opintojaksoiksi. Työpaja-, projekti- ja näyttelytoiminta nivotaan selkeämmin osaksi tutkintovaatimuksia. Uusia yhteisiä maisteriohjelmia käynnistetään.

Ks. hanke 2 Public Art and Live Art, hanke 3 Kansainväliset työpajat, hanke 5 Kuvataiteilija liikkuva kuva sekä hanke 6 International MFA-Laboratory Program for Contemporary Research of Painting.

Kirjoittamisen opetus

Kirjoittamisen opetus on saanut uusia muotoja. Kirjallisen lopputyön osan vaatimukset määriteltiin tutkinnonuudistuksen yhteydessä. Kirjoittamisen opetuksen keskiössä on näiden vaatimusten mukaisen opetus- ja ohjauskäytännön vakiinnuttaminen. Tavoitteena on myös laajemmin opiskelijoiden kirjallisen ilmaisukykyyn kehittäminen. Opetuksessa hyödynnetään jatkotutkinto-osaston toteuttamaa taiteilijakirjoittamisen tutkimusta ja koulutusta. Ks. hanke 1 Kansainvälistyvä kuvataiteellinen tutkimus.

Vieraiden kielten opetus

Kielten opetuksen haasteena on kieliopintojen joustava nivominen muihin opintoihin.

Kuvataideakatemia järjestää opetusta tutkintoon kuuluvissa pakollisissa kielissä, ruotsissa ja englannissa. Suomen kielen toisena kotimaisena kielenä suorittavat käyvät kurssin tai suorittavat tasokokeen JOO-sopimuksella Kielikeskuksessa (HY). Muita kieliä ei JOO-sopimuksen puitteissa tätä nykyä tarjota. Koska kielten opiskelulle on kysyntää runsaasta vaihto- ja projektitoiminnasta sekä kansainvälisistä työmarkkinoista johtuen, Kuvataideakatemia on solminut Kielikeskuksen kanssa erillissopimuksen. Mikäli tilaa on, opiskelijat voivat osallistua ns. tutkintokielten kursseille (englanti, ruotsi, saksa, ranska, jne.) tai opiskella Kielikeskuksen kielipalveluissa.

Tulevalla kaudella etsitään vaihtoehtoisia ratkaisuja: Taide- ja ammattikorkeakouluyhteistyötä laajennetaan suomen kielen kursseista muihin kieliin. Ensimmäiset yhteiset taide- ja kulttuurialan opiskelijoille räätälöidyt kielikurssit käynnistettiin syksyllä 2005. Suoritusmahdollisuuksia lisätään ja esimerkiksi englannin kielen

opetusta tarjotaan myös nopeina intensiivijaksoina. Ostopalveluita tärkeimpien kielten kuten saksan ja espanjan osalta tuetaan.

Artemis on Taideteollisen korkeakoulun ja Stadian käynnistämä hanke, jonka päämääränä on yhdistää taidealojen yksiköiden kielikoulutuksen intressejä siten, että kaikki voivat yhteistyön avulla tarjota monipuolista ja laadukasta kieltenopetusta. Suunnitteilla on kieltenopetusyhteistyön lisääminen pääkaupunkiseudun taidekorkeakoulujen ja ammattikorkeakoulujen kulttuurilinjojen kesken. Kuvataideakatemia osallistuu toimintaan.

Opintojen ohjaus

Kuvataideakatemia keskimääräinen alempien korkeakoulututkintojen tavoite kaudella 2007–2009 on 20 tutkintoa vuodessa, ylempien vastaavasti 35. Määrälliseen tavoitteeseen pyritään pääsemään muun muassa ohjaustoimia tehostamalla ja ohjausvastuita selkiyttämällä.

Ensimmäisen vuoden opiskelijoille nimetään yhteinen omaopettaja, perusopiskelijoille taideosastoilta omaopettaja tai maisteritutor. Yhteinen omaopettaja antaa alkuvaiheen ohjausta muun muassa osastovalinnassa ja suuntautumisessa. Osaston omaopettajan tai maisteritutorin kanssa käydään keskustelua omista tavoitteista ja kehityksestä. Teoriaopintojen ohjausta antaa yleisen opetuksen osasto. Maisterin oppinnätteen ohjauksessa jokainen opiskelija voi käyttää etukäteen ilmoitetun tuntimäärän verran ulkopuolista asiantuntijaa.

Opintotoimiston suunnittelijat ja opintos sihteeri antavat opinto-ohjausta normaaliin tapaan. Opetusosastoilla työskentelevän henkilökunnan, kuten esimerkiksi työemestareiden valmiuksia opastaa opiskelijoita opintoihin liittyvissä teknisissä kysymyksissä lisätään.

Orientaatio

Opintojen alkuun sijoitettavaa orientointia tehostetaan ja systematisoidaan. Syksyn ohjelmaan lisätään opiskelutaitoja ja -valmiuksia kehittävä jakso. Orientaatiota jatketaan kevätkaudella syventämällä tietämystä opinnoista ja opiskelusta.

HOPS

Tutkinnonuudistuksen yhteydessä otettiin käyttöön henkilökohtaiset opintosuunnitelmat (HOPS) ja luotiin puitteet entistä järjestelmällisemmälle opintojen ohjaukselle. Opiskelijat täyttävät lukuvuosittain/lukukausittain opintosuunnitelman yhteistyössä omaopettajan tai tutorin, tarvittaessa opintohallinnon edustajan kanssa. Ensimmäinen suuntaa antava suunnitelma laaditaan ensimmäisen vuoden keväällä.

Tulevalla kaudella täsmennetään työnjakoa. Työnjako opettajien ja opintosihteerin välillä muotoutuneen siten, että opettajan ja opiskelijan välinen vuosittainen keskustelu painottuu opiskelijan omien taiteellisten tavoitteiden ja niiden toteuttamiseen liittyvän opintopolun hahmottamiseen, opintos sihteeri puolestaan tukee opiskelijaa tutkintovaatimuksiin kuuluvien opintojen valinnassa.

HOPS-lomakkeet päivitetään vastaamaan uudistettuja opetussuunnitelmia. Sähköisestä HOPS-lomakkeesta, joka otetaan käyttöön toimintakauden aikana, kehitetään työkalu, jonka avulla opiskelija voi seurata opintojensa edistymistä tutkintovaatimusten näkökulmasta ja päivittää suorituksiaan ja suunnitelmiaan suoraan KOPSU:usta. Järjestelmä toimii opintojen seurannan välineenä, joka auttaa opintohallintoa sekä havaitsemaan opinnoissaan viivästyneitä opiskelijoita että tunnistamaan edistymistä hidastavia opintojaksoja.

Seuranta

Opinto-oikeutensa menettäneet, mutta opintoja jatkamaan pyrkivät opiskelijat laativat opintosuunnitelman ja valmistumisaikataulun ennen opintojen uudelleen aloittamista. Heille tarjotaan opintojen ohjausta ja laaditaan HOPS. Opinnoissaan viivästyneitä ja etenemättömiä lähestytään noin joka toinen vuosi. Opiskelijoille lähetetään kirjeitse tieto heidän opintojensa tilasta sekä tarjotaan henkilökohtaista opintoneuvontaa.

Tulevalla kaudella keskitytään opiskelijoihin, joiden on mahdollista valmistua ennen 1.8.2008. Heille tarjotaan tehostettua opinto-ohjausta ja laaditaan yhdessä osastonjohtajan ja opintosihteerin kanssa valmistumissuunnitelma.

Opiskelijapalaute

Palautteen keräämistä ensimmäisen vuoden opiskelijoilta ja valmistuvilta jatketaan. Toimintaa laajennetaan niin että kaikki opiskelijat voivat antaa palautetta verkon kautta jatkuvasti. Palautetta voi antaa sekä yksittäisistä kursseista että yleisistä asioista.

Haasteena tulevalla kaudella on kehittää keinoja saada opiskelijat reagoimaan, ottamaan kantaa ja antamaan hyödyllistä palautetta. Uutena käytäntönä on rehtorin kyselytunti, jonka aikana opiskelijoilla on paitsi mahdollisuus keskustella ajankohtaisista asioista myös antaa suoraa palautetta Kuvataideakatemiaan johdolle.

Palautteen antaminen ja tulosten yhteenveto on nopeutunut sähköisen palautelomakkeen myötä. Palautetta hyödynnetään osana kokonaisstrategiatyötä ja laadunhallintaa.

Opiskelijavalintojen kehittäminen

Yliopistot kehittävät opiskelijavalintoja siten, että tulossopimuskauden loppuun mennessä vähintään 50 % uusista opiskelijoista on samana vuonna tai edellisenä syksynä toisen asteen koulutuksen päättäneitä. Valintayksikköjen määrää vähennetään ja valinnoissa hyödynnetään entistä laajemmin lukion päättötodistusta ja ylioppilastutkintoa. Yliopistot osallistuvat valtakunnallisen yhteishakujärjestelmän kehittämiseen ja valmistautuvat järjestelmän käyttöönottoon lukuvuoden 2008–2009 opiskelijavalinnoissa. Yliopistot kehittävät ulkomaisten tutkinto-opiskelijoiden rekrytointipolitiikkaa ja yhdenmukaistavat valintakäytäntöjä.

Opiskelijavalintojen kehittämisstrategian lähtökohta on Kuvataideakatemiaan rooli maamme ainoana kuvataiteen ylintä opetusta antavana yliopistona. Vuoden 2003 lopussa laaditussa strategiassa on otettu huomioon opetusministeriön linjaukset sekä Korkeakoulujen arviointineuvoston vuonna 2002 tekemä yliopistojen opiskelijavalintojen arviointi.

Koulutuksen rakenteellisen kehittämisen kannalta merkittävässä asemassa on Kuvataideakatemiaan sisäisiä tarpeita palvelevan valintamenettelyn säilyttäminen.

Akatemiaan otetaan vuosittain kahdenlaisia tutkinto-opiskelijoita: (1) Perusvalinnassa valitaan viisi ja puoli-vuotiseen kuvataiteen maisterin tutkintoon opiskelijoita, jotka suorittavat välitutkintona kuvataiteen kandidaatin tutkinnon. (2) Erillisvalinnalla valitaan kahden vuoden mittaiseen, kuvataiteen maisterin tutkintoon johtavaan koulutukseen opiskelijoita, jotka ovat suorittaneet taidealan alemman korkeakoulututkinnon tai sitä vastaavan tutkinnon, tai joilla Kuvataideakatemia katsoo muuten olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet (”erillismaisterit”).

Valintojen tavoitteena on löytää kuvataiteellisesti lahjakkaita, koulutettavissa olevia ja alaan motivoituneita opiskelijoita. Kuvallisen hahmottamiskyvyn vaatimusta painotetaan, sillä sen laatu on takeena ammatissa menestymiseen. Kuvataideakatemia ei ole tarkoituksenmukaista ohjata kehitystä ”uusien opiskelijoiden” osalta haluttuun suuntaan (50 %).

Ulkomaiset hakijat

Perusvalinnan hakijamäärä on pysynyt korkeana ja hakijoista vain vajaa 5 % saa opiskelupaikan. Hakijoiden joukossa on runsaasti ulkomaalaisia, vuonna 2005 lähes 13 % kuvataiteen kandidaatin tutkintoa suorittamaan hakeneista, erillismaisterihaussa lähes 28 % ja tohtorikoulutushaussa yli 26 %. Kaksiportaiseen tutkintomalliin siirtyminen kaikkialla Euroopassa lisänee edelleen ulkomaisten hakijoiden määrää. Hakuun liittyviä ulkomaalaiskiintiöitä ei suunnitella, joskin Kuvataideakatemia kiinnittää huomiota ulkomaisten ja suomalaisten opiskelijoiden aloituspaikkojen tasapainoon.

Valintojen organisointi

Perushaassa säilytetään monivaiheinen valintamenettely.

Menettelyä on kevennetty näytetöiden lukumäärää vähentämällä, valintakurssin aikaa lyhentämällä sekä arvosteluryhmän kokoa pienentämällä.

- (1) Perusvalinnoista vastaa kaksi toimielintä, valintatoimikunta ja arvostelulautakunta. Kokoonpanot vaihtuvat vuosittain, mukana voi olla myös akatemian ulkopuolista työelämän asiantuntemusta.

Akatemian opettajakunta muodostuu kuvataiteen huippuosaajista, ja valintaan osallistuu vuorollaan koko vakinainen opettajakunta. Tavoitteena on, että taiteellinen edustavuus kattaa kaikki nykykuvataiteen alueet, mikä on myös heterogeenisen hakija-aineuksen etu.

- (2) Erillismaistereiden valinta tapahtuu työnäytteiden tai portfolion sekä tarvittaessa haastattelun ja lisänäytön perusteella. Erillisvalinnan valintaraati koostuu osastojen virkaopettajista. Hakijat hakevat suoraan osastoille. Yhdenmukaisen kohtelun varmistamiseksi suoritetaan ensimmäisen vaiheen karsinta sekä lopullinen ehdotus valittaviksi erillismaistereiksi valintaraadin yhteistyönä.
- (3) Mikäli akatemian maisteriohjelmahanke hyväksytään, järjestetään yhteinen maisterihaku ko. ohjelmaan keväällä 2007. Valintamenettelystä sovitaan erikseen. Ks. hanke 2 Public Art and Live Art.

Akatemia seuraa suunnitteilla olevan valtakunnallisen yliopistokoulutuksen yhteishakujärjestelmän kehittämistä. Järjestelmän tarkoituksena on keventää yliopistojen hakuprosesseja muun muassa sähköiseen haakuun siirtymisen kautta. Tämä sopii useimmille tiedekorkeakouluille, mutta saattaa tuoda ongelmia Kuvataideakatemiaalle, johon haetaan esittämällä alkuperäisiä näytetöitä.

Valintoihin liittyvä tiedottaminen ja ohjaus

Valinnoista tiedotetaan valtakunnallisissa ja akatemian omissa valintaoppaissa. Kuvataideakatemia osallistuu pääkaupunkiseudun korkeakoulujen yhteisille UNIEXPO-messuille. Tiedottamista suunnataan koulujen opinto-ohjaajille ja kansainvälisen markkinoinnin mahdollisuudet hyödynnetään yhteistyössä CIMO:n, ELIA:n (European League of Institutes of Art) ja muiden korkeakoulujen kanssa. Tavoitteena on saada yliopiston profiili ja opintojen sisältö selkeästi esiin opiskelijaksi aikoville.

Korkeakoulujen tutkinto-opiskelun mahdollinen maksullisuus EU:n ulkopuolelta tuleville opiskelijoille asettaa paineita myös Kuvataideakatemian opiskelijarekrytoinnille. Akatemia on aktiivisesti mukana HERA-hankkeissa, joiden yhtenä linjana on kansainvälisen toiminnan edistäminen, kansainvälinen markkinointi ja opiskelijarekrytointi sekä kansainvälisille opiskelijoille tarjottavien hakupalveluiden kehittäminen.

Perusvalinnan karsintakurssilla mukana olleet hakijat saavat suullisen palautteen lisäksi kirjallista palautetta. Erillismaisterivalinnassa hylkäämisperusteet kirjataan yksilöllisesti ja palautetta annetaan tarvittaessa. Toiseen vaiheeseen edenneillä ja siinä hylätyksi tulleilla on mahdollisuus saada myös henkilökohtaista palautetta. Tavoitteena on ohjata hylättyä hakijaa eteenpäin mahdollisen toisen opiskelupaikan löytämisessä. Palaute on otettu vastaan ristiriitaisesti. Palautteen antamista hakijoille kehitetään, etenkin kirjallisen palautteen osalta.

Kirjaston kehittäminen

Vuoden 2010 näkymissä kirjasto on kuvataideopiskelijoiden monipuolinen tietopalvelukeskus, jossa on käytettävissä sekä painettua että virtuaalista aineistoa ja ajanmukaisia työvälineitä. Kirjaston kehittämisen puitteina ovat Kuvataideakatemian strategiatavoitteet ja profiili. Sisällölliset painopisteet ovat kuvataiteen tutkimukseen ja teoriaopetukseen liittyvä aineisto, nykyaide, kansainvälisyys ja taiteidenvälisyys. Oppimateriaalin saatavuutta lisätään. Kokoelmia kartutetaan sekä painetussa että elektronisessa muodossa kattavasti opetuksen ja opiskelun vaatimusten mukaisesti. Kokoelmia monipuolistetaan kartuttamalla audiovisuaalista aineistoa, kuten video- ja äänitaidetta taideopetuksen käyttöön.

Kauden 2007–2009 keskeisimpiä tavoitteita on sähköisen kuvakokoelman kartuttaminen. Vuoden 2006 alusta on käynnistynyt Nykyaiteen kuvakirjastohanke yhteistyössä Kuvataiteen keskusarkiston ja Helsingin yliopiston Taidehistorian kuvakeskuksen kanssa. Hankkeen päämääränä on kuvataiteen opiskelijoiden, opettajien ja tutkijoiden käyttöön räätälöity, erilaisista elementeistä koostuva digitaalinen kuva-arkisto. Muun muassa Kuvataideakatemian opinnäytteet, joiden ytimenä on kuva, saatetaan elektroniseen muotoon. Kuvakirjastoa kehitetään ja luodaan käytännöt tietokannan ylläpitoon, kartuttamiseen ja käyttöön. Projektien, näyttelyiden ja tapahtumien dokumentoinnista sekä lopputöiden digitoinnista tehdään pysyvä osa Kuvataideakatemian toimintaa. Tilallista taidetta dokumentoidaan kolmiulotteisesti. Kuvakirjastoon liitettävien virtuaaligallerian ja Tv.kuva.fi -sivuston kehittämistä jatketaan.

Kirjaston keskeisiä päämääriä on myös ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille suunnatun informaatiolukutaidon opetuksen syventäminen (yhteinen SVY-hanke). Tiedonhaun- ja -hallinnan opetus tukee ennen kaik-

kea kuvataiteen tiedonlähteiden ja tietokantojen itsenäistä käyttöä. Tavoitteena on opintojakson nivominen pysyvästi opetusohjelmiin kunkin koulutusasteen tarpeiden ja sisältöjen mukaisesti.

Kuvataideakatemia jatkaa yhteistyötä yliopistokirjastojen verkostossa:

- Linnea2-konsortiossa ajankohtainen kehityskohde on kolmen vuoden sisällä toteutettava luettelointiformaatin muutos Voyager-kirjastoissa.
- Taideyliopistojen kirjastokonsortion yhteistyössä painotetaan FinELib-konsortion Nelli-portaalihanketta. Tavoitteena on elektronisten dokumenttien käytettävyyden ja saatavuuden parantaminen. Akatemia avaa oman portaalinsa vuonna 2006.
- Tietokartta- eli kokoelmakarttahanke tukee kokoelmien valtakunnallista yhteiskäyttöä ja on pienelle erikoiskirjastolle tärkeä, koska aihealakohtainen ryhmittely ja hakujärjestelmä auttavat tiedontarvitsijaa löytämään oman tiedontarpeensa kannalta keskeiset tietoaineistot. Työllistävän ja aikaa vievän luonteensa vuoksi yliopistokirjastot jatkavat työtä omien resurssiensa ja aikataulunsa mukaisesti.
- Suomen tieteelliseen kirjastoseuraan kuuluvan Taidekirjastojen työryhmän tavoitteena ovat taidealan sanastotyön, siihen liittyen semanttisen webin ja ontologioiden kehittäminen sekä osallistuminen pohjoismaiseen taiteilijakirjaprojektiin.
- Verkostoituminen ARLIS/Nordenin sekä Baltian maiden taidekirjastojen kanssa jatkuu.

Kirjaston perinteinen tehtävä tarjota opiskelussa ja opetuksessa tarvittavaa laadukasta kirjasto- ja tietopalvelua edellyttäen yhä parempia aineistoja, uusimman tiedon nopeaa saavutettavuutta ja kiinteää yhteyttä tutkimus- ja opetusympäristöön. Toimintaympäristö on merkittävä tekijä kirjastoa kehitettäessä. Epätietoisuus kirjaston tulevasta sijainnista ja tiloista vaikuttaa opiskelijoiden oppimismiljöön sekä kirjasto- ja tietopalvelujen kehittämisen suunnitteluun.

3 Kansainvälistyminen

Kuvataideakatemia jatkaa kansainvälisyyteen panostavaa linjaa. Koulutuksen kansainvälisyyttä lisätään, kansainvälistä yhteistyötä syvennetään. Välineenä toimivat muun muassa erilaiset näyttelyprojektit ja työpajat, joiden järjestämisessä sekä kotimaassa että ulkomailla Kuvataideakatemia toimii aktiivisesti verkostojen ja yhteistyösopimusten tarjoamia vaihtoehtoja hyödyntäen. Ks. hanke 1 Kansainvälistyvä kuvataiteellinen tutkimus, hanke 3 Kansainväliset työpajat, hanke 6 International MA-Laboratory Program for Contemporary Research of Painting sekä hanke 7 Kuvataiteen yliopistollinen peruskoulutus eurooppalaisessa kontekstissä.

Liikkuvuus ja verkostoituminen

Yliopistot tiivistävät ja lisäävät kansainvälistä yhteistyötä, liikkuvuutta ja verkostoitumista. Tavoitteena on, että suomalaiset yliopistot ovat kilpailukykyisiä yhteistyökumppaneita erityisesti Euroopan korkeakoulutus- ja tutkimusalueella. Yliopistot lisäävät yhteistyötä Venäjän kanssa, vahvistavat suomalaista Venäjän-asiantuntemusta, osallistuvat valtakunnallisen Aasia-ohjelman toteuttamiseen ja osallistuvat Suomen kehityspoliittisten tavoitteiden toteuttamiseen.

Kuvataideakatemiaan hakee vuosittain enemmän vaihto-opiskelijoita, kuin yliopisto pystyy vastaanottamaan. Vaihtojen määrä pyritään saattamaan tasapainoon. Kauden 2007–2009 tavoitteeksi on asetettu, että Kuvataideakatemiaan perustutkinto-opiskelijoista 15 opiskelee ulkomailla vuosittain yli 3 kuukauden jakson ja että Kuvataideakatemiassa opiskelee vastaavasti 20 ulkomaista opiskelijaa.

Kansainvälisiin koulutusohjelmiin liittyvien apurahojen lisäksi Kuvataideakatemia tukee opiskelijoiden liikkuvuutta jakamalla vuosittain omia matka-apurahoja opintomatkoihin ja erityisprojekteihin. Myös syksyllä 2004 perustetusta stipendirahastosta jaetaan apurahoja kansainvälisiin projekteihin. Liikkuvuutta edistävät osaltaan Kuvataideakatemiaan ateljeet Berliinissä ja New Yorkissa; ateljeita käyttää noin 10 opiskelijaa vuosittain.

Myös uusia vaihtoehtoja etsitään. Esimerkiksi Pohjoismaisen Nordplus-Nabo -ohjelman tavoitteena on liittää balttialaiset taideyliopistot pohjoismaiseen yhteistyöhön. Viron, Latvian ja Liettuan yliopistot ovat jo taideakatemioiden yhteistyöverkoston KUNO:n jäseniä, mutta toistaiseksi balttilaisten vaihto- ja muita verkostotyöskentelyn kuluja ei voi kattaa pohjoismaisella rahoituksella. Toimintaa kehitetään.

Kansainväliset intensiivikurssit, työpajat, näyttelyprojektit

Liikkuvuus toteutuu kasvavassa määrin kansainvälisten intensiivikurssien muodossa. Näiden suosio on lisääntynyt pidempiaikaisen vaihto-opiskelun kustannuksella.

Suuriin kansainvälisiin kuvataiteen tapahtumiin tutustuminen ja kansainvälisiin yhteistyöprojekteihin osallistuminen on taideopiskelijalle antoisaa ja hyödyllistä sekä oman taiteellisen työskentelyn, kansainvälisen verkostoitumisen että työelämässä tarvittavien taitojen näkökulmasta. Yhteistyöprojektit ulkomaisten taidekorkeakoulujen kanssa lisääntyvät vertailukehittämiseen liittyvien hankkeiden sekä muun kansainvälisen yhteistyön oheistuotteena.

Kaudella 2007–2009 panostetaan työpaja- ja projektitoiminnan kehittämiseen. Vireillä on useita hankkeita niin Euroopassa kuin sen ulkopuolellakin. Ks. erityisesti hanke 3 Kansainväliset työpajat.

Hankkeissa hyödynnetään Kuvataideakatemia toimintaan luontevasti liittyviä ulkomaisia taiteen ja kulttuurin ohjelmia (Pohjoismaisen ministerineuvoston ohjelmat, EU-kulttuuriohjelmat). Yhteistyötä tehdään myös keskeisten, kansainvälistä toimintaa harjoittavien kotimaisten taideinstituutioiden kuten Framen (Finnish Fund for Art Exchange), Kiasman, Valokuvataiteen museon, Helsingin kaupungin taidemuseon sekä HIAP:in (Helsinki International Artist-in-residence Programme) kanssa.

Venäjä-yhteistyö

Kuvataideakatemia Venäjä-suhteilla on juurensa jo 1990-luvulla, jolloin ensimmäiset yhteistyösopimukset Pietarilaisen I. E. Repinin taideinstituutin kanssa solmittiin. Venäjä-yhteistyötä kehitetään ja toimivuutta parannetaan niin, että yhteistyö rikastuttaa opetusta kaikilla tasoilla, täydennyskoulutustoiminta mukaan lukien. Yhteistyön tavoitteena on toiminnan monimuotoisuus. Uusina yhteistyökumppaneina ovat muun muassa National Center of Contemporary Art (Pietari) ja Anna Ahmatova -museo. Ks. Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.

Kyminlinna

Kuvataideakatemia allekirjoitti vuonna 2003 Kotkan kaupungin ja I. E. Repin instituutin kanssa aiesopimuksen, jonka tavoitteena on selvittää kansainvälisen kuvataidekeskuksen perustamista Kotkaan, puolustusvoimilta vapautuvaan Kyminlinnan linnakkeeseen. Esiselvitystyö on tehty. Vaikka linnoituksen vapautuminen on viivästynyt, etenee suunnittelu edelleen vaiheittain. Taide- ja Matkailukeskus Kyminlinna -projekti alkoi vuoden 2005 alusta ja jatkuu 30.6.2007 sakkaa Kaakkois-Suomen TE-keskuksen TMT-ESR -jatkoprojektina.

Jo suunnittelun aikana on järjestetty kuvataiteen ”master class” -toimintaa. Kyminlinna voi tulevaisuudessa toimia paitsi venäläisen ja suomalaisen taiteen opetustraditioiden kohtauspaikkana myös tarjota tilat muulle kansainväliselle kulttuuriyhteistyölle. Taidekeskuksen toimintaan voivat kuulua muun muassa kansainväliset kesäkoulut, aikuis- ja täydennyskoulutus, avoin yliopisto-opetus sekä vierasateljee- ja näyttelytoiminta. Tavoite on, että linnoituksen tulevat toiminnat tukevat toisiaan.

Projektin yhteistyökumppaneina ovat Kotkan kaupunki, Kuvataideakatemia, Venäjän valtion Pietarin akateemisen maalauksen, kuvanveiston ja arkkitehtuurin Repin-instituutti, Jamilahden kansanopisto, Kymenlaakson kesäyliopisto, Kotkan opisto ja Kotkan AV-keskus.

FIRST

Kuvataideakatemia on mukana Suomen ja Venäjän välisessä, CIMO:n hallinnoimassa opiskelijavaihto-ohjelmassa FIRST. Ohjelmaa toteutetaan Sokrates/Erasmus -ohjelman mallisena, ja se toimii korkeakoulujen välisenä yhteistyöverkostonä. Koordinointivastuu vaihtuu partneriyliopistojen välillä vuosittain. Verkostoon kuuluu myös suomalaisia ammattikorkeakouluja (Lahden taideinstituutti ja Turun ammattikorkeakoulun taiteen ja viestinnän koulutusyksikkö). Myös tämä verkosto antaa mahdollisuuden intensiivikurssien järjestämiseen.

Ulkomaiset opiskelijat ja vieraskielinen opetus

Yliopistot lisäävät englanninkielistä koulutustarjontaa erityisesti vahvuusaloillaan ja kiinnittävät erityistä huomiota opetukseen ja opetusmenetelmien laatuun. Ulkomaisia tutkinto-opiskelijoita rekrytoidaan pääasiassa maisteritason opintoihin sekä jatkokoulutukseen. Opintojen ohjausta kehitetään ulkomaisten opiskelijoiden erityistarpeet huomioon ottaen. Suomen/ruotsin kielen ja suomalaisen kulttuurin opetusta ulkomaisille tutkinto-opiskelijoille lisätään.

Vuoden 2005 lopussa Kuvataideakatemiassa opiskeli 34 ulkomaalaista perustutkinto-opiskelijaa, mikä on 14 % kaikista tutkinto-opiskelijoista (234). Niin tutkinto-, vaihto- kuin muuhunkin ei-tutkintoon johtavaan opiskeluun hakevien ulkomaalaisten määristä päätellen akatemia on kansainvälisesti kiinnostava kuvataiteen yliopisto. Tavoitteena on, että Kuvataideakatemiassa opiskelee vuoden 2009 loppuun mennessä 40 ulkomaalaista perustutkinto-opiskelijaa ja 4 jatkotutkinto-opiskelijaa. Opiskelijoita rekrytoidaan erityisesti maisteri- ja tohtorivaiheeseen.

Englanninkielinen koulutustarjonta

Ulkomaisten opiskelijoiden kouluttaminen edellyttää kansainvälisesti kiinnostavaa, englanninkielistä opetustarjontaa sekä soveltuvia tukipalveluita. Tarjonta erityisesti tila-aikataiteen osastolla on jo nyt laajaa. Tutkinto on mahdollista suorittaa kokonaisuudessaan englannin kielellä.

Korkeatasoista englanninkielistä opetustarjontaa lisätään maisteri- ja tohtorikoulutusohjelmaa kehittämällä. Ks. hanke 1 Kansainvälistyvä kuvataiteellinen tutkimus, hanke 2 Public Art and Live Art, hanke 3 Kansainväliset työpajat, hanke 6 International MFA-Laboratory Program for Contemporary Research of Painting.

Suomen kielen opetus ulkomaalaisille opiskelijoille

Ulkomaalaisille perustutkinto-opiskelijoille tarjotaan opintojen alkuvaiheessa suomen kielen opetusta, joka paitsi kannustaa kielitaidon kehittämiseen myös edesauttaa yliopistoyhteisöön ja suomalaiseen yhteiskuntaan sopeutumista, sekä myöhemmin suomalaiseen taide- ja työelämään sijoittumista.

Ulkomaisia opiskelijoita suositellaan ottamaan opinto-ohjelmaansa suomen kielen alkeiskurssi (4 op). Kurssin on voinut suorittaa Helsingin yliopiston Kielikeskuksessa. Tämän lisäksi Kuvataideakatemia on tarjonnut taideopiskelijoille räätälöidyn alkeiskurssin *Finnish Language and Culture* (4 op) yhteistyössä taideyliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa. Jälkimmäinen on suunnattu sekä perustutkinto- että vaihto-opiskelijoille. Suunnitteilla on jatkokurssi.

Opiskelusta kiinnostuneita tuetaan kustantamalla heidän suomen kielen jatko-opintonsa. Tavoitteena on, että ulkomainen tutkinto-opiskelija voi myöhemmin osallistua myös suomenkieliseen opetukseen.

Rekrytointi opetukseen

Kansainvälisyyden on oltava vuorovaikutteista. On tärkeää integroida Kuvataideakatemiassa opiskelevat ulkomaiset opiskelijat tiiviiksi ja hedelmälliseksi osaksi koko toimintaa. Akatemia rekrytoi maisteriksi valmistuneita ulkomaalaisia vuoden mittaisiin assistentin tehtäviin osastoille. Tämä paitsi takaa ulkomaisen asiantuntijuuden säilymisen koulutuksessa ja tutkimuksessa myös parantaa ulkomaisten opiskelijoiden palvelua sekä integroi ulkomaalaisia taiteilijoita Suomeen.

Koti, uskonto ja isänmaa

► Kuvataideakatemia lopputyöt heijastavat suomalaista nyky-yhteiskuntaa

Kuvataideakatemia lopputyönäytettyä jakeantuu kolmeen osaan, joista keskeisin on Tennispalatsissa, ja kaksi akatemian gallerioissa Kasikadulla ja Kasarmikadulla. Yksi teos on Kampin metroaseman alata-santeella.

Tennispalatsissa esitetyt lyhes neljäkymmentä taitelijaa. Näyttelyn perusteella Kuvataideakatemia loistaa taas installaatioitaella sen eri muodoissa. Tämän pari vuosikymmentä kestäneen suuntauksen keskeytti vähäksi aika uuden nuoren maalustaitteen skilinen renessanssi. Nyt ollaan palamassa taas arkeen.

Yleisömagneetiksi muodostui heti **Sakari Kannoston** 50-lukulainen installaatio, joka viittaa suomalaisen yhteiskuntaan juurtuneisiin arvoihin: punamultatalo ja sen pihaalla amerikkalaisen tyyliin onnellinen pieni ydinperhe – isä, äiti, lapsi ja koira. Kannostolla itselläänkin on vaimo ja lapsi, vain koira puuttuu. Nyt hänellä on myös se punainen tupa, jonka hän on tuonut Tennispalatsiin. Tosin tupa on koottu taitelijan vapaudella punaisista uimapaistoista ja se muistuttaa aution näköisenä enemmänkin suomalaiskansallista laata.

Sakari Kannosto on tunnettu kuvanveistäjän **Erkki Kannoston** poika. Erkki Kannosto tunnetaan nerokkaista metallista leikatusta silueteista, jotka ovat saaneet osakseen myös kansainvälistä huomiota. Sakari Kannostosta varmast

KUVAT

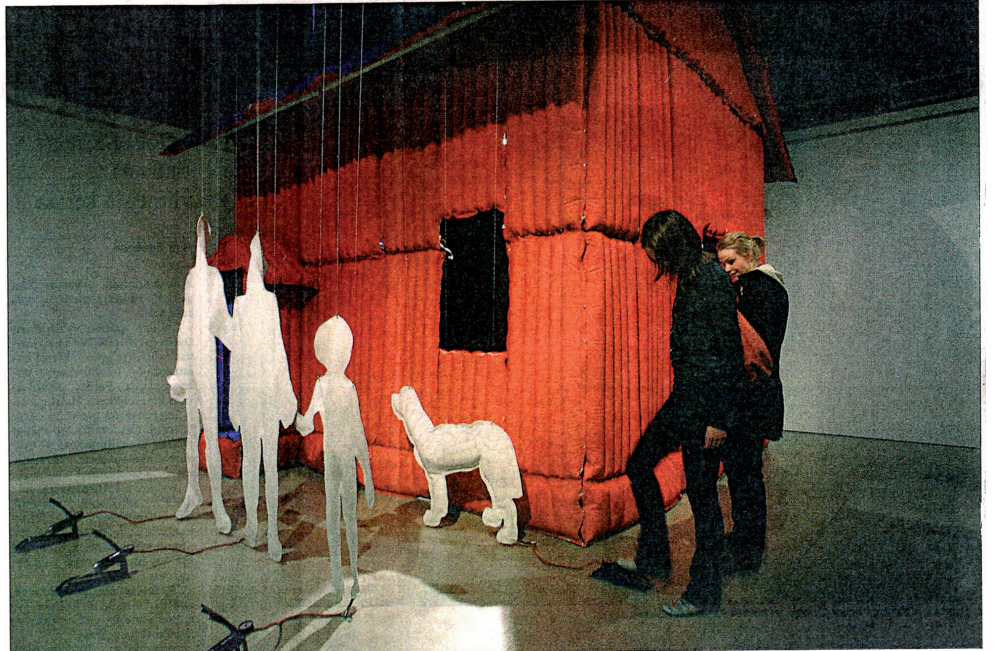
Kuvataideakatemia lopputyönäytetty 5. 6. saakka Taidemuseo Tennispalatsissa, Salomonkatu 15. Ti-su 11–20.30.

vieli kuullaan. Samalla kertaa teknisesti taitava, piilopoliittisen sarkasmin hallitseva ja hauska taitelijatyyppe ei ole nykyään kovin yleinen taitelijalaji Suomessa.

Martjettu Harrin installaatiossa ruoditaan muun muassa holhousyhteiskuntaa, jossa ihminen suunnistaa erilaisen ohjeiden vaikutuksen alaisena tilasta toiseen. Teoksen outo huumori huipentuu kokonaisuudessa, jossa vaatepestuhiehet, lento-aseman kuulutukset ja kansantautien luetelo muodostavat mielenkiintoisen ristiinnytkennän.

Installaatioita ovat käytännössä myös taidegraafikan teokset kuten **Tellervo Viitanen**in resuisen näköiselle valkoiselle lakanankaalle painetut serigrafiat ja **Camilla Vuorenmäen** katosta riippuvat grafiikan ”tyynyt”. Taidegraafikko **Leena Virtanen** kytkee taidegraafikkansa yhteen tapetin, seinämaalauksen ja tilataiteen.

Irakilaisyyntyinen Adel Abidin tunnetaan entuudestaan moniseltiteisenä taitelijana. Vuosia Abidinin vaiheita seuranneet voivat videolta havaita hänen yhdessä muiden maahan muuttaneiden kohta-

Sakari Kannoston installaation punainen tupa on tehty uimapaistoista ja myös ydinperhe pullistuu ilmaa pumppaamalla.

lotovereidensa kanssa tottuneen ajatukseen, että Suomessa kerta kaikkiaan vieroksuuta kaikkia maahanmuuttajia. Pute.

Taitelija **Abidin** on kuitenkin kääntynyt vieroksumman voimaksi, joka tekee hänen videoteoksestaan hyvin raikkaan.

Videoteoksessa taitelija itse vieroksuu muun muassa Stockmannin tavarataloa ja sen Hulluja Päiviä, joissa kieltämättä etäisyyden päästä katsottuna on paljon surrealistista piirteitä: Vähäpuheiset suomalaiset,

joita eivät ole tottuneet paljastamaan tunteitaan, ahtaautuvat ja sulloutuvat kahdesti vuodessa Hulluille Päiville kuin johonkin vältävään sosiaaliseen rituaaliin. Ihmiset, joilla jo on kaikkea, jonottavat tavaratalon edessä aamutuimaan, vaikka tavaratalo on jo lupautunut avaamaan ovensa joka tapauksessa tavallista aikaisemmin. Myös itsensä viihtominen saunassa rinnastetaan johonkin salaperäiseen itämaista ”der-visittanssa” muistuttavaan tapahtumaan, jossa osallistujat ruokkivat itseään.

Myös **Antti Leppäsen** ja **Alejandro Pedregalin** videot ovat kuin pieniä lyhytelokuvia. Näyttää siltä, että akateeminen videotaide alkaa olla siinä mallissa, että sitä jaksaa tyhempikin katsoa.

Gabriel de la Cruzin portaiton yläpuolella seinälle heijastettu tila-aikateos herkuttelee luonnon ja teknologian rakenteiden vastaavuudella. Tästä hyvä taide-teos jonkin firman tiloihin.

Myös taidemaalari **Pauliina Pesosen** teos on paitsi maalauksena myös valo- ja tilateos.

Teoksesta tuli puolivahingossa yhteiskunnallisesti jollain tavoin kysymyksiä herättävä. Pesonen on **Leonardo da Vinciltä** tuttuun tyyliin ensin piirtänyt hyvin tarkkaan hämähäkkipöydästä muistuttavan miesnäyttelijän ja sitten siirtänyt hahmon maalamalla kankaalle. Pienessä siniseksi valaistussa huoneessa pelästyneen näköiset hahmot viittaavat julkiseen tilaan eräänlaisena hämähäkin rajamaana.

Tennispalatsissa näyttellä oleva maalustaide on varsin

monimuotoista. Joukossa on nähtävissä monenlaisia vaikutteita jo uraa lioneilta suomalaisilta taidemaalareilta. Erityisesti **Henry Wuorila-Stenbergin** entisen oppilaan **Mari Sunnan** maalauksista on selvästi vaikuttanut monen maalarin teokseen. **Pauli Tornbergin** maalaukset poikkeavat tästä linjasta. Ne tuovat mieleen **Viggo Walensköldin** rantaisäisemat sekä 50-lukulaisen Taidesalonkitaitteen puisto- ja satamänäkymineen.

Anne Rouhiainen

4 Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Yliopistot vahvistavat yhteyksiään elinkeino- ja työelämään. Yliopistot tehostavat tutkimustulosten ja osaamisen liiketoiminnallista ja yhteiskunnallista hyödyntämistä sekä innovaatiopalveluja. Yliopistot vahvistavat yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen edellytyksiä.

Kuvataideakatemia on keskeinen, aktiivinen ja ulospäin suuntautuva toimija suomalaisessa kuvataidekentässä. Akatemia on jatkuvassa ja tiiviissä yhteistyössä keskeisten alan instituutioiden kanssa luonut pitkäjänteisesti avointa keskustelukulttuuria, joka vetää puoleensa ja kokoaa yhteen alan toimijoita. Tästä hyviä esimerkkejä ovat monimuotoinen ja laajeneva näyttelytoiminta akatemian gallerioissa, merkitystään ja näkyvyyttään lisäävä keväänäyttely, kansainväliset työpajat kuten *Lost in Translation* (Istanbul 2005) ja *Huone X* (ARS 2006) sekä laajemmat taidetapahtumat ja -projektit kuten *Tuntematon kaupunki* ja *Lens Politica*.

Nykypäivän moniroolinen vapaa taitelija tarvitsee taideopetuksen lisäksi monipuoliset työelämävalmiudet. Näitä valmiuksia kehitetään ja vahvistetaan sekä luento- että käytännön opetuksella. Juuri näyttely-, tapahtuma- ja työpajatoiminnalla pyritään opiskelijoiden, tulevien vapaiden taitelijoiden ammatti- ja työelämävalmiuksien kehittämiseen. Monimuotoistuva ammatinvalmiuksien opetus kytkee opiskelijat entistä tehokkaammin muuttuvaan ja kansainvälistyvään nykytaidekenttään antaen valmiuksia toimia niin osallistuvana kuin yrittävänäkin taitelijana.

Yhteydet kansainvälisiin visuaalisen kulttuurin tapahtumiin, festivaaleihin ja residenssi ohjelmiin antavat laajentuvia mahdollisuuksia monentyyppiseen projektiyhteistyöhön. Kauden 2007–2009 päätavoitteita onkin kiinnittänyt myös tämän tyyppinen projektitoiminta aiempaa selkeämmin osaksi opintosuunnitelmia ja tutkintovaatimuksia. Ks. hanke 3 Kansainväliset työpajat.

Taiteellinen toiminta

Kuvataideakatemia näyttelytoiminnalla on kaksi tarkoitusta. Näyttelytoiminta on opiskelijoiden kontakti yhteiskuntaan, taidekenttään, yhteistyökumppaneihin sekä yleisöön. Se on myös opetuksellinen väline, jonka avulla opiskelijat oppivat näyttelyn järjestämiseen liittyviä käytäntöjä.

Näyttelytoiminta jatkuu vilkkaana Kuvataideakatemia omissa gallerioissa Kasarmikadulla ja Kaiku galleriassa noin kahdenkymmenen näyttelyn vuosivauhdilla. Uutena tilana käytössä on entinen Galleria Leena Kuumola, joka muuttuu näyttelyiden, työpajojen, videoesitysten ja keskustelutilaisuuksien tilaksi nimeltä *Välivuosi*. Galleriatilan julkisuus ja helppo lähestyttävyyys luo myös hyvän pohjan yhteishankkeille eri taideyliopistojen tai ammattikorkeakoulujen kanssa.

Yhteistyö uusien, taiteilijoiden omaehtoisten ns. independent-gallerioiden (esim. Huuto, Myymälä 2) kanssa jatkuu ja tiivistyy. Epätyypillisten näyttelypaikkojen suosio kasvaa. Taiteilijajärjestöistä erityisesti MUU ry:n gallerian kanssa on suunnitteilla entistä tiiviimpää yhteistyötä. Myös yhteistyötä muiden, perinteisempien gallerioiden kanssa syvennetään.

Opiskelijoiden lopputöiden kevätnäyttelyt järjestetään jatkossakin näkyvinä ja vaikuttavina tapahtumina Helsingin keskeisissä näyttelypaikoissa ja museoissa. Tärkeä lähtökohta näyttelyille on pyrkimys luoda kaikille opiskelijoille hedelmälliset olosuhteet toteuttaa ideansa itsenäisesti. Vuonna 2006 kevätinäyttely järjestetään Helsingin Taidehallin tiloissa, *Välivuosi*-projekttilassa sekä muissa koulun omissa näyttelytiloissa. Vuonna 2007 näyttely järjestetään Helsingin kaupungin Taidemuseo Tennispalatsissa.

Näyttelyiden opetuksellista puolta vahvistetaan kehittämällä näyttelydokumentointia ja kritiikkitalaisuuksien järjestämistä pakollisena osana näyttelyprosessia. Lyhyet projektityyppiset näyttelyt sekä kurssien ja opetusprojektien tulosten esittämistilaisuudet lisäävät suosiotaan. Kansainvälisen yhteistyön erityisesti näyttelyvaihto- ja työpajaprojektien avulla luodaan kontakteja myös maamme rajojen ulkopuolelle ja tutustutaan nykytaiteen ilmiöihin, ajankohtaisiin taiteilijoihin ja tuleviin yhteistyökumppaneihin.

Kaupunkitaide

Kaupunkitaideprojektit ja -tapahtumat ovat näkyvä ja laajeneva osa Kuvataideakatemia kaupunkitaiteen opintokokonaisuutta. Projekteja järjestetään sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Ajatuksena on hahmottaa konkreettisesti kuvataiteen mahdollisuuksia ja haasteita kaupunkitilassa. Lähtökohtana on näkemys taiteen vuoropuhelusta sosiaalisen ympäristön ja arkkitehtuurin kanssa.

Kaupunkitaidetapahtuma *Tuntematon Kaupunki* vakiinnuttaa asemansa pysyvänä taidetapahtumana Helsingin kaupunkiympäristössä. Tapahtuma järjestetään kahdesti vuodessa, toinen keväällä toinen syksyllä. Tapahtuma on monitasoisesti ja järjestelmällisesti nivoutunut aktiiviseksi osaksi Kallion ja Sörnäisten kaupunginosia. Jatkossa tapahtuma ottaa haltuunsa myös muita kaupunginosia ja laajenee uusien yhteistyökumppanien kautta. Tavoitteena on tarjota opiskelijoille mahdollisuuksia paitsi toteuttaa projekteja vuorovaikutuksessa ympäristönsä kanssa myös tutustua kaupunkitaiteen erilaisiin ratkaisumalleihin. Tapahtuma kannustaa opiskelijoita dialogiin ympäristönsä kanssa ja saa heidät tiedostamaan oman roolinsa projektin aktiivisena osapuolena.

Kuvataideakatemia jatkaa yhteistyötä ANTI-festivaalin kanssa. Kuopiossa järjestettävä kansainvälinen nykytaidetapahtuma tuo esille ympäristötaidetta ja ”live art” -taidetta kaupunkitilassa. Akatemian opiskelijat osallistuvat festivaalille järjestettävään opintomatkaan, työskentelevät festivaaleilla työharjoittelussa ja tuottavat tapahtumaan teoksia. Festivaaliin osallistuvat taiteilijat ja luennoitsijat toimivat työpajavetäjinä ja luennoitsijoina Kuvataideakatemiassa. ANTI-festivaali on toiminut pedagogisena mallina Tuntemattomalle kaupungille, opintokokonaisuudelle ja tapahtumalle.

Parhaillaan suunnitellaan yhteistyötä venäläisen National Center for Contemporary Art (NCCA) -organisaation Pietarin osaston ja erityisesti sen yhteistyöpartnerin Anna Ahmatova -museon kanssa kaupunkitaideprojektien järjestämiseksi Pietarissa ja esittämiseksi museon näyttelytiloissa. NCCA:n toimialaan kuuluvat muun muassa taide julkisessa tilassa ja kansainväliset taideprojektit.

Kuvataideakatemia kaupunkitaideyksikkö on mukana *City Game – The Artists in Public Space, The Art in Social Context* projektissa Wrocławissa Puolassa. Projekti alkaa opiskelijoiden ja opettajien intensiivisellä työpä-

jajaksolla syksyllä 2006. Jatkossa työpajatoiminnan tulokset esitetään näyttelyinä, julkaistaan näyttelyluetteloina sekä esitetään verkossa.

Kehittyvä ja laajeneva työpajatoiminta tuottaa uusia kaupunkitaidetapahtumia ja -näyttelyitä. Laajempien tapahtumien lisäksi opiskelijoita kannustetaan omien henkilökohtaisten kaupunki-taideprojektiensa tuottamiseen ja esittämiseen (julkisiin tiloihin tehdyt maalaukset, äänikuvateokset, videojockeytoiminta, jne.). Tavoitteena on uusien työtapojen etsiminen, verkostoituminen, havainnointi – taide ei ole vain valmiita teoksia vaan kyseessä on prosessi, jonka osia ovat konteksti, paikka, tilanne, tulkinta ja yleisö.

Tapahtumiin sisältyvät projektit dokumentoidaan, digitoidaan ja esitellään tapahtumien verkkosivuilla. Opiskelijat valmistavat itse tapahtumien tiedotusmateriaalin sekä selvittävät jakelukanavat. Projektissa pyritäänkin tiedotus- ja markkinointivalmiuksien lisäksi kehittämään opiskelijoiden valmiuksia toimia kuraattoreina ja tuottajina.

Liikkuva kuva

Merkittäviä uusia avauksia Kuvataideakatemia sisäisiä linjauksia ajatellen ovat vuonna 2005 alkunsa saaneet Lens Politica -elokuvasfestivaali sekä DINA-yhteistyö.

Lens Politica on poliittisen ja yhteiskunnallisen elokuvan festivaali, johon kuuluu elokuvanäytösten lisäksi luentoja, keskustelutilaisuuksia ja työpajoja. Viikon kestävässä tapahtumassa tarkastellaan mitä politiikka ja poliittisuus ovat, miten poliittisia ilmiöitä dokumentoidaan ja sitä, miten taiteilija käyttää tällaista materiaalia luodakseen audiovisuaalisen teoksen, joka sisältää tietyn tyyppisen poliittisen sanoman. Lähtökohdina ovat nykytaide ja visuaalinen kulttuuri alueina, jotka ovat aktiivisesti läsnä koko yhteiskunnassa, osana arkeamme.

Vaikka festivaalilla näytetään pääosin ammattilaisten tekemiä elokuvia, saavat myös Kuvataideakatemia opiskelijat mahdollisuuden näyttää omia töitään. Opiskelijoille tarjotaan mahdollisuus nähdä, miten suuren elokuvafestivaalin järjestäminen tapahtuu käytännössä. Samalla lujitetaan oppilaiden mielenkiintoa populaarikulttuuria kohtaan, kehitetään heidän ryhmätyöskentelytaitojaan sekä annetaan mahdollisuus tavata elokuva-alan ammattilaisia, osallistua heidän järjestämiinsä työpajoihin ja kuulla heidän mielipiteitään opiskelijoiden omista töistä.

Elokuvafestivaalista kehitetään vuotuinen tapahtuma. Kohdemaita tulevalla kaudella ovat Aasia ja Afrikka.

Digital Inventive Narrative Appliances I. DINA on Arcadan ja Taideteollisen korkeakoulun vetämä yhteistyöprojekti, johon osallistuvat Kuvataideakatemia lisäksi Tampereen ja Turun ammattikorkeakoulut, Svenska Social och Kommunalhögskolan sekä Stadia. DINA on televisiokanava, jonka sisältö poikkeaa perinteisestä tv-tarjonnasta. DINA:ssa näytetään muun muassa mediataidetta, hidasta kuvavirtaa ja interaktiivisia kokeiluja. Kanavakonseptin keskeisin olemus on ”ei-tv”. DINA kannustaa digitaalisen av-median parissa työskenteleviä ja alaa opiskelevia ideoimaan ja tuottamaan uusia tv-konsepteja; television ei tarvitse olla sitä, mitä se tällä hetkellä näyttää.

Taidekanavan uskotaan houkuttelevan katsojia, jotka ovat kiinnostuneita uudenlaisesta ilmaisusta, kerronnasta ja digitaalisen television todellisista mahdollisuuksista. DINA:ssa esitetään AV-Arkin, Medialabin materiaalien lisäksi Kuvataideakatemia opiskelijoiden tuotantoa.

Kaudella 2007–2009 suunnitellaan ja tuotetaan uusia projekteja.

Julkaisutoiminta

Kuvataideakatemia harjoittaa aktiivista julkaisutoimintaa. Akatemian julkaisusarjassa ilmestyy nykytaiteen, taideteorian ja taiteellisen tutkimuksen kysymyksiä käsitteleviä teoksia. Julkaisutoiminta perustuu oppimateriaalin tuottamisen lisäksi yhteistyöproduktioihin, joissa lukijataavoitteena on opiskelijoiden lisäksi laajennettu kuvataiteen kenttä. Julkaisutoiminnan kautta pyritään tuottamaan ajattelun ja artikuloinnin välineitä kuvataiteen alalle.

Perustutkinto-opiskelijoiden harjoittamaa julkaisutoimintaa tuetaan. Keskeisinä elementteinä ovat opiskelijoiden vuosijulkaisu *Kuvas* sekä kevätnäyttelykatalogi. Yliopisto pyrkii lisäksi tukemaan opiskelijoiden erityisprojekteja.

Akatemia on solminut ulkopuolisen kustantamon kanssa aiesopimuksen jatko-opiskelijoiden opin- ja taidonnäytteiden julkaisemisesta. Tavoitteena on saada kuvataiteen tohtorin opin- ja taidonnäytteille laajempi näkyvyys sekä herättää aktiivisesti keskustelua niin nykytaiteen kentällä kuin taiteellisen tutkimuksen piirissä.

Alueellinen toiminta

Yliopistot verkostoituvat alueiden keskeisten toimijoiden kanssa. Yliopistojen aluetoiminnot kootaan riittävän laajoiksi kokonaisuuksiksi siten, että ne saavuttavat toiminnassaan korkean laadun ja vaikuttavuuden. Alueellisessa toiminnassa toteutetaan yhteisrahoitteista toimintamallia. Yliopistot selkeyttävät yhteistyötään ja työnjakoaan ammattikorkeakoulujen kanssa alueen tarpeet huomioon ottaen.

Metropolialueen yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat laatineet yhteisen aluestrategian vuosiksi 2006–2009. Kuvataideakatemiaan yhteiskunnallisiin tehtäviin kuuluvan metropolialueen vahvistamisen olennaisena osana on taiteellinen toiminta.

Ammattikorkeakouluyhteistyö

Käytännön yhteistyössä ammattikorkeakoulujen kanssa on keskitytty lähinnä yhteisiin näyttelyprojekteihin kuten Kuvataideakatemiaan ja Turun Piirustuskoulun yhteisnäyttelyyn keväällä 2005. Vastaavanlaisia näyttelyitä järjestetään jatkossakin vaihtuvissa näyttelytiloissa.

Akatemia antaa taiteellisen toiminnan kautta panoksensa myös Uudenmaan alueen kehittämistyöhön. Vuodesta 1998 lähtien on järjestetty kesäkurssitoimintaa Kellokosken Itämerikeskuksessa. Elokuiseen veistospuistotyöpajaan kutsutaan taideopiskelijoita Itämeren alueelta sekä Pohjoismaista. Työpaja on lisännyt myös osallistujien kiinnostusta kansainväliseen opiskelijavaihtoon. Yhteistyötä keskuksen kanssa jatketaan.

Suomessa kuvataiteen koulutuskenttä on hajanainen. Uusia taiteen ja viestinnän oppilaitoksia on perustettu ympäri maata 1990-luvulla. Vuosituhannen vaihteessa perustettiin lisäksi yli 20 kuvataiteen ja viestinnän koulutusohjelmaa toisen asteen ammattiopistoihin. Korkea-asteen koulutusta tarjotaan kuvataiteen yliopiston lisäksi seitsemässä ammattikorkeakouluyksikössä, jotka ovat Etelä-Karjalan, Kemi-Tornion, Lahden, Pohjois-Karjalan, Satakunnan, Tampereen ja Turun ammattikorkeakoulut.

Opetusministeriön asettamassa kuvataiteen koulutustoimikunnassa on jäseniä akatemian lisäksi ammattikorkeakouluista, ammatillisista oppilaitoksista, taiteilijajärjestöistä, kuvataiteen instituutioista, taidemuseoista ja gallerioista. Akatemian rehtori toimii toimikunnan puheenjohtajana 1.2.2004 alkaneen kolmivuotiskauden. Toimikunta seuraa kuvataiteen koulutuksen kehittämistä kaikilla koulutusasteilla taiteen perusopetuksesta yliopistotason opetukseen.

Kuvataideakatemiaan johto on osallistunut ammattikorkeakoulujen tapaamisiin, ja myös akatemiassa on vierailut valtuuskuntia ammattikorkeakouluista. Keväällä 2005 Kuvataideakatemia kutsui ammattikorkeakoulut uusiin tiloihinsa muun muassa keskustelemaan säännöllisemmistä tapaamisista keskinäisen ajatusten- ja tiedonvaihdon järjestämiseksi. Yhteistyötä kehitetään myös hallinnollisen kehittämistyön kautta.

Vuonna 2006 on käynnistetty mm. Lahden Taideinstituutin kanssa neuvottelut mahdollisesta koulutusyhteistyöstä. Kuvataiteen koulutusohjelmien arviointiin ja kehittämiseen vaikuttavia monitasoisia tekijöitä ei ole kuitenkaan helppo hahmottaa pelkästään yksittäisten koulutusohjelmien näkökulmasta. Akatemia ryhtyy kartoittamaan ammattikorkeakoulujen kuvataideopetuksen suhdetta antamaansa opetukseen ja tarkastelee sisältöjen näkökulmasta, millaisia mahdollisuuksia yhteisten opintojen järjestämiseen voisi löytyä kandidatasolla. Yhteistyövaihtoehtoja tutkitaan myös aikuiskoulutuksen osalta. Ks. hanke 4 Kuvataiteen yliopiston ja ammattikorkeakouluyksikköjen yhteistyön rakenteellinen kehittäminen.

Taideyliopistoyhteistyö

Myös yhteistyötä taideyliopistojen kanssa syvennetään.

Vuonna 2007 käynnistyy muun muassa maisterikoulutusohjelma, joka vahvistaa Kuvataideakatemiaa ja Teatterikorkeakoulun yhteistyötä paikkasidonnaisten taiteen ja esitystaiteen alueella. Tavoitteena on laatia yhteinen englanninkielinen maisteriohjelma. Ks. hanke 2 Public Art and Live Art. Samaan kiinteistöön

muuttava valo- ja äänisuunnittelun laitos tarjoaa jatkossa mahdollisuuksia tiivistä kurssiyhteistyötä etenkin tila-aikataiteen osaston kanssa. Ohjelma nivoo yhteen kahden taideyliopiston toisiinsa limittyvät opinnot ja luo näin uutta, toisiaan tukevaa ja palvelevaa yhteistyötä.

Ohjelma liittyy Kuvataideakatemia paikkasidonnaisen taiteen, erityisesti kaupunkitaiteen opetukseen ja näin ollen luonteeltaan ympäristöönsä suuntautunutta. Se tarjoaa virikkeitä ja keskustelunavauksia kaupunkien ja taajamien suuntaan. Ohjelma vastaa suoraan niihin tavoitteisiin, joita yliopiston kolmannelle tehtävälle on asetettu.

Alumnitoiminta

Entisiä opiskelijoita ja opettajia pyritään saamaan lisääntyvässä määrin mukaan Kuvataideakatemia toimintaan Kuvataideakatemia Ystävät ry:n kautta. Ystävät yhdistyksen jäsenmäärää pyritään kasvattamaan mielenkiintoisilla vierailuilla taiteilijoiden työhuoneille ja tapahtumilla, jotka kiinnostaisivat laajaakin yleisöä. Tavoitteena on järjestää 2–3 jäsentapahtumaa lukukausittain. Kuvataideakatemia Ystäville postitetaan kaikki näyttelykutsut ja kutsut erilaisiin akatemian tapahtumiin.

Entisten opettajien näyttelyitä on ollut toistaiseksi kaksi. Ne on pidetty Kaiku galleriassa 2004 ja 2005. Kuraattorina toimi kuvataiteilija Marjatta Hanhijoki, joka on Ystävät ry:n hallituksen pitkäaikainen jäsen. On osoittautunut, että entisillä opettajilla on mielenkiintoa näyttelyyn järjestämiseen jatkossakin. Entisten opettajien saaminen mukaan myös muuhun toimintaan kuten kritiikki-ilaisuuksiin ja lyhytkestoiseen opettamiseen koetaan tärkeäksi.

Akatemian historian ensimmäinen promootio järjestetään kesäkuussa 2006. Kaikille Kuvataideakatemia-sta valmistuneille maistereille ja Suomen Taideakatemia koulun päästötodistuksen saaneille taiteilijoille lähetetään kutsu tilaisuuteen. Promovointien toivotaan lisäävän kiinnostusta Kuvataideakatemia nykyiseen toimintaan entisten opiskelijoiden keskuudessa.

Kuvataideakatemia Ystävät ry

Ystävät yhdistyksellä on tavoitteena uusien kannatusjäsenien hankkiminen stipendiraahaston kartuttamiseksi. Myös jäsenmaksujen perimistä tehostetaan stipendiraahaston kartuttamiseksi. Ensimmäinen Ystävät ry:n stipendi jaetaan yhdistyksen 5-vuotispäivän kunniaksi huhtikuussa 2006. Stipendi ojennetaan lahjakkaalle Kuvataideakatemia opiskelijalle kevätnäyttely avajaisissa Taidehallissa 19.5.2006. Tarkoitus on jakaa stipendejä jatkossa vuosittain.

Aikuiskoulutus

Yliopistot laativat elinikäisen oppimisen strategian ottaen huomioon tutkintokoulutuksen, avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen tarjoamat mahdollisuudet. Avoimen yliopisto-opetuksen ja täydennyskoulutuksen laatua ja vaikuttavuutta parannetaan toimintamallia uudistamalla, laatujärjestelmää kehittämällä ja kokoamalla yhteen alueellista tarjontaa. Yliopistot lisäävät työelämässä olevien mahdollisuuksia suorittaa alempaan korkeakoulututkintoon kuuluvia opintoja.

Kuvataideakatemia täydennyskoulutuksessa keskittyy kuvataiteilijoiden ammatillista osaamista täydentävään koulutustoimintaan. Avointa yliopisto-opetusta järjestetään etupäässä teoreettispainotteisessa opetuksessa. Koulutuksen suunnittelua ja toteuttamista ovat hankaloittaneet ja hankaloittavat mahdollisesti myös kaudella 2007–2009 Kuvataideakatemia nykyiset tilaongelmat.

Täydennyskoulutus

Täydennyskoulutuksen tavoitteena on tarjota korkeatasoista ja monipuolista, yksinomaan akatemian omaan substanssialueeseen liittyvää lisäkoulutusta ammattikuvataiteilijoille, jotka toimivat vapaina kuvataiteilijoina ja eriasteisen koulutuksen parissa opettajina. Keskeisiä sidosryhmiä ovat erilaiset taiteilijajärjestöt, niistä tärkeimpänä Suomen Taiteilijaseura, joka on suomalaisten kuvataiteilijoiden ammattiliittojen yhteisjärjestö (noin 2300 jäsentä).

Akatemialle myönnettyä täydennyskoulutuksen tuotekehitysmäärärahaa on suunnattu niin pitkäkestoisen koulutuksen suunnitteluun kuin työpajatoiminnan käynnistämiseen. Tulevalla kaudella keskittyy taiteilijan työelämätaitojen täydentämiseen antamalla koulutusta yrittämisen perusehdoista.

Resurssit eivät toistaiseksi ole riittäviä täydennyskoulutustoiminnan vakiinnuttamiseen. Työpajatyypiset, tekemiseen perustuvat kurssit ovat hintavia, ja kulujen kattaminen pelkillä opiskelijamaksuilla on epärealistista. Rahoitusmalleja kartoitetaan amk-hankkeen yhteydessä. Hanke 4.

Avoim akatemia

Kuvataideakatemia on saanut rahoitusta avoimen yliopisto-opetuksen käynnistämiseen.

Suunnittelussa on huomioitu kolmen kohderyhmän tarpeet: henkilöt, jotka tarvitsevat työssään nykytaiteen perustuntemusta, opiskelijat, jotka haluavat sisällyttää opintoihinsa kuvataiteen perusteita käsittelevän kokonaisuuden esimerkiksi sivuaineena sekä muu kuvataiteesta kiinnostunut yleisö.

Ensimmäisessä vaiheessa keskittyy toiminnan hallinnollisen puolen organisoimiseen. Toisessa vaiheessa käynnistetään kokeiluluontoisesti Studia Generalian ympärille koottuja opintojaksoja. Tarkoitusta varten suunnitellaan opetusohjelma ja opetuskäyttöön soveltuva avoin verkkomateriaali. Suunnittelutyössä hyödynnetään Tv.kuva.fi -projektista saatuja kokemuksia. Kolmannessa vaiheessa analysoidaan toteutuneesta opetuksesta saatuja kokemuksia ja tuloksia. Päämääränä on tarjota Kuvataiteen perusteet -tyyppinen opintokokonaisuus (20–30 op).

Tarjottavat kurssit soveltuvat yleissivistäväksi koulutukseksi kaikille, jotka ovat nykytaiteesta kiinnostuneita ja haluavat perehtyä kuvataiteen ajankohtaisiin kysymyksiin. Kokonaisuus tarjoaa myös haasteita niille, jotka tarvitsevat kuvataiteen tuntemusta työssään tai luottamustehtävissään. Kuvataidealalla työskenteleville opintojakso tarjoaa ajankohtaista, teoreettista tietoa paitsi kuvataiteista myös kuvataiteellisesta tutkimuksesta. Kokonaisuus suunnitellaan sellaiseksi, että se voidaan halutessa sisällyttää osaksi muita yliopisto- tai korkeakouluopintoja.

Elinikäisen oppimisen strategia huomioidaan kokonaisstrategiatyössä. Koulutusmuotojen vakiinnuttamista tavoitellaan paitsi em. amk-hankkeessa myös taideyliopistoyhteistyön puitteissa.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Yliopistot kehittävät työyhteisöään siten, että niiden kilpailukyky työnantajina, henkilöstön työkyky ja -tyytyväisyys ovat hyvällä tasolla. Yliopistot tehostavat johtamista ja hallintoa sekä tukevat henkilöstön urakehitystä ja opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukyvyn kehittämistä. Yliopistot edistävät tasa-arvoisen työ- ja tiedeyhteisön kehittymistä. Henkilöstöpolitiikan arvioinnin ja seurannan mahdollistamiseksi tilinpäätöksiin sisällytetään henkilöstötilinpäätös tai tätä vastaavat henkisten voimavarojen hallinnan tiedot.

Henkisten voimavarojen hallinnassa noudatetaan hyvinvointijohtamisen mallia.

- Työn tuottavuutta parannetaan henkilöstö- ja johtamiskoulutuksella sekä työkykyä ja -hyvinvointia edistäväillä toimenpiteillä.
- Henkilöstön työtyytyväisyyttä seurataan osana yliopiston laatujärjestelmää.
- Henkilökunnan ja myös opiskelijoiden onnistuneisiin rekrytointeihin kiinnitetään systemaattisesti huomiota.

Rakenteilla oleva kokonaisstrategia sisältää henkilöstöstrategian sekä uudistetun tasa-arvosuunnitelman, jotka laaditaan yhdessä henkilöstön kanssa. Strategiaan sisällytetään toimintaperiaatteet, jotka tukevat henkilöstön urakehitystä ja tehtäväkiertoa. Suunnitelma sisältää selvityksen Kuvataideakatemia nykyisestä tasa-arvotilanteesta, sisältäen erittelyn naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin sekä palkkakartoituksen. Suunnitelmaan sisällytetään myös konkreettiset toimenpiteet ongelmakohtien ratkaisemiseksi. Organisaation kaikilla tasoilla panostetaan henkilöstökoulutukseen. Vuonna 2006 otetaan käyttöön henkilöstötilinpäätös.

Tuottavuushankkeisiin liittyvä henkilöstösuunnitelma

Kuvataideakatemia katsoo, että taideyliopiston toiminnan tuottavuutta arvioitaessa päähuomion tulee keskittyä toiminnan tulosten laadulliseen arviointiin. Määrällisiä, toiminnan taloudellisuuteen ja tehokkuuteen liittyviä kriteereitä tulee arvioida suhteessa toiminnan substanssiin, laatuun ja kulttuuriseen merkitykseen.

Kuvataideakatemia opetushenkilöstö on viran luonteen johdosta määräaikaista; muu henkilökunta on yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta valtiovarainministeriön ohjeiden mukaisesti nimitetty vakinaisiin virkoihin ja työsuhteisiin. Tavoitteena on jatkossa vakinaistaa myös osa opettajien viroista.

Kevätlukukaudella 2006 Kuvataideakatemiassa työskentelee 15 virkaopettajaa sekä kaksi päätoimista tuntiopettajaa. Virkaopettajiin kuuluu kahdeksan professoria, kuusi lehtoria sekä yksi virkasuhteinen assistentti. Kuvataideakatemialla on maan ainoana kuvataiteen yliopistona lakisääteinen tehtävä ylintä kuvataiteen koulutusta ja tutkimusta harjoittavana instituutiona. Kuvataideakatemia ei ole kaventamassa ydintoimintojaan eikä supistamassa virkaopettajien lukumäärää.

Osastot laativat osana akatemian sisäisiä tulosneuvotteluita alustavan henkilöstösuunnitelman vuosille 2006–2010. Suunnitelmat vahvistetaan osana uutta kokonaisstrategiaa.

Muuhun henkilökuntaan kuuluu kuluvalle syyslukukaudella 29 henkeä, joista 17 työskentelee hallinnossa, kaksi kirjastossa sekä 10 taideosastoilla opetuksen teknisenä apuhenkilöstönä. Muun henkilökunnan ikärakenne sekä virka- ja työsuhteiden vakinaisuus eivät edes teoriassa mahdollista henkilöstön supistamista vuoteen 2011 mennessä.

Kuvataideakatemia toimii jo nyt muihin yliopistoihin nähden huomattavan keveällä ja organisatorisesti yksinkertaisella hallinnollisella rakenteella eikä henkilöstön määrän vähentäminen ole toiminnallista syistä perusteltua. Akatemian hallinto toimii yksiportaisesti so. keskushallintovetoisesti. Kuvataideakatemia tuottavuushankkeet keskittyvät henkilöstövähennysten sijaan laadullisiin ja toiminnalle lisäarvoa tuottaviin sekä toimintojen ja ydinprosesseja tehostaviin toimenpiteisiin.

Opiskelijoiden hyvinvointi ja opiskelukyky

Opiskelijoiden hyvinvointia ja opiskelukykyä kehitetään tehostetaan tarjoamalla laadukkaita opintopalveluita. Opiskelu ympäristöä kehitetään siten, että se tukee opiskelijoiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista terveyttä.

Opiskelijoiden opinnoissa ja elämässä aika ajoin esille nousevia ongelmia on mahdollista pohtia yhdessä asiaan perehtyneiden ammattilaisten kanssa. Oppilaitospastorin ja opintoneuvontapsykologin palveluja tarjotaan myös tulevilla kaudella. Palvelu on opiskelijoille ilmainen.

Toiminnallinen tehokkuus

Yliopistot osallistuvat yhteistyössä opetusministeriön kanssa laadittavan korkeakoululaitoksen rakenteellisen kehittämisen ohjelman sekä hallinnonalan talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskushankkeen toteuttamiseen. Tuottavuustavoitteista ja voimavarojen uudelleen kohdentamisesta sovitaan yliopistokohtaisesti. Yliopistot kehittävät toiminnallista tehokkuutta ja rakenteita vapauttaen voimavaroja yliopistojen ydintehtävien hoitamiseen. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään painoalojen vahvistamiseen, kansainvälistymiseen, uusien kasvualojen ja huippututkimuksen kehittämiseen.

1 Palvelujen tehostaminen

Kuvataideakatemiassa käynnissä olevassa kokonaisstrategiatyössä sekä laadunvarmistusjärjestelmän rakentamisessa tähdätään toiminnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Toiminnan tuottavuuteen, taloudellisuuteen ja tehokkuuteen kiinnitetään erityistä huomiota.

Talous ja henkilöstöhallinto

Kuvataideakatemia on mukana pääkaupunkiseudun seitsemän yliopiston palveluverkostohankkeessa. Hankkeeseen osallistuvien yliopistojen talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävät siirretään soveltuvin osin yhdessä toteutettuun palvelukeskukseen, joka organisoidaan alkuvaiheessa yliopistojen yhteisen erillislaitoksen muotoon. Keskitetyksi hoidettavia toimintoja yhdistetään yhtenäisiin tiloihin pääkaupunkiseudulla.

Yhteisesti tuotettavat palvelut ja niitä tukevat prosessit pyritään tuottavuushyötyjen aikaansaamiseksi yhtenäistämään mahdollisimman pitkälle parhaita järjestelmiä hyödyntäen. Palveluihin sisällytetään järjestelmäpalvelut ja muut kuin substanssitehtävät erikseen sovittavassa laajuudessa. Yhteislaitos tarjoaa asiointi- ja järjestelmäpalvelunsa suomen, ruotsin ja tarvittavassa määrin myös englannin kielellä. Henkilöstövaikutukset selvitetään erikseen projektin puitteissa riippuen toteutusratkaisuista.

Sähköiset palvelut

Valtionhallinnon toimet tuottavuuden ja tehokkuuden lisäämiseksi esimerkiksi ValtIT-ohjelman kautta koskevat myös yliopistoja ja niiden IT-toimintoja. Yksi tietohallinnon tavoitteista kaudelle on operatiivisen toiminnan arviointi sekä prosessien kehittäminen. Tämän tulee tapahtua ottaen huomioon muualla tapahtuva kehitys IT-toimintojen järjestämisestä, mutta samalla turvaten Kuvataideakatemialle sisällöllisesti tärkeiden ja ydintoimintaan liittyvien tietojärjestelmien ja -toimintojen pysyminen yliopiston oman hallinnan alaisena.

Kuvataideakatemia on mukana yhdessä Teatterikorkeakoulun ja Taideteollisen korkeakoulun kanssa tietoturvahankkeessa, jossa haetaan yhteistä jaettua tietoturvahenkilöresurssia vastaamaan tietoturvasta sellaisella panostuksella johon yksittäisellä yliopistolla ei ole mahdollisuutta.

Akatemian laiteinfrastruktuuri uusittiin kokonaan muuton yhteydessä vuonna 2003–2004. Perusrahoituksessa onkin pidettävä huolta siitä, että laitekantaa voidaan jatkossa uudistaa säännöllisesti jotta vältytään tulevaisuudessa isoilta kertainvestoinneilta. Suunnittelukauden 2007–2009 aikana tavoitteena on uusia 50 % työasemakannasta.

KOPSU

Kuvataideakatemia on ottanut käyttöön sähköisen opetuksensuunnittelujärjestelmä KOPSU:n, joka kokoaa yhteen tiedot annettavasta opetuksesta, opetuksen sisällöistä ja tavoitteista, suorittamistavoista sekä mah-

dollistaa opiskelijoiden sähköisen kurssi-ilmoittautumisen sekä henkilökohtaisen viikkokalenterin laatimisen. KOPSU:n kautta opiskelija voi myös seurata opintosuoritustensa kirjautumista ja antaa kurssipalautetta. Ohjelma mahdollistaa aina ajankohtaisen opetusohjelman.

Järjestelmä sisältää raportointityökalun, jonka kautta voidaan seurata opetuksen tehokkuutta ja tuottavuutta. Ohjelman kautta saadaan mm. osasto- ja kurssikohtaiset raportit annetusta opetuksesta, osallistujamääristä, opintosuorituksista, opetuksen kustannuksista ja opintopisteiden hinnasta.

Ydintoimintaa tukevien tietojärjestelmien (KOPSU, KUTI) kehitystä jatketaan, opiskelijan näkökulmasta sähköistä asiointia edelleen kehitetään.

Opetuksen kehittämisen painopisteisiin on kuulunut opintojen ohjauksen tehostaminen sekä sähköisen opetuksen palautejärjestelmän luominen. Opetuksen palautejärjestelmää kehittämällä pystytään entistä tehokkaammin puuttumaan osa-alueisiin, jotka opiskelijat kokevat opiskeluprosessin aikana ongelmallisina.

Henkilökuntapalveluiden osalta sähköistäminen keskittyy alkuvaiheessa muun muassa talous- ja henkilöstöhallinnon palveluihin sekä henkilöstöpalautejärjestelmiin. Sähköistäminen toteutetaan niin intranetin kuin sähköisten palautejärjestelmien kautta.

Kuvataiteen digitaaliset tietopalvelut

Suomen virtuaaliyliopiston strategiassa vuosille 2005–2010 on tavoitteeksi asetettu joustavan opiskelun ja sitä tukevan sähköisen asioinnin kehittäminen, verkko-opetuksen ja oppimateriaalien yhteiskäyttöisyyden edistäminen, yhteisesti tuotettujen tv-t-koulutuspalveluiden ja tv-tukipalveluiden käyttöönotto, yliopiston kolmannen tehtävän toteuttaminen sekä virtuaaliyliopistotoiminnan integrointi eurooppalaiseen korkeakoulutusalueeseen.

Virtuaaliakatemia-hanke keskittyy virtuaalisessa ympäristössä tapahtuvan taideopetuksen lisäksi virtuaalisen näyttelytoiminnan kehittämiseen.

Kuvataideakatemia, Helsingin yliopiston Taidehistorian kuvakeskuksen sekä Kuvataiteen keskusarkiston / Kiasman kuva-arkisto ovat sopineet, että osapuolet toteuttavat yhteistyössä nykytaiteen digitaalisen kuvakirjaston palvelemaan kuvataiteen opetusta ja tutkimusta kansallisesti ja kansainvälisesti. Hanketta vetää taidehistorioitsija Pinja Metsäranta.

Tiedotus

Sisäiset viestintäjärjestelmät ovat ajan tasalla ja antavat kattavasti tietoa opiskelijalle tarpeellisista ja ajankohtaisista asioista. Opiskelijat perehdytetään järjestelmien käyttöön heti opiskelun alussa ja osaamista päivitetään erityisesti ensimmäisen vuoden aikana.

Tiedotusta ulospäin tehostetaan. Rehtorin alaisuuteen perustetaan viestintä- ja markkinointiyksikkö.

HERA

Helsinki Education and Research Area (HERA) on metropolialueen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteiseen aluestrategiaan kuuluva sateenvarjohanke. Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa tutkimukseen ja koulutukseen pohjautuvia kansainvälisen kilpailukykyä ja tasapainoisen yhteiskuntakehityksen edellytyksiä neljän toimintalinjan kautta, joiden koordinaatiovastuu on sovittu korkeakoulujen kesken.

Yhtenä toimintalinjana on kansainvälisen toiminnan edistäminen, jonka koordinaatiovastuu on Helsingin yliopistolla ja jonka ohjausryhmässä Kuvataideakatemia toimii aktiivisena jäsenenä. Alustavassa toimintasuunnitelmassa vuosille 2007–2009 tavoitteeksi on asetettu kansainvälisen markkinoinnin ja opiskelijarekrytoinnin osaamiskeskittymän luominen. Keskittymän alueeseen kuuluisivat kansainvälisille opiskelijoille suunnatut asumispalvelut, yhteisten kansainvälisten hakupalveluiden kehittäminen ja kansainvälisten opiskelijoiden työuran avautumisen helpottaminen. Hankevaiheen jälkeen osaamiskeskittymän tulisi toimia omarahoitteisesti ja asiakkuuksiin perustuen. Yhteisellä keskittymällä tavoitellaan kustannussäästöjä, yksittäisten korkeakoulujen omana toimintanaan tekemään verrattuna.

Tekijänoikeuspalvelut

Kuvataideakatemia, Lapin yliopisto, Sibelius-Akatemia, Taideteollinen korkeakoulu, Teatterikorkeakoulu sekä Teknillinen korkeakoulu ovat vuonna 2002 solmineet sopimuksen yhteisestä tekijänoikeuspalvelusta, joka tuottaa sopimusosapuolille muun muassa oikeudellisia neuvontapalveluja sekä tekijänoikeudellisia kou-

lutus- ja opetuspalveluja. Jatkossa palveluita kehitetään yhteistyössä metropolialueen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa (HERA).

Hankintayhteistyö

Kuvataideakatemia toimii hankintatoimen osalta tiiviissä yhteistyössä Hanselin kanssa. Myös Helsingin seudun seitsemän yliopiston palveluverkostohankkeen osapuolten tavoitteena on lisätä hankintayhteistyötä.

Tilojen käyttöperiaatteet

Taideyliopistot selvittävät keväällä 2006 tilojensa yhteiskäyttö- ja hinnoitteluperusteita. Professori Turo Virtanen selvittää osana korkeakoulurakenteiden kehittämishanketta Taideteollisen korkeakoulun Lume keskuksen asemaa ja toimintaperiaatteita.

2 Rakenteellinen kehittäminen

Kuvataideakatemia osallistuu opetusministeriön korkeakoululaitoksen rakenteellisen kehittämisen ohjelmaan tehostamalla kuvataiteen korkea-asteen koulutusyksikköjen yhteistyötä.

Professori Turo Virtanen selvittää osana korkeakoulurakenteiden kehittämishanketta yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyön rakenteellisia malleja, ottaen huomioon myös kansainväliset kehittämissuuntaukset.

Kuvataideakatemia ryhtyy kartoittamaan ammattikorkeakoulujen kuvataideopetuksen suhdetta Kuvataideakatemiaan antamaan opetukseen sisältöjen näkökulmasta. Hankkeessa vertaillaan ja kehitetään kuvataiteen koulutusohjelmien profileja, tavoitteena, että yhä suurempi osa kandidaattitason koulutuksesta voitaisiin tulevaisuudessa toteuttaa esim. Lahden Taideinstituutissa. Kuvataideakatemiaan Helsingin yksikön painopiste siirtyisi maisterikoulutukseen, maisteriohjelmiin sekä tohtorikoulutukseen.

Hankkeen osana tuotetaan pilottina yhdessä ammattikorkeakoulujen kanssa kuvataiteen yrittäjäyyskasvatukseen ja liiketoimintaosaamiseen liittyvä koulutuskokonaisuus. Ks. hanke 4 Kuvataiteen yliopiston ja ammattikorkeakouluyksikköjen yhteistyön rakenteellinen kehittäminen.

Yhteistyön mahdollisuudet tutkitaan myös aikuiskoulutuksen osalta.

3 Laadunhallinta

Laatutyön asiantuntijapalvelut

Kuvataideakatemia on ollut mukana taideyliopistojen yhteisessä laatuhankeessa (2004–2006). Yhteisesti resursoitun projektipäällikön, Outi Mäkelän avustuksella on rakennettu toiminnan arviointia, ydinprosessien ja tukipalveluiden tunnistamista sekä johtamista ja kehittämistä tukevia menetelmiä. Järjestelmän käyttöönottoa jatketaan. Tulevan kauden tavoitteena on tehdä laadunvarmistuksesta osa akatemian johtamisjärjestelmää ja strategista kehittämistä.

Kuvataideakatemia on suunnitellut hankkeen puitteissa itsearviointijärjestelmän, joka otetaan kokonaisuudessaan käyttöön keväällä 2006. Myös koulutuksen ja tutkimuksen laadunvarmistusjärjestelmän rakentaminen on käynnissä ja siihen liittyy keskeisesti myös kansainvälinen vertailukehittäminen keskeisimpien ulkomaisten kuvataideyliopistojen kanssa.

Hanke toimii laatutyön vertailukehittämisen kumppanina myös muille yliopistoille muun muassa www-sivujen, raporttien sekä avoimien seminaaritulaisuusien kautta.

Kuvataideakatemia vakiinnuttaa laatujärjestelmän osaksi normaalia toimintaansa. Akatemian johto varmistaa, että laatutavoitteet asetetaan organisaation eri tasoilla. Toimintaa kehitetään uuden kokonaisstrategian toteutumisen varmistamiseksi. Arviointituloksia hyödynnetään osana kokonaisstrategiatyötä.

Taiteellisen toiminnan indikaattorit

Kuvataideakatemia on tulosohjausta ja KOTA-tietokantaa varten tuottanut taiteellisen toiminnan indikaattorimallin:

1. Virkaopettajien, jatko-opiskelijoiden ja perustutkinto-opiskelijoiden julkiset kuvataiteelliset esiintymiset (näyttelyt, festivaalit ja messut, yhteisötaide, produktiot, esitykset, julkiset teokset ja tilausteokset, julkaisut) sekä julkinen taiteellinen toiminta laajemmin (kuratoinnit, julkiset esiintymiset, taiteellisten ym. tapahtumien järjestäminen, asiantuntija- ja luottamustehtävät, viran ulkopuoliset opetustehtävät, hankinnat julkisiin kokoelmiin, palkinnot, palkintoehdokkuudet ja muut kunnianosoitukset, apurahat, näkyvyys julkaisuissa).
2. Opetuksen puitteissa tapahtuvat kuvataiteelliset esiintymiset (mm. lopputyönäyttelyt, kaupunkitaiteen opintokokonaisuuden julkiset kuvataiteelliset esiintymiset, muut julkiseen kuvataiteelliseen esiintymiseen päättyvät työpajat ja kurssit).
3. Muut akatemian tiloissa järjestetyt julkiset kuvataiteelliset esiintymiset (mm. ulkopuolisten julkiset kuvataiteelliset esiintymiset akatemian tiloissa kuten kansainväliseen näyttelyvaihtoon liittyvät näyttelyt).

Taiteellisen toiminnan indikaattorit esitetään vuosittain toimintakertomuksessa.

Kaudella 2007–2009 tavoitteena on kehittää mallia niin, että se parhaalla mahdollisella tavalla mittaa Kuvataideakatemia toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta sekä tarjoaa käytännön työkalun paitsi sisäiseen seurantaan ja arviointiin myös ulkoiseen arviointiin ja vertailuun.

4 Tilat

Yli vuoden jatkuneet tutkimukset Kuvataideakatemia Taiteen talon toimitiloissa ovat todentaneet laajalaisia mikrobiperäisiä haittatekijöitä rakenteissa. Syitä ongelmaan on useita. Osa haitasta perustuu rakennuksen käyttöhistoriaan ennen vuonna 2003 suoritettua saneerausta, osa suoritettujen saneerausten aikaisiin työtapamenettelyihin ja huolimattomuuteen. Pääpaino todetuista haitoista perustuu käyttöhistoriallisiin tekijöihin ja olisi ollut vältettävissä vanhojen rakennosien materiaalien tutkimisella saneeraustoimia suunniteltaessa. Ongelmia on todettu Kuvataideakatemia toimitiloissa myös niillä osin, missä vuoden 2003 saneerauksessa vanhoja rakennosia on korvattu kokonaan uusilla. Näissä kohdin suoritettujen töiden laatu ja toteutuksen oikeellisuus suhteessa suunnitelmiin ovat olleet puutteellisia.

Koetun oirehdinnan ja suoritettujen tutkimustulosten pohjalta Kuvataideakatemia on konsultoinut Helsingin kaupungin ympäristöviranomaisia, Uudenmaan työsuojelupiiriä, Kansanterveyslaitosta ja omaa työterveyshuoltoansa. Esitetyn tiedon valossa Kuvataideakatemia on päättänyt, että kaikki Kuvataideakatemia toiminnat siirretään terveydellisiin perusteisiin pois Taiteen talosta kevätkauden 2006 aikana. Ympäristökeskus edellyttää opetustoiminnan kohteessa lopetettavaksi kesään 2006 mennessä.

Syksyllä 2005 Senaatti-kiinteistöt ja Kuvataideakatemia pääsivät yhteisymmärrykseen Taiteen talossa havaittujen vaurioiden laajuudesta ja niiden edellyttämistä toimista. Senaatti-kiinteistöt on lupautunut saneeraamaan kiinteistön täydellisesti ja siten, että kaikki riskitekijät poistetaan. Senaatti-kiinteistöt on sitoutunut saneeraamaan Kuvataideakatemia toimitilat siten, että arvioitu paluumuutto vauriokorjattuun rakennukseen voi tapahtua kesällä 2008.

Kuvataideakatemia johtoryhmä ja hallitus on esittänyt ensisijaiseksi tavoitteeksi järjestää väistötilahanke siten, että yliopiston toiminnot säilyvät keskitettyinä yhdessä kiinteistössä. Suoritettujen tilakartoitusten perusteella on todettu, että tämä ei ole mahdollista. Kuvataideakatemia toiminnot joudutaan hajauttamaan 3–4 erilliseen kiinteistöön eri puolille Helsinkiä. Osastoista taidegrafikan ja kuvanveiston osastot sijoitetaan erilleen muusta yliopistosta. Yhteistä molemmille osastoille on niiden toimintojen tilatarpeille asettamat erityisvaatimukset. Taidegrafikan osastolle on solmittu vuokrasopimus väistötiloista Kaapelitehtaan kanssa ja kuvanveiston osaston varustaminen Töölössä sijaitsevaan Taivallahden autokomppanian halliin on aloitettu. Kuvanveiston osaston siirtämisellä on erityinen kiire, sillä työterveyshuolto on asettanut osaston koko tekniselle henkilökunnalle kiellon työskennellä Taiteen talossa, mikä on aiheuttanut osaston toiminnan kannalta kestämättömän tilanteen. Väistötilakohteissa suoritetaan mikrobiologisia sisäilmatutkimuksia ennen kohteen hyväksymistä, mikäli kohteen kunto tai käyttötilanne antaa siihen aihetta.

Muut akatemian toiminnot, maalaustaiteen- ja tila-aikataiteen osastot, hallinto sekä kirjasto sijoitettaneen entiseen Elisan kiinteistöön, osoitteeseen Kasarmikatu 36. Kuvataideakatemian Kaiku-galleria jatkaa väliaikaisesti toimintaansa Lönnotinkatu 35 osoitteessa.

5 Rahoitus

Perusrahoitus

Kuvataideakatemian toimintaa kuvaa peruskoulutuspainotteisuus, taiteellisen toiminnan merkittävä asema tutkimuksessa (practise based research) sekä toiminnan voimakas kansainvälistyminen. Kuvataideakatemian yhteiskunnallinen toiminta, pääkaupunkiseudun suurimpana näyttelyjärjestäjänä, muodostaa merkittävän osan erityisesti pääkaupunkiseudun kuvataidetarjonnasta.

Taloudellisen lähtötilanteen realiteetteja ovat tilaintensiivisyys (n. 1/3 toimintamenoista, 1.400.000 €/v.), rajalliset mahdollisuudet ulkopuolisen rahoituksen kasvattamiseen (tavoite 4 % toimintamenoista), opettajien palkkatason huomattavan matala taso (professoreiden palkat keskimäärin noin 1.700 € matalammat), taiteellisen tutkimuksen rahoitusinstrumenttien vähäisyys sekä yleisesti ottaen Kuvataideakatemian tulostavoitteiden ja toimintamäärärahojen epätasapaino suhteessa muihin taideyliopistoihin. Myös taiteellisen huippuyksikkö statuksen kokoluokitukseen perustuva jakokriteeri on asettanut akatemian huomattavan epäedulliseen asemaan yliopistokentässä.

Kuvataideakatemia kommentoi 18.11.2005 tulosohjauksen kehittämistyöryhmän III muistiota mm. seuraavasti:

-perusrahoituksen laajuustekijää ei tulisi jäädyttää, koska se säilyttäisi yliopistojen väliset rahoitussuhteet ennallaan eikä rahoitusmalliin sisältyisi lainkaan senkaltaisia korjaavia elementtejä, joilla voitaisiin yksittäisen yliopiston rahoitustilannetta kokonaisuutena parantaa.

-vapaiden taiteiden maisterintutkintojen kustannuskerroin tulisi harmonisoida tasolle 4.75, jolloin kustannuskerroin vastaisi myös opetusministeriön asettaman selvitysmiehen esitystä nostaa kustannuskerrointa kuvataiteen ja musiikin koulutusaloilla.

-kustannuskerroin tulisi ottaa käyttöön myös tohtorin tutkinnoissa, koska taiteellisiin väitöksiin sisältyy vaativia ja kalliita produktioita. Taiteellinen tutkimus perustuu taiteelliseen toimintaan, ei tieteelliseen julkaisu-toimintaan. Tutkimusrahoituksen soveltuvuus tulisi taata myös taideyliopistoissa tehtävälle tutkimukselle.

Uuteen rahoitusmalliin ei sisälly edellä mainittuja uudistusehdotuksia. Laajuustekijä vakioidaan euromääräisesti nykyisen laajuustekijän suuruiseksi.

Tilakustannusten osalta rahoitussuhteet muutetaan vastaamaan vuoden 2005 tilannetta ottaen lisäksi huomioon HY:n ja TKK:n osalta Senaattikiinteistöjen vuokrajärjestelyissä tehty rakenteellinen muutos.

Myös Kuvataideakatemian kohdalla tulee huomioida vuoden 2005 poikkeustilanne ja käyttää laajuustekijää muodostettaessa vuoden 2005 laskennallisia tilakustannuksia. Vuoden 2005 tilakustannusten toteuma on tilaongelmista seuranneiden vuokranalennusten vuoksi syksyn 2005 osalta poikkeuksellisesti pienempi. Kuvataideakatemia siirtyy vuoden 2006 keväällä usean vuoden ajaksi väistötiloihin. Kuvataideakatemian tilakustannukset tulevat väistötiloissa vastaamaan vähintäänkin vuoden 2005 laskennallisia tilakustannuksia.

Yliopistojen yksilölliset kehittämistarpeet tulisi huomioida paremmin seuraavalla tulossopimuskaudella. Uuden palkkausjärjestelmän tasa-arvoisuusperiaate sekä yliopistojen rakenteellinen kehittäminen edellyttävät eri koulutusaloilla yhdenvertaisia toimintaedellytyksiä, tasa-arvoisia lähtötilanteita. Tällä hetkellä esimerkiksi taideyliopistojen perustoimintaedellytyksissä on huomattavia eroja kuvataiteen koulutusalan vahingoksi. Näistä esimerkkinä Kuvataideakatemian opettajien palkkauksen huomattavan matala lähtötaso. Koska laajuustekijä ei voi toimia korjaavana elementtinä palkkatasojen osalta, tulee resurssitason nosto hoitaa pysyväksi jäävällä lisärahoituksella.

Ulkopuolinen rahoitus

Kuvataideakatemia käynnistää vuonna 2006 projektin, jonka tarkoituksena on entistä systemaattisemmin selvittää mahdollisuudet kasvattaa ulkopuolisen rahoituksen määrää sekä peruskoulutuksen että tutkimuksen ja taiteellisen toiminnan osalta.

Alan luonteesta johtuen mahdollisuudet ulkopuolisen rahoituksen hankkimiseen ovat rajalliset. Kuvataideakatemia vuoden 2004 rahoituksesta oli 97,3 % budjettirahoitusta, kun toimintamenojen osuus kokonaisrahoituksesta oli yliopistokentässä keskimäärin 64,2 %.

Yliopiston varsinaista budjettirahoitusta täydentävän rahoituksen osuus on vähintään 4 % prosenttia yliopiston kokonaisrahoituksesta.

Taloudelliset tavoitteet

Toiminnan tulot ja menot (1000 euroa)

	2005 TP arvio	2006 TA	2007 TAE
Tulot	120	95	101
Maksullinen toiminta	14	13	14
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot muulta valtion virastolta	11	8	8
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot valtion ulkopuolelta (myös EU:lta saatava rahoitus)	80	60	65
Muut tulot	15	14	14
Menot	3877	5949	5938
Henkilöstömenot	2284	2692	3097
Toimitilavuokrat	713	1350	1385
Palvelujen ostot (myös ostot toiselta virastolta)	388	616	693
Muut toiminnan menot (aineet, tarvikkeet yms.)	492	1291	763
Toiminnan rahoitus			
Toimintamomentille budjetoidut tulot	120	95	101
Toimintamomentille budjetoidut menot	3877	5949	5938
Toimintamenorahoitus, netto	3757	5854	5837
29.90.52. Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen	28	28	28
Muilta momenteilta tuleva rahoitus yhteensä	30	40	
Momentin käyttö			
Siirtynyt edelliseltä vuodelta	1249	1871	
Myönnetty (TA + LTA) / talousarvioehdotus	4379	4392	
Käytetty	3757	5854	
Siirtynyt / siirtyy seuraavalle vuodelle	1871	409	0

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1000 euroa)

	TP 2005	TA 2006	TAE 2007
Maksullisen toiminnan tuotot	14	13	14
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	8	8	11
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	6	5	3
Kustannusvastaavuus, %	175	163	127

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1000 euroa)

	TP 2005	TA 2006	TAE 2007
Yhteisrahoitteisen toiminnan tulot			
Muilta valtion virastoilta saatava rahoitus	11	8	8
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	80	60	65
Tulot yhteensä	91	68	73
Hankkeiden kokonaiskustannukset	93	59	73
Kustannusvastaavuus (tulot - kustannukset)	-2	2	0
Kustannusvastaavuus, %	98	102	100

Yliopiston liiketaloudellisen toiminnan tulotavoite vuonna 2007 on 14 000 € ja kannattavuustavoite 3 000 € (21 % tuloista). Yhteistoimintatutkimuksen tulotavoite on 65 000 €.

Siirryneet määrärahat

Vuodelle 2006 siirryneisiin määrärahoihin sisältyy 686.000 € varustamiseen liittyvää hankerahoitusta. Akatemialle myönnettiin vuodelle 2004 yhteensä 1.180.000 € ja vuodelle 2005 yhteensä 100.000 € hanke-
rahoitusta varustamiseen ja muuton aiheuttamiin kustannuksiin. Kesään 2003 ajoitettu muutto siirtyi noin puolella vuodella, ja huomattavan suuri osa vuodelle 2003 ajoitetuista hankinnoista siirtyi vuodelle 2004. Osa hankinnoista on muuton viivästymisen ja vuonna 2004 tehtyjen kosteusvauriolöydösten johdosta siirtynyt vuodelle 2005 ja edelleen vuodelle 2006. Siirtomäärärahoihin sisältyy myös 673.000 € lisääntyneistä kosteusvaurioista johtuvia vuokranalennuksia. Siirtomäärärahat sisältävät edelleen 24.000 € joulukuussa 2004 myönnetystä määrärahasta avoimen yliopisto-opetuksen suunnitteluun ja toiminnan käynnistämiseen 24.000 €. Siirrettyihin määrärahoihin sisältyy täydennyskoulutuksen tuotekehitysmäärärahaa 24.000 €.

Hankkeet

1 Kuvataideakatemia omat hankkeet

a. Uudet hankkeet,

hanke 1. Kansainvälistyvä kuvataiteellinen tutkimus

hanke 2. Public Art and Live Art, MFA Program

hanke 3. Kansainväliset työpajat

hanke 4. Kuvataiteen yliopiston ja ammattikorkeakouluyksikköjen yhteistyön rakenteellinen kehittäminen: yrittäjäkasvatus ja kulttuurivienti

hanke 5. Kuvataiteilija ja liikkuva kuva

hanke 6. International MFA-Laboratory Program for Contemporary Research of Painting

b. Vanhat hankkeet,

hanke 7. Kuvataiteen yliopistollinen peruskoulutus eurooppalaisessa kontekstissa: kuuden kuvataiteen yliopiston vertailukehittäminen ja yhteistutkintaselvitys (2006–2008)

2 Tuettavat muiden yliopistojen hankkeet

a. Kuvataideakatemia tukee Metropolialueen yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistä aluestrategiaa 2006–2009 toteuttavia hanke-esityksiä ja osallistuu niiden toteuttamiseen hankesuunnitelmien mukaisesti.

i. Osaavan työvoiman turvaaminen, esittelijänä Stadia

ii. Kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin ja -markkinoinnin osaamiskeskittymä, esittäjänä HY ja Stadia

iii. Helsinki Metropolitan Innovation Platform, esittäjänä TKK

iv. Att trygga och utveckla regionens tvåspåkighet och nordism, esittäjinä Hanken ja Arcada

b. Kuvataideakatemia tukee kolmen taideyliopiston yhteistä tietoturvahanketta 2006–2009, esittelijänä Teaterikorkeakoulu.

c. Kuvataideakatemia tukee seitsemän yliopiston yhteistä palveluskeskushanke PAVE:n määrärahaesitystä vuodelle 2007, esittelijänä Helsingin Kauppakorkeakoulu.

Liitteet

hankkeet 1–6

HANKE-ESITYS

Yliopisto	Kuvataideakatemia		
Hankkeen nimi	Kansainvälistyvä kuvataiteellinen tutkimus		
Jatkohanke hankkeelle	-		
Hanketyyppi	Kansainvälistyminen	Aloitusvuosi	2007
Tila	Keskeneräinen / YO	Prioriteetti	
Esitys perustettu	12.01.2006 / RuppelK	Vastuuhenkilö	RuppelK
Koordinoija	Katariina Ruppel		
Sähköpostiosoite ilmoituksille	katariina.ruppel@kuva.fi		
Muut osallistuvat org	European Artistic Research Network (EARN)		
Kuvaus	<p>Hankkeen päämääränä on vastata kuvataiteellisen tutkimuksen kansainvälistymisen haasteisiin. Painopisteenä on kansainvälisen toiminnan ja kuvataiteellisen tutkimuksen profiloinnin rinnalla kansallisen ja kansainvälisen verkostoitumisen syventäminen. Keskeisimpiä tavoitteita ovat:</p>		

- kuvataiteellisen tutkimuksen metodologian kehittäminen
- taiteilijakirjoittamisen tutkimus
- tohtorikoulutukseen tähtäävien opintojen, erityisesti teoriaopintojen ja taiteilijakirjoittamisen syventäminen
- englanninkielisen opetuksen ja ohjauksen tehostaminen
- kansainvälisen tutkimus- ja koulutusyhteistyön tiivistäminen

Hankkeessa hyödynnetään verkostoyhteistyössä aiemmin saavutettuja tuloksia ja luodaan näin monipuoliset edellytykset Kuvataideakatemia tutkimusyksikölle, erityisesti postdoc-toiminnan rakentumiselle.

Kehittämisen välineitä tarjoavat Kuvataideakatemia osasto- ja taideyliopistoyhteistyön lisäksi tohtorikoulutusohjelmien kansainvälinen vertailu, tutkijakoulutoiminnan käynnistäminen, englanninkielisen opetus- ja julkaisu- toiminnan vahvistaminen ja lisääminen sekä valmistumassa olevan laatu- järjestelmän soveltaminen.

Hanke tukee johdonmukaisella tavalla Kuvataideakatemia tutkimusstrategiaa. Tavoitteena on jatkokoulutuksen laadunvarmistusjärjestelmän rakentaminen ja käyttöönotto, kuvataiteellisen tutkimuksen kansainvälisen arvioinnin valmistelu ja läpivienti sekä loppukädessä jatkokoulutuksen kansainvälistymiselle asetettuihin määrällisiin tavoitteisiin vastaaminen.

Hanke tukee osaltaan akatemian yleisempää pyrkimystä asettaa tarjotun koulutuksen painopisteet tohtori- ja maisteritasolle.

Nyt esitettävä hanke jatkaa opetusministeriön aiemmin rahoittamaa jatkokoulutuksen ja taiteellisen tutkimuksen kehittämishanketta. Tavoitteena on vakiinnuttaa vuonna 2004 perustetun kansainvälisen taiteellisen tutkimuksen verkoston toiminta ja luoda näin perusta pitkäjänteiselle kansainväliselle tutkimusyhteistyölle. EARN:in jäseniä ovat National College of Art & Design (Dublin), Slade School of Fine Art (Lontoo), Malmö Art Academy (Malmö), Utrecht Graduate School of Art (Utrecht) ja Academy of Fine Arts (Wien).

Tavoitteet	<p>1. Tavoitteista keskeisimpiä ovat kuvataiteellisen tutkimuksen metodologian sekä tohtorikoulutukseen tähtäävien opintojen kehittäminen yhteistyössä taiteellisen tutkimuksen verkostojen (mm. KIM, EARN, Elomedia, Baltart) kanssa.</p>
-------------------	--

Kehitystyössä keskitytään tohtoritasoisten opinnäytteiden sekä tohtorikoulutusohjelmien opetussisältöjen ja opetusmuotojen analyttiseen

tarkasteluun. Kysymyksenasettelun keskiössä on kuvataiteellisen tutkimuksen teorian ja käytännön välisen suhteen syventäminen ja tarkentaminen eri maiden tohtorikoulutuksissa kerätyn tieto-taidon avulla. Päämääränä on kuvataiteellisen tutkimuksen sekä tutkivan taiteilijan toimintaperiaatteiden analysointi ja vahvistaminen niin, että taiteellisia jatko-opintoja suorittaisivat jatkossakin kuvataiteen huippulahjakkuudet.

Kehitystyön laatua varmistettaessa turvataan kansainvälinen vertailupohja. Tätä silmällä pitäen jatkotutkinto-osaston rakenteisiin vakiinnutetaan mm:

- englanninkieliset jatko-opinnot
- kansainväliset ohjaussuhteet
- kansainväliset opinnäytteiden esitarkastajat ja tarkastajat
- vieraskielinen julkaisutoiminta
- jatko-opiskelijoiden opinto- ja opetusjaksot EARN-yliopistoissa

Jatkuvuuden kannalta oleellista on sekä luotujen rakenteiden että tiedon välittäminen Kuvataideakatemiaan perusopetukseen.

2. Hankkeen toisena päätavoitteena on tohtoriopiskelijoiden kirjoittamisen ja teorianmuodostuksen kehittäminen. Tätä tarkoitusta varten osastolle rekrytoidaan kuvataiteellisen tutkimuksen vieraileva professori. Vierailevan professorin vastuualueeseen kuuluvat taiteilijakirjoittamiseen liittyvä tutkimus, kirjoittamiseen keskittyvän työpajatyöskentelyn koordinointi, englanninkielisen opetuksen toteuttaminen sekä tohtoriopiskelijoiden, erityisesti ulkomaisten opiskelijoiden ohjaaminen.

Kuvataiteellisen tutkimuksen vieraileva professori tuo tohtorikoulutukseen tarvittavaa lisäasiantuntemusta, kansainvälisen taide-elämän tuntemusta sekä omat yhteistyöverkostonsa ja oman taidekoulutuksensa ja taiteen tekemisen traditionsa.

3. Osastolla tarjottava taiteelliseen työskentelyyn perustuva tutkimus- ja koulutusmalli on kansainvälisestäkin nähtynä ainutlaatuinen ja siksi kehittämistyössä painotetaan kuvataiteellisen tutkimuksen suomalaisten käytäntöjen tunnetuksi tekemistä ulkomailla. Välineitä tähän ovat:

- kansainväliset seminaarit, konferenssit, intensiivijaksot
- kansainväliset kesäkoulut (mm. Manifestan ja Documentan yhteydessä)
- englanninkielisen julkaisutoiminnan kehittäminen
- koulutus- ja tutkimusyhteistyön laajentaminen Euroopan ulkopuolelle (Yhdysvallat, Kiina, Australia)

Rakenteita kehitettäessä luodaan pitkäjänteisiä yhteistyöstrategioita ja vuoropuhelua paitsi suomalaisten ja ulkomaisten taideyliopistojen myös Kuvataideakatemiaan omien osastojen välille. Lähtökohtana ja perustana on Kuvataideakatemiassa annetun jatkokoulutuksen ja ohjelmassa tuotetun kuvataiteellisen tutkimuksen korkea kansainvälinen taso.

4. Hanke tukee osaltaan jatkotutkinto-osaston opiskelijavalinnan kehittämistä, jonka painopisteinä on paitsi kasvattaa sisäänotettavien opiskelijoiden määrää myös mahdollistaa ulkomaisten hakijoiden rekrytointi.

Jatkotutkinto-osastolla tulevaisuudessa opiskelevat ulkomaalaiset taiteilijat tarjoavat Kuvataideakatemiaan perus- ja jatkokoulutukselle huomattavia opetuksellisia lisäresursseja.

5. Hankkeen tavoitteena on osaltaan tukea ulkomaisten jatko-opiskelijoiden määrällisen tavoitteen (4 kpl) täyttämistä vuoteen 2009 mennessä.

Arvioitu alku- ja loppupvm

01.01.2007 - 31.12.2009

Etenemissuunnitelma /vuosi

Hankeen pohjatöitä, täsmällisemmin kansainvälisen verkoston kokoamista ja toiminnan haarukoimista on toteutettu opetusministeriön aiemmin rahoittamassa

jatkokoulutuksen ja taiteellisen tutkimuksen kehittämishankkeessa vuosina 2004-2006.

Vuoden 2006 toimintaa ovat muun muassa jatkotutkinto-osaston englanninkielinen esittelykirja (toim. Pekka Kantonen, Kuvataideakatemia), kuvataiteen tohtorien valmistumista käsittelevä seminaari Malmössä syksyllä 2006 (yhteyshenkilö rehtori Gertrud Sandqvist, Malmö Art Academy) sekä pilottina toimiva kesäkoulu Manifestan yhteydessä Kyproksella (järjestäjä prof. Henk Slager, Utrecht Graduate School of Art).

2007) Hankkeen ensimmäisenä vuonna keskitytään säännöllisen englanninkielisen opetuksen kehittämiseen ja ulkomaisten opiskelijoiden rekrytointiin. Toimenpiteitä ovat mm:

- vierailevan professorin määräaikaisen viran perustaminen vuosille 2007-2009, opetuslana kuvataiteellinen tutkimus
- englanninkielisen tutkimusseminaarin käynnistäminen
- kesäkoulu Documentan yhteydessä Kasselissa (vrt. hanke 3 Kansainväliset työpajat)
- työpaja ja yhteisnäyttely Lontoossa, järjestäjä prof. John Aiken, Slade School of Fine Art

Taiteilijakirjoittamisen tutkimusta vahvistetaan tutkimushanke- tai tutkijakoulutoimintaa käynnistämällä.

2008) Toisena vuonna keskitytään englanninkielisen opetuksen vakiinnuttamisen lisäksi julkaisutoiminnan kehittämiseen. Tavoitteena on mm:

- taiteellista tutkimusta käsittelevän englanninkielisen artikkelikokoelman toimittaminen (prof. Jan Kaila, Kuvataideakatemia)
- kuvataiteellisen tutkimuksen symposiumi Wienissä, järjestäjä prof. Felicitas Thun, Academy of Fine Arts, Wien
- EARN:in vuosikirjan julkaiseminen (toimituskunta)

2009) Viimeisenä vuonna keskitytään raportointiin ja kuvataiteellisen tutkimuksen kansainvälisen arvioinnin valmisteluun. Toimintoja ovat:

- Kuvataiteilija kirjoittajana -seminaari, järjestäjä vieraileva professori, Kuvataideakatemia
- englanninkielinen julkaisu "Taiteilija kirjoittajana", toim. vieraileva professori, Kuvataideakatemia
- Kuvataiteellisen tutkimuksen työpaja, järjestäjä National College of Art & Design, Dublin

Suunnitelma rahoituksen päätyttyä

Jatkossa opetus- ja henkilöstökulut katetaan perusrahoituksesta tutkimusstrategian ja henkilöstösuunnitelman mukaisesti. EARN-yhteistyön vaatimaa täydentävää rahoitusta haetaan eurooppalaisista rahoituslähteistä.

Jatkotutkinto-osasto hyödyntää kansainvälistymishankkeessaan myös jatkossa Suomen Akatemian rahoitusinstrumentteja (mm. FiDiPro).

RAHOITUS YHTEENSÄ	2007	2008	2009	2010
RAHOITUS YHTEENSÄ (1000 €)	90	112	110	0
YO	27	32	32	0
OPM	63	60	60	0
Suomen Akatemia	0	20	18	0
Tekes	0	0	0	0
Muu yksityinen	0	0	0	0
Muu julkinen	0	0	0	0
EU (sis. kansallisen rahan)	0	0	0	0
MENOT YHTEENSÄ (1000 €)	90	112	110	0
Palkkakulut	68	80	78	0
Laittekulut	0	0	0	0
Matkakulut	22	17	27	0
Tilakulut	0	0	0	0
Muut kulut	0	15	5	0

Liitteet

RAHOITUSSUUNNITELMA

Kuvataideakatemia, jatkotutkinto-osasto

Hanke 1 Kansainvälistyvä kuvataiteellinen tutkimus

	2007	2008	2009	2010
Palkkakulut				
- vieraileva professori, 50 %	43000	43000	43000	
- suunnittelija, 50 %	20000	20000	20000	
- englanninkielisen opetuksen koordinointi	5000	10000	10000	
- kirjoitus- ja käännöspalkkiot		7000	3000	
- asiantuntijapalkkiot			2000	
Yhteensä	68000	80000	78000	
Matkakulut				
- EARN-työpajat (Lontoo, Wien, Dublin)	10000	15000	15000	
- kesäkoulu (Documenta, Kassel)	10000			
- Kuvataiteilija kirjoittajana –seminaari			10000	
- henkilökunnan matkat	2000	2000	2000	
Yhteensä	22000	17000	27000	
Muut kulut				
- julkaisut		15000	5000	
Yhteensä	-	15000	5000	
Menot yhteensä	90000	112000	110000	
Rahoitus				
Oma rahoitus	27000	32000	32000	
Täydentävä rahoitus	-	20000	18000	
Opetusministeriön rahoitus	63000	60000	60000	

HANKE-ESITYS

Yliopisto	Kuvataideakatemia		
Hankkeen nimi	Public Art and Live Art, MFA Program		
Jatkohanke hankkeelle	-		
Hanketyyppi	Alueellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus	Aloitusvuosi	2007
Tila	Keskeneräinen / YO	Prioriteetti	
Esitys perustettu	19.01.2006 / RuppelK	Vastuuhenkilö	RuppelK
Koordinoija	Anne Ahtiainen		
Sähköpostiosoite ilmoituksille	anne.ahtiainen@kuva.fi		
Muut osallistuvat org	Teatterikorkeakoulu, Esitystaiteen ja -teorian koulutusohjelma		
Kuvaus	Kuvataideakatemian tila-aikataiteen osaston yhteydessä toimivan kaupunkitaideyksikön sekä Teatterikorkeakoulun esitystaiteen ja -teorian koulutusohjelman yhteinen maisteriohjelma (120 op) on kohtaamispaikka paikkasidonnaista taidetta ja esitystaidetta tekeville ja niistä kiinnostuneille opiskelijoille, joiden suuntautumisessa näkyy halu teoreettiseen lähestymiseen.		

Kuvataideakatemian tila-aikataiteen osaston yhteydessä toimivan kaupunkitaideyksikön sekä Teatterikorkeakoulun esitystaiteen ja -teorian koulutusohjelman yhteinen maisteriohjelma (120 op) on kohtaamispaikka paikkasidonnaista taidetta ja esitystaidetta tekeville ja niistä kiinnostuneille opiskelijoille, joiden suuntautumisessa näkyy halu teoreettiseen lähestymiseen.

Paikkasidonnaisten taide on taiteellista toimintaa, jota tehdään tiettyyn valittuun ja merkityksen muodostamiseen vaikuttavaan paikkaan, tai tuosta paikasta lähtien. Samalla se on kaupunkitilaa ja sen käyttöä koskevaa audiovisuaalista kommunikaatiota sellaisen yleisön kanssa, jota ei tapaa perinteisissä näyttelytiloissa. Se missä ja miten teos paikantuu ja asettautuu tilaan, otetaan hyvin seikkaperäisesti huomioon. Esitystaide ja -teoria puolestaan yhdistää esitystaiteen (live art, performance art) ja esitysteorian tai -tutkimuksen (performance studies) ja on hengeltään osa nykytaiteen, tanssin ja performanssin kenttää. Se opettaa taiteiden ja tieteiden välisiä valmiuksia omaavia taiteilijoita, jotka erikoistuvat esitystaiteen kehittämiseen ja tutkimiseen sekä kykenevät luomaan omaperäisiä esityksiä.

Ohjelman puitteissa annettava osin yhteinen osin eriytyvä opetus rakentuu molempien perinteisistä osaamisalueista käsin. Yliopistot tarjoavat ohjelmaan valituille opiskelijoille oman vahvuusalueensa opetusta.

Kuvataideakatemian näkökulmasta ohjelma luo elävää dialogia eri taiteen alueilla ja erilaisin välinein työskentelevien opiskelijoiden välille, jonka pohjalta näyttelytilojen ulkopuolella tapahtuvan monimuotoisen uuden kaupunkitilakulttuurin on mahdollista kehittyä. Teatterikorkeakoulun opiskelijoiden mukanaolo takaa tämän vuoropuhelun syventymisen ja laajentumisen uusille alueille. Ohjelma lisää tarjontaa myös muille maisteriopiskelijoille, joille kurssit ovat avoimia täyttöasteesta riippuen.

Laadunhallinta ja arviointi

Koulutuksen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista vastaa ohjausryhmä, johon kuuluvat Kuvataideakatemian prof. Seppo Salminen, kuvataiteilija Erkki Soininen, suunnittelija Anne Ahtiainen sekä Teatterikorkeakoulusta prof. Anette Arlander ja suunnittelija Monica Andersson.

Laadunhallinta nivotaan osaksi yliopistojen omia laadunvarmistusjärjestelmiä. Esimerkiksi opiskelijapalautetta kootaan normaaliin tapaan. Suunnitteluvaiheessa kehitetään lisäksi menetelmiä, joilla saadaan myös muut yhteistyökumppanit ja yleisö osaksi toimivaa palautejärjestelmää. Saatua palautetta hyödynnetään jatkoa kehitellessä.

Hankkeen jatko

Tavoitteet

Ohjelma toimii pilottina vastaavalle englanninkieliselle maisteriohjelmalle. Ensimmäisessä vaiheessa hankitaan kokemuksia, luodaan verkostoja ja rakennetaan käytäntöjä, joiden pohjalta englanninkielinen ohjelma voidaan toteuttaa. Samalla saadaan arvokasta kokemusta yhteistutkintojen toteuttamisesta.

Yhteistyön edut syntyvät paitsi toisiaan tukevasta osaamisesta myös suhteellisen pienten opiskelijaryhmien kokoamisesta ja taloudellisten resurssien kohdentamisesta. Ohjelman kautta luodaan lisäksi orgaanisia verkostoja vastaavaa opetusta harjoittavien ulkomaisten yliopistojen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa siten, että pilottivaiheen jälkeen voidaan tarjota mahdollisimman houkutteleva englanninkielinen maisteriohjelma. Yhteistyöpohjaa laajennetaan muun muassa valo- ja äänisuunnitteluun. Yhteistyö on luontevaa sikäläkin kun Teatterikorkeakoulun valo- ja äänisuunnittelun laitos sijoittuu syksyllä 2007 samaan kiinteistöön Kuvataideakatemiaan kanssa.

Teatterikorkeakoulussa on meneillään kolmas kurssi esitystaiteen ja teorian koulutusohjelmassa. Opetus on muotoutunut pitkälti teatterin ja tanssin ammattikäytännöistä käsin. Yhteydet nykyaiteen kenttään ja itsenäisen taiteilijan koulutukseen on koettu tärkeäksi. Kuvataideakatemialla on vastaavasti kokemusta kaupunkitaideprojektien tuottamisesta ja se on saanut paitsi opiskelijoista myös kaupunkiyhteisöstä vahvistuksen sille, että kaupunki- ja paikkasidonnaiselle taiteelle on kysyntää ja laajentumispaineita.

Maisteriohjelmalla on kolme keskeistä tavoitetta:

- kontekstisidonnaisen, yhteiskunnallisesti suuntautuneen taiteellisen asenteen löytäminen osana taiteilijan työtä ja nykyaiteen opetusta
- yhteiskunnallisen keskustelun synnyttäminen ja ylläpito
- kansainvälisten yhteistyöverkoston luominen

Kun taiteilija työskentelee perinteisten näyttely- tai teatteritilojen ulkopuolella, hän tavoittaa yleisöä jota normaalisti ei kohtaa. Hän kommunikoi ilman välikäsiä tavallisen kaupunkilaisen kanssa tarjoten kokemuksia, ärsykeitä ja keskustelunavauksia. Tekemiseen liittyy ymmärrys kontekstista, johon tai josta käsin taidetta tehdään. Tavoitteena on auttaa taiteilija muuttumaan neutraalista havainnoitsijasta aktiiviseksi osallistujaksi, joka saa aikaan ympäristössään monisuuntaista kommunikaatiota.

Ohjelma vastaa näiltä osin tavoitteisiin, joita yliopiston kolmannelle tehtävälle on asetettu. Koulutus pohjaa opiskelijoiden ja heidän projektiansa vaikutukseen paikallisesti. Tämä paikallisuus voi olla tiukemmin tai laajemmin rajattua. Tähänastiset kokemukset ja työskentely ovat sijoittuneet pitkälti Kallion kaupunginosaan. Jatkossa toimintaa ulotetaan laajemmalle. Kokemuksia on saatu muun muassa Kuopion Antifestivaaleille sekä Venetsian ja Istanbulin biennaaleihin tehdyistä projekteista.

Taiteilija tarvitsee entistä monipuolisempaa koulutusta itsensä työllistämiseen. Tarve ylittää perinteisen koulustarjonnan, sillä se siirtää aloitteenteon taiteilijalle, joka oppii havaitsemaan, kehittämään ja luomaan itselleen uudenlaisia kaupunkitilaan liittyviä työmahdollisuuksia sekä itse rakentamaan kontaktit, jotka asioiden toteuttamiseksi vaaditaan. Päämääränä on, että opiskelija saa koulutuksen aikana välineitä ja valmiuksia paitsi löytää itsellensä työnantajia myös toimia omien produktioidensa tuottajana.

Koulutusohjelma on uusi aluevaltaus, jonka sisällöissä painottuvat ne keinot, väylät ja verkostot, joilla uudenlaiseen taiteilijuuteen on mahdollista päästä. Ohjelma kaataa vanhoja raja-aitoja erilaisista koulutustaustoista tulevien tekijöiden välillä tarjoamalla puitteet hallita kokonaisuuksia. Opiskelijan kannalta kyse on paitsi nykyaiteen perinteen ja ajattelun tuntemuksesta myös hiljaisen tiedon, käytäntöjen ja kontaktien luomisesta.

Kaupunkitaide on uutena aluevaltauksena jo saanut jalansijaa Suomessa. Yhteydet kansainvälisiin verkostoihin alkavat lisääntyä. Suomalainen taideopiskelijakenttä voi ohjelman kautta tulla osaksi maailmanlaajuista ja kehittyvää alan verkostoa ja samalla ulottaa nämä verkostot kiinteästi myös esitystaiteen alueelle.

Yhteydet tutkimukseen hahmottuvat sekä Kuvataideakatemia että Teatterikorkeakoulun oman jatkokoulutuksen kautta kaupunkitaiteen perusopiskelijoiden siirtyessä jatko-opintoihin ja tuodessa sitä kautta tutkimustietoa aiheesta. Jatkotutkinto-opiskelijoiden hyödyntäminen maisteriopiskelijoiden ohjauksessa on jo nyt toimivaa käytäntöä.

Osaamistavoitteita ovat:

- perinteen tuntemuksen vahvistaminen ja oman työn suhteuttaminen alan traditioon
- analyttisten ja kriittisten taitojen harjoittaminen
- oman luovuuden ja luovien taitojen harjoittaminen
- tulevaisuuteen suuntautuminen, omien tavoitteiden ja mahdollisuuksien ja selviytymiskeinojen hahmottaminen
- kyky toimia monenlaisten tekijöiden kanssa yhteistyössä kotimaassa ja ulkomailta

Tavoitteet ovat yhteneväisiä Esitystaiteen ja -teorian opetus suunnitelmassa 2005-2007 esitettyjen tavoitteiden kanssa.

Arvioitu alku- ja loppupvm

01.01.2007 - 31.07.2009

Etenemissuunnitelma /vuosi

Maisteriohjelma on kaksivuotinen ja vastaa laajuudeltaan 120 opintopistettä.

Opiskelijat valitaan syksyllä 2007 alkavaan koulutukseen yhteisen erillisvalinnan kautta. Aloituspaiikkoja on alustavasti kiintiöity Kuvataideakatemiaalle 6, Teatterikorkeakoululle vastaavasti 5-8 paikkaa. Ensimmäinen haku on keväällä 2007. Hakuaiakataulu ja -käytännöt täsmennetään ohjelman käynnistyessä.

Tuloväylänä on taidealan yliopistollinen kandidaatintutkinto tai taidealan ammattikorkeakoulututkinto (kotimainen tai ulkomainen). Mahdollisen muun koulutustaustan kelpoisuus ratkaistaan tapauskohtaisesti. Vaatimuksena kaikille on taiteellinen lahjakkuus ja soveltuvuus maisterintutkintoon johtaviin opintoihin.

Kumpikin yliopisto tarjoaa sekä teoria- että taideopetusta. Osa opetuksesta on vapaasti kaikkien koulutusohjelmaan valittujen käytettävissä, osa opetuksesta taas saattaa muodostua siten alaspesifiksi, että pääsy joudutaan rajoittamaan oman kiintiön sisäiseksi. Ohjelman kaikki opiskelijat osallistuvat lisäksi yhteisiin, pakollisiin maisteriseminaareihin. Kuvataideakatemia vastaa oman opetuksen järjestämisestä ja hallinnoimisesta, Teatterikorkeakoulu omastaan.

Ohjelmasta valmistutaan syksyllä 2009. Yliopistot antavat todistuksen oman kiintiönsä opiskelijoille. Ohjelman suorittaneilla on normaali kuvataiteen maisterin ja teatteritaiteen maisterin jatko-opintokelpoisuus.

Julkaisut

Ohjelmaan liittyy oppimateriaalihanke. Suomen traditio kyseisillä taiteen alueilla on vielä varsin lyhyt eikä alalta ole olemassa kunnollista perusteosta. Tavoitteena on julkaista keskeisistä kirjoituksista koottu ja suomennettu artikkelikokoelma, joka sekä toimii alan perusteoksena että osallistuu aktiivisesti alan taidekeskusteluun. Toimitustyön ovat käynnistäneet tutkija, tohtori ja taiteilija Kirsi Peltomäki (Oregonin yliopisto) ja Suomessa maataiteesta väitellyt Hanna Johansson (Kuvataideakatemia). Muita toimitustyöhön osallistuneita ovat prof. Annette Arlander ja toimittaja/taiteilija Pekka Luhta.

Muita ohjelman puitteissa tuotettuja julkaisuja ovat lopputöitä ja tekijöitä esittelevä kurssikatalogi sekä lukukausittaisten projektien dokumentaatiot.

**Suunnitelma rahoituksen
päätyttyä**

Ohjelman päätyttyä toimintaa jatketaan yhteisrahoitteisen englanninkielisen maisteriohjelman puitteissa. Täydentävää rahoitusta haetaan kulloisenkin ohjelmakokonaisuuden painopisteistä riippuen kaupungilta sekä Pohjoismaiselta ministeriöneuvostolta.

RAHOITUS YHTEENSÄ	2007	2008	2009	2010
RAHOITUS YHTEENSÄ (1000 €)	154	148	0	0
YO	55	55	0	0
OPM	99	93	0	0
Suomen Akatemia	0	0	0	0
Tekes	0	0	0	0
Muu yksityinen	0	0	0	0
Muu julkinen	0	0	0	0
EU (sis. kansallisen rahan)	0	0	0	0
MENOT YHTEENSÄ (1000 €)	154	148	0	0
Palkkakulut	119	119	0	0
Laittekulut	0	0	0	0
Matkakulut	10	10	0	0
Tilakulut	2	2	0	0
Muut kulut	23	17	0	0

Liitteet

Rahoitussuunnitelma

Kuvataideakatemia, tila-aikataiteen osasto
Hanke 2 PUBLIC ART AND LIVE ART, MFA PROGRAM 2007-2009

PALKKAKULUT

Kuvataideakatemia:				palkka	%	1 v.	2 v.	Budjetti €
Ohjelman johtaja, lehtori				UPJ 6	1,0	52 000,00 €	52 000,00 €	104 000
Professori (K)				UPJ 8	0,5	38 000,00 €	38 000,00 €	75 000
Teoriaopettaja, lehtori				UPJ 5.	0,25	12 000,00 €	12 000,00 €	24 000
Koordinaattori/sihtööri/tuottaja (K)				UPJ 6	0,25	9 000,00 €	9 000,00 €	18 000
Tuntiopettajat:				tunteja/v				
Ulkomaiset vierailijat (työpajat)		1/vuosi	40 t			2 000,00 €	2 000,00 €	4 000
Ulkomaiset vierailijat (luennot ja studiovisiitit)		1/vuosi	20 t			1 000,00 €	1 000,00 €	2 000
Luennoitsijat			20 t			1 200,00 €	1 200,00 €	2 400
Piirtämisen opettaja lukuvuoden alussa			40 t			1 850,00 €	1 850,00 €	3 700
Assistentti			80 t			1 850,00 €	1 850,00 €	3 700
Palkat yhteensä:						118 900,00 €	118 900,00 €	237 800

MUUT KULUT								
Vierailijakulut								
Matkat		2/vuosi	á 1 000 €			2 000 €	2 000 €	4 000
Majoitus		10 vrk/v	á 120 €			1 200 €	1 200 €	2 400
Päivärahat		10 vrk/v	á 30 €			300 €	300 €	600
Ulkopuolisten tilojen käyttö								
vuokrat						1 000 €	1 000 €	2 000
tilojen muut käyttökulut						1 000 €	1 000 €	2 000
Materiaalikulut								
opiskelijan materiaalikulut .		henk.	€/ v	6	500 €	3 000 €	3 000 €	6 000
vuosittaisten projektien materiaalikulut		2 / vuosi				5 000 €	5 000 €	10 000
Julkaisut								
Artikkelikokoelma, painatuskulut						10 000 €	0 €	10 000
Näyttelyiden dokumentointikulut		4 kertaa	á 1000 €			4 000 €	4 000 €	8 000
kutsukorttien painatus		4 kertaa	á 200 €			400 €	400 €	800
kurssikatalogin panatus		1 kerta					2 500 €	2 500
ohjelman esite		1 kerta					700 €	700
postituskulut		2 x 1500 kpl	á 40 C			800 €	800 €	1 600
Osallistuminen festivaaleille								
ulkomailla								
matkakulut		8 henkeä	1 / vuosi			3 000 €	3 000 €	6 000
majoituskulut		8 h á 70 €	1 / vuosi			560 €	560 €	1 120
päivärahat	opettajat	2 henkeä	1 / vuosi			700 €	700 €	1 400
päivärahat	opiskelijat	6 henkeä	1/vuosi			1 200 €	1 200 €	2 400
kotimaassa								
matkakulut		es. Kuopio	500 €			500 €	500 €	1 000
majoitus		6 henkeä	á 25 €			750 €	750 €	1 500
päivärahat	opettajat	2 henkeä	á 30 €			300 €	300 €	600
MUUT KULUT YHTEENSÄ						35 710 €	28 910 €	64 620

Teatterikorkeakoulu:

Ohjelman johtaja Teak (prof. Annette Arlander)								
Esitystaiteen ja -teorian nyk. luennoitsijat								
Muut opettajat								

Ohjelmaluonnos 18.1.2006

Kuvataideakatemia, tila-aikataiteen osasto

Hanke 2 PUBLIC ART AND LIVE ART, MFA PROGRAM

Opetus- tyyppi	syksy 2007	kevät 2008	syksy 2008	kevät 2009
periodi- opetus	Videon, äänen, valon ja TVT:n perusteet.	Filosofian, estetiikan ja etiikan ongelmia		
seminaarit	Maisteriseminaari viikoittain	Maisteriseminaari viikoittain	Maisteriseminaari viikoittain Teoriapainotteinen seminari	Maisteriseminaari viikoittain Kv-seminari "Tulevaisuus on nyt" – lopetusseminari. Opiskelijat esittelevät lopputyönsä
luennot	Kulttuurintutkimuksen pääsuuntauksia - luennot Nykytaiteen ja opiskeltavan taiteen alan historiaa	Kulttuurintutkimuksen pääsuuntauksia -luennot Taiteilijavierailut (koti- /ulkomaiset): luennot ja studiokäynnit	Kulttuurintutkimuksen pääsuuntauksia luennot(Taiteilijavierailut (koti- /ulkomaiset): luennot ja studiokäynnit	
työpajat	Piirustustyöpaja (lukukauden alussa) Teoksen dokumentointi- ja portfoliotyöpaja Arlanderin työpaja: Toimintataiteen osatekijät	opiskeltavan taiteen alueen historiaan liittyen ääni-, valo-, installaatio- , video- , esitystaide jne demoja. Sis. ulkomainen asiantuntijavierailu. Teoksen dokumentointi- ja portfoliotyöpaja jatkuu	Piirustustyöpaja (lukukauden alkuun) Portfolio ja dokumentointi jatkuvat	Kv-työpaja yhdessä Teakin kanssa
projektit ja esitykset	festivaalimatka kotimaiseen kohteeseen (syys-loka) Työskentely jatkuu koko syksyn, päämääränä luoda 1. teos koulun ulkopuoli- seen tilaan tai tilantee- seen paikka- sidonnaisuutta tutkien Teoksen arviointi	Koko kevään jatkuva työskentely toisen teoksen valmistamiseksi huhtikuun lopussa Arlanderin yhteistyö- projekti Kesällä festivaalimatka ulkomaiseen kohteeseen: tutkimus- ja valmistelutyö omaa projektiä varten	Festivaalimatka kotimaiseen kohteeseen (syys-loka) Ulkomainen paikkasidonnainen projekti (työskentely aloitettu kesäkaudella) Kolmas paikkasidon- nainen teos, jota valmistellaan koko syksy	Lopputyön valmistaminen, mahdollisesti yhteisesiintyminen Teakin kanssa
kirjoitta- minen	Esseekirjoitus lähitaiteiden historia- aiheesta	Tekstin tuottaminen osaksi portfolioa	Kirjoituksia omasta taiteellisesta asenteesta ja sen muutoksista koulutuksen kestäessä. Mahdollisesti julkaisu yhdessä Teakin kanssa kevällä.	Kirjoituksia omasta taiteellisesta asenteesta ja sen muutoksista koulutuksen kestäessä. Mahd. julkaisu yhdessä Teakin kanssa Kirjallisen osuuden valmistaminen osaksi lopputyötä
muut pakolliset opinnot	(mahdolliset puuttuvat kieliopinnot)	(mahdolliset puuttuvat kieliopinnot)		maisterin kypsyyskoe
vapaa- valintaiset opinnot				

HANKE-ESITYS

Yliopisto	Kuvataideakatemia		
Hankkeen nimi	Kansainväliset työpajat		
Jatkohanke hankkeelle	-		
Hanketyyppi	Liiketoimintaosaaminen ja yrittäjyys	Aloitusvuosi	2007
Tila	Keskeneräinen / YO	Prioriteetti	
Esitys perustettu	19.01.2006 / RuppelK	Vastuuhenkilö	RuppelK
Koordinoija	Katariina Ruppel		
Sähköpostiosoite ilmoituksille	katariina.ruppel@kuva.fi		
Muut osallistuvat org			
Kuvaus	<p>Kuvataideakatemia ryhtyy kehittämään perusopetukseen keskeisesti nivoutuvaa työpajatoimintaa. Päämääränä on toteuttaa kansainvälisessä viitekehyksessä, erityisesti alan merkittävimpien kansainvälisten taidetapahtumien yhteydessä taideosastojen ideoimia opetusprojekteja, joissa opetus perustuu luentojen, ryhmätöiden ja henkilökohtaisen ohjauksen lisäksi erityyppisiin intensiivisiin työpajajaksoihin.</p> <p>Työpajatyöskentely tarjoaa ensiarvoisen tärkeitä mahdollisuuksia nuorille uraansa aloitteleville taiteilijoille. Onnistuessaan työskentely tuottaa paitsi taiteilijalle välttämättömiä alan kansainvälisiä verkostoja ja yhteistyösuhteita myös kehittää keskeisiä ammatillisia valmiuksia.</p> <p>Työpajat on ensisijaisesti suunnattu lopputyövaiheessa oleville maisteri- ja erillismaisteriopiskelijoille, osin jatko-opiskelijoille. Työpajat ja niiden yhteydessä toteutetut luennot, keskustelutilaisuudet ja ryhmätyöskentely päättyvät pääsääntöisesti näyttelyyn tai muuhun taiteelliseen esiintymiseen.</p> <p>Hanke on jatkoa vuonna 2003 käynnistyneelle näyttelytoiminnan kehittämishankkeelle.</p> <p>Akatemian rakenteellisen kehittämisen näkökulmasta hanke edistää osaltaan käynnissä olevalle yhteistutkintaselvitykselle asetettuja päämääriä.</p>		
Tavoitteet	<p>1. Hanke tukee Kuvataideakatemian strategisia päämääriä henkilökohtaisen ohjauksen, aktiivisen yhteiskunnallisen vuoropuhelun sekä kansainvälisen yhteistyön osalta.</p> <p>Suomalaisen kuvataiteen kehittämiseen ja kansainvälistymisen syventämiseen asetettuja painopisteitä on viime vuosina tuettu aktiivista ja avointa keskustelukulttuuria edistäviä hankkeita priorisoimalla.</p> <p>Esimerkiksi näyttelytoimintaa on kehitetty erityisesti yhteiskunnallista vaikuttavuutta silmällä pitäen. Koulun galleriat (Kasarmikatu, Kaiku, Aula) ja uusi projektitila (Oksasenkatu), lopputyönäyttelyt Taidehallissa ja Tennispalatsissa, säännöllisesti toistuvat kaupunkitaideprojektit kuten Tuntematon kaupunki ja Anti-festivaali sekä merkittävät uudet erillishankkeet kuten esimerkiksi Lens Politica elokuvafestivaali sekä käynnistymässä oleva DINA-yhteistyö tekevät toiminnasta suunnitelmallista, määrätietoista ja monitasoista.</p> <p>Myös ensimmäisiä kokemuksia nykytaiteen näyttelyihin nivoutuvien opetusprojektien organisoimisesta on hankittu ja hankitaan kuluvana vuonna erityyppistä työpajatoimintaa käynnistämällä. Mainittakoon tässä yhteydessä "Speak Up" (Belgrad-Malmö-Zagreb-Helsinki 2003-2005), "Lost in Translation" / "Artistic Research" (Istanbul 2005), "ARS 2006" (Helsinki) sekä "Hard Revolution" (Berlin 2006).</p>		

Hankkeen päämääränä on vakiinnuttaa työpajatoiminta osaksi Kuvataideakatemiaan taideosastojen perusopetusta sekä tehdä aiempaa näkyvämmäksi tavat, joilla opetus verkottuu osaksi nykytaiteen kenttää, taidemaailmaa ja laajemmin yhteiskuntaa.

2. Käsillä olevan hankkeen tavoitteena on paitsi jatkaa Kuvataideakatemiassa tuotetun taiteellisen toiminnan näkyväksi tekemistä myös tukea toiminnalle asetettuja sisällöllisiä ja pedagogisia tavoitteita.

Akatemian uusissa hankkeissa onkin aiempaa selkeämmin asetettu painopisteitä työelämään valmentamiselle. Näiltä osin työpajahankkeen tavoitteena on kehittää peruskoulutuksen yhteyteen luontevia tapoja kartuttaa kuvataiteilijan ammatillisia valmiuksia myös siirrettävien taitojen osalta, joita ovat mm:

- kentällä tapahtuva työskentely
- verkostoituminen
- itsensä markkinoiminen
- tuottaminen
- uudentyypisten yhteistyökumppaneiden löytäminen

Kehittämisen painopisteisiin kuuluu opinnäytteiden kehitystyö ja opiskeluprosessien tehostaminen. Merkittävänä on pidettävä työpajahankkeen tavoitetta lisätä mahdollisuuksia suorittaa kaksiosaisen maisterinopinnäytteen toinen osa opetusprojekteihin kiinteästi liittyvän näyttelyn tai vastaavan produktion yhteydessä. Toivottuna tuloksena on opiskeluaikojen lyheneminen.

3. Vaikka taiteellinen toiminta on tuonut Kuvataideakatemialle yliopistona näkyvyyttä niin Suomessa kuin ulkomaillakin, ei työpajatoimintaa ja siihen liittyviä näyttelyprojekteja ole toistaiseksi kyetty integroimaan parhaalla mahdollisella tavalla osaksi opintokokonaisuuksia. Haasteena on koettu muun muassa työpajatoiminnan hajanaisuus, impulsiivisuus ja koordinaation puute. On herännyt tarpeita kiinnittää projektimuotoinen työskentely selkeämmin opetussuunnitelmiin ja tutkintovaatimuksiin.

Kauden 2007-2009 tavoitteena onkin aiempaa tietoisemmin istuttaa kansainvälinen työpajatoiminta osaksi Kuvataideakatemiaan opetusmuotoja. Samalla hankitaan käytännön kokemuksia opetusyhteistyöstä ulkomailla. Nämä kokemukset ovat arvokkaita yhteistutkintoja suunniteltaessa. Ks. hanke 7 Kuuden kuvataiteen yliopiston vertailukehittäminen.

4. Kansainvälisyys on Kuvataideakatemiaan strategian mukainen, kaikessa toiminnassa näkyvä ulottuvuus. Tärkeimpiä painopisteitä on kansainvälisen näyttelytoiminnan kehittämisen rinnalla ollut sisältöön painottuvien kansainvälisten yhteistyöverkostojen luominen. Työpajahankkeen tavoitteena on omalta osaltaan tukea kuvataiteen tutkimuksen ja koulutuksen kansainvälistymistä. Rakenteiden kehittämisen kannalta tämä merkitsee mm. englanninkielinen opetuksen syventämistä, kansainvälinen verkostoitumisen laajentamista sekä uusia, tuoreita avauksia kuvataiteilijoiden koulutuksessa.

Arvioitu alkua- ja loppupvm

01.01.2007 - 31.12.2009

Etenemissuunnitelma /vuosi

Ensimmäisenä vuoden painopisteitä ovat jo toteutuneiden työpajojen kuten Huone X:n (ARS 2006) analysoimisen ohella:

- toiminnan suunnittelu ja organisointi
- työpajojen ideointi
- työpajatoiminnan integroiminen osaksi opetussuunnitelmia

Vuosina 2007-2009 toteutetaan 2-4 opettajavetoista työpajaa vuosittain. Toimintaa ohjaamaan, seuraamaan ja arvioimaan nimetään projekti- ja työpajatoimikunta. Puheenjohtajana toimii vararehtori. Toimikunnan tehtäviin kuuluu muun muassa työpajaehdotusten priorisointi, opiskelijoiden valinta, laadunhallinta sekä tarvittaessa täydentävän rahoituksen hankkimisessa avustaminen.

Ohessa joukko alustavia ehdotuksia työpajoiksi:

- Tila-aikataiteen osaston vuonna 2005 Istanbulin biennaalin yhteydessä käynnistämä kuvataideakatemioiden verkosto- ja työpajayhteistyö jatkuu mm. Kassellissa Documentan yhteydessä. Toimintaan nivotaan jatkotutkinto-osaston ja EARN:in ideoima kesäkoulu.

- Maalaustaiteen osasto järjestää Venetsian 52. kuvataidebiennaalin yhteyteen työpajan "Unelmat ja todellisuus". Teema liittyy utopioiden ja realiteettien väliseen vuoropuheluun. Venetsiaan kaupunkina tematiikka liittyy paitsi historiallisen loiston paikkana myös sen tarjoamien mahdollisuuksien ja odotusten näkökulmasta nykypäivänä kuvataiteen keskeisenä paikkana: Minkälaisia kuvitelmia taideopiskelijalla on Venetsian biennaalin kaltaisesta katselmuksesta? Miten sitä arvotetaan nykytaiteen kentässä ja miten oma työ suhtautuu tähän kokonaisuuteen? Venetsia on myös paikka, jossa nähdä runsaasti ajankohtaista nykyaikaa, mikä lisää ammatillista tietotaitoa oman työskentelyn kannalta. Työpaja toteutetaan yhteistyössä Valandin Taidekorkeakoulun (Göteborg) ja Framen kanssa.

- Yleisen opetuksen osasto suunnittelee laajempaa, useammassa paikassa toteutettavaa maisteritasoista työpajakokonaisuutta teemoista "Arte e economia" sekä "Taide ja valta". Yhteistyökumppaneita on mm. Venetsian IUAV, jonka vahvuusalueena ovat kulttuurin taloudellisen vaikuttavuuden ja taiteilijan menestymisen edellytysten tutkiminen. Projektissa selvitetään kansainvälisen maisteriohjelman mahdollisuutta.

- Kuvanveiston osaston ja Lapin yliopiston taiteiden tiedekunnan yhteishanke "Kaksi Roomaa" (Rooma, Istanbul) päättyy näyttelyyn vuonna 2007. Projektille suunnitellaan jatkoa Moskovassa.

- Villa Karoon sijoittuva veistospuistoprojekti käynnistyy keväällä 2007 Suomessa järjestettävällä betonikurssilla (yhdessä Suomen kuvanveistäjäliiton ja Taideteollisen korkeakoulun kanssa). Veistosten valmistamista ja esittämistä Beninissä kaavailaan vuodelle 2007.

- "Tuulesta Temmattu" työpaja on jatkoa Porin taidemuseossa 2005 esitetylle näyttelylle "Kuparin valossa". Kyseessä on ulkomaille suuntautuva työskentely- ja näyttelyprojekti. Projekti toteutuu vuonna 2008.

Hankkeessa hyödynnetään Kuvataideakatemian toimintaan luontevasti liittyviä ulkomaisia taiteen ja kulttuurin ohjelmia (Pohjoismaisen ministerineuvoston ohjelmat, EU-kulttuuri-ohjelmat). Yhteistyötä tehdään myös keskeisten, kansainvälistä toimintaa harjoittavien kotimaisten taideinstituutioiden kuten Framen (Finnish Fund for Art Exchange), Kiasman, Valokuvataiteen museon, Helsingin kaupungin taidemuseon sekä HIAP:in (Helsinki International Artist-in-residence Programme) kanssa.

Suunnitelma rahoituksen päätyttyä

Työpajojen toteuttaminen yhdessä koti- ja ulkomaisten yhteistyökumppaneiden kanssa edellyttää paitsi resurssien suuntaamista valmistelemaan suunnittelutyöhön myös merkittävää panostusta ulkopuolisen rahoituksen hankkimiseen.

Hankkeeseen palkattavan koordinaattorin tai vastaavan kv-tuottajan vastuualueeseen kuuluu keskeisenä täydentävän rahoituksen hankkiminen. Ulkopuolisen rahoituksen osuus kasvaa niin, että hanke rahoittaa rahoituksen päätyttyä itse itseään. Materiaalikulut katetaan jatkossa osin perusrahoituksesta.

RAHOITUS YHTEENSÄ	2007	2008	2009	2010
RAHOITUS YHTEENSÄ (1000 €)	179	179	179	0
YO	57	57	57	0
OPM	122	92	82	0
Suomen Akatemia	0	0	0	0
Tekes	0	0	0	0
Muu yksityinen	0	0	0	0
Muu julkinen	0	30	40	0
EU (sis. kansallisen rahan)	0	0	0	0
MENOT YHTEENSÄ (1000 €)	179	179	179	0
Palkkakulut	119	119	119	0
Laittekulut	0	0	0	0
Matkakulut	20	20	20	0
Tilakulut	5	5	5	0
Muut kulut	35	35	35	0

Liitteet

RAHOITUSSUUNNITELMA

Kuvataideakatemia
Hanke 3 Kansainväliset työpajat

Rahoitus

Työpajat / vuosi: 60000 €

Näyttelyiden materiaali- ja tuotantokustannukset, 35 000 €
Työpajojen organisointi (matkat, majoitus jne.), 20 000 €
Tilakustannukset, 5 000 €

Palkat / vuosi : 119000

Koordinaattori /vastaava kv-tuottaja, 47 000 €
Opettajien palkkiot, 34 600 €
Muun henkilökunnan palkkiot, 27 000 €

*) Kukin ulkomainen yhteistyötaho huolehtii omista matka-, majoitus- ja opetuskuluistaan sekä osallistuu tilakustannuksiin.

Kuvataideakatemia työpajat, Huone X

Kuvataideakatemia tekee kolmatta kertaa peräkkäin yhteistyötä Nykyaiteen museon ARS näyttelysarjan kanssa. Yhteistyötä on nyt kehitetty työpajatyöskentelyn suuntaan. Kuvataideakatemia järjestää ARS 06:n aikana neljä erillistä ja aiheeltaan erityistä työpajaa, jotka kaikki rakentuvat opiskelijoiden välisen yhteistyön varaan ja jotka näkyvät näyttelyinä Huone X:ssä Kiasmassa. Yhteistyö Kiasman kanssa on ainutlaatuinen mahdollisuus Kuvataideakatemiaalle kehittää kuvataiteen yliopistollista opetusta kansainvälisen kuvataidenäyttelyn yhteydessä. ARS 06 -näyttelyn yhtenä tavoitteena on avoimuus ja dialogisuus – aikaansaada puhetta, jonka taide panee liikkeelle ja joka laajenee yksittäisten teosten tai näyttelykontekstin ulkopuolelle. Toivomme Kuvataideakatemia työpajaprojektien osallistuvan tähän keskusteluun.

Mika Hannula

Taide lahjana ja taidetaksi, Kuvataideakatemia tila-aika- ja kuvanveiston osastot
7.3.-26.3.

Kuvataideakatemia tila-aika –osaston ja kuvanveiston opiskelijoiden työpajan taustalla on keskustelu, jota on käyty taiteen saavutettavuudesta ja taiteilijan ja uuden yleisön kohtaamisesta, jossa taiteilija toimii aktiivisena osapuolena ja hakeutuu suoraan vuorovaikutukseen yleisönsä kanssa. Työpajan aikana etsitään vastauksia seuraaviin kysymyksiin: voiko taide olla lahja, jonka taiteilija antaa vastaanottajalle? Mitä sanomattomia sopimuksia taiteilijan, teoksen ja kokijan välille voi syntyä? Voiko taiteilija poistua paikalta? Tarvitaanko hänen läsnäoloaan muuten kuin osana teosta? Jääkö lahjan saaja kiitollisuudenvelkaan? Mitkä ovat taiteilijan vaikuttimet? Onko meillä ylipäättään mitään annettava? Ja onko se mitä annamme taidetta?

Opiskelijat kehittelevät ajatusta taiteesta lahjana ja toteuttavat teoksiaan ARS 06 –näyttelyssä tai kaupungilla. Yhtenä ideana on perustaa Kiasman sisälle pizzataksin tavoin toimiva "taidetaksi", josta asiakkaat voivat tilata äkillisen taidentarpeen iskiessä teoksen ja taiteilijan kotiinsa. Teokset ovat nähtävissä workshopin ajan Huone X:ssä, mutta ruokalistaa levitetään myös museon ulkopuolelle. Tilauslistasta selviävät mm. tilattavan teoksen ainesosat, kesto ja muut taidenautintoon vaikuttavat mausteet. Ruokalistalla on maalauksia, veistoksia, ääni- ja videoteoksia sekä performansseja.

Taksimme ei toimita roska- eikä pikataidetta, vaan ravitsevan, maukkaan, vuosisadan kokemukseen perustuvan hitaasti sulateltavan moniaistisen taidenautinnon.

Seppo Salminen

Blind Date, Pohjoismaisen työpaja
28.3.-23.4.

Pohjoismaisten kuvataiteen yliopistojen välillä vallitsee syvälle menevä ja hyvin toimiva yhteistyöverkosto. Vuorovaikutus ja liike yliopistojen välillä on sisältöveitoista ja mielekästä. Opiskelijavaihdot perustuvat niin instituutioiden kuin yksilöidenkin väliseen haluun monipuolisesti ja kriittisesti hahmottaa ja pohtia nykyaiteen kenttää ja sen mahdollisuuksia. Pohjoismaisen yhteistyön perustana on vakaa käsitys siitä, että vain resurssit yhdistäen kykenemme kehittymään ja vastaamaan alati muuttuviin haasteisiin.

ARS 06:n yhteydessä pohjoismaiden kuvataideakatemioiden yhteistyöverkosto KUNO järjestää Kuvataideakatemia johdolla yhteisen kaksiviikkoisen työpajan. Työpajaan osallistuu opiskelijoita kaikista yhdestätoista pohjoismaisesta Akatemiasta. Lisäksi mukana ovat kaikki kolme Baltian maiden kuvataiteen yliopistoa. Kustakin yliopistosta on mukana kolme opiskelijaa.

Työpajan ja työpajasta syntyvän näyttelyn nimenä on *Blind Date*. Teema tarjoaa nimenomaan mitä se lupaa. Kyse on yhteensä yli 40 opiskelijan ensimmäisestä yhteisestä tapaamisesta ja ensimmäisestä yhteisestä näyttelyprojektista. Opiskelijat ovat toki valmistautuneet hankkeeseen, mutta itse tilaan ja tilanteeseen he

saapuvat kuin sokkotreffeille. He tietävät suurin piirtein mitä odottaa, mutta he eivät mitenkään voi ennakoita mitä tarkkaan ottaen ryhmätilanteessa sattuu ja tapahtuu.

Panokset ovat kovat. Opiskelijat osallistuvat yhteisluentoihin, keskusteluihin ja ryhmätyöskentelyyn. Heillä on aikaa kaksi viikkoa tehdä näyttely. Kyse ei ole pääasiallisesti itse näyttelystä, vaan jostakin muusta. Ja se jokin 'muu' on asettuminen tilanteeseen, jossa väkisinkin joutuu uudelleen ja tuoreella tavalla miettimään mitä kukin kuvataiteilijana haluaa, miksi ja miten – ja miten se suhtautuu naapurin tarpeisiin ja toiveisiin. *Blind Date* korostaa kokeellisuutta, riskien ottamista ja ns. hallituista epäonnistumisista nauttimista. Työpajan vetävät ja näyttelyn järjestävät professori Mika Hannula ja assistentti Tuomas Laitinen.

Mika Hannula

*Camp*¹-laboratorio, Kuvataideakatemia maalauksen ja grafiikan osastot
16.5.–11.6.

Keitä varten taide on olemassa? Miten taiteilijat rakentavat kulttuuria ja todellisuutta itsensä kautta tapahtuvassa ilmaisussa? Siinä missä ARS 06 teemoineen tulee lähelle näyttelykävijää asettaen eettiset arvot keskusteluun, toimii *camp*-teemalla kuorrutettu työpaja laboratoriona, jossa osallistujat kohtaavat omakohtaisesti kysymyksen identiteetistä, taiteilijuudesta sekä itsensä ilmaisemisen ja tyylyttelyn keinoista. Sidottuna ARS 06 -näyttelyn sisältöihin, *camp* asenteena antaa mahdollisuuden analysoida vaikkapa narsismin ja individuaalisuuden problematiikkoja eettisyyden ja moraalien kysymyksiä.

Camp-laboratorio on teoriaa, keskustelua ja taiteellista työskentelyä yhteen nivova prosessi, joka huipentuu Erik Snedsbølin ja Jukka Korkeilan vetämään taiteelliseen työpajatyöskentelyyn ja siitä koostuvaan näyttelyyn Kiasmassa, osana ARS 06 -näyttelyä. Prosessin aikana työryhmässä analysoidaan niitä tapoja, joilla nykymaailmassa luodaan henkilökohtaisia identiteettitarinoita. Identiteetti on liitutaulun kaltainen kokonaisuus, jossa dikotomisen jyrkkää erottelua mielen ja ruumiin välillä ei voi tehdä. Identiteettiin piirtyvät ne kokemukset ja vaikutteet, jäljittely ja rajojen haku, osallistuminen ja ulos jättäytyminen, joista subjekti kokemustensa kautta koostuu. Siitä myös suodattuvat ulospäin paitsi yksilölliset, myös yhteisölliset arvot ja ideaalit. Identiteettiä tarkastellaankin laboratoriossa tästä näkökulmasta, eräänlaisena toiminnan ja olemisen *tyylinä*. *Camp* identiteetin tyylyttelyä antaa laboratoriolle lähtökohdaksi analyttisen asenteen suhteessa maailmassa representoimiseen, mutta samalla se on avain tiedostavaan humoristisuuteen ja leikillisyyteen. Huumori, ironia ja parodia voivat toimia niinä taiteen strategioina, joiden kautta voi astua kohti tietoisuutta siitä, että identiteetin tyylyttelyyn latautuvat merkitykset ovat annettuja, omaksuttuja ja ilmaisun konteksteihin sidottuja – eivät objektiivisen puhtaita ja alkuperättömiä. *Campin* kautta katsominen tapahtuu ikään kuin lainausmerkeissä, etäisyyden päästä. Tiedostaminen taiteen tuottavissa ajatteluprosesseissa merkitsee samalla ymmärrystä siitä, että kun asetamme taidetta julkisesti esille, nostamme yleisön tarkasteltaviksi aiottu lausumat toisinaan tietoisin, toisinaan tiedostamattomin ilmauksin. Työpajaprosessi edellyttääkin osallistujilta avoimuutta ja halua asettaa itsensä subjekteina ilmaisemisen ja analysoinnin keskiöön prosessien liikkeelle lähtemiseksi.

Kuvataideakatemia kolmas työpaja toteutetaan maalauksen ja grafiikan osastojen yhteistyönä, ja sen koordinoivat professori Antti Tanttua ja kuraattori Pilvi Kalhama. Työpajatyöskentelyssä on kysymys näyttelystä inspiroitumisesta, vaikutteiden saamisesta, ajatusten liikkeelle lähdöstä, uusien puheenvuorojen tuottamisesta ja kommenttien asettamisesta.

Pilvi Kalhama

¹ Kulttuurikriitikko Susan Sontag määritteli esseessään ”Notes On 'Camp' ” (1964, *Partisan Review*) campin mm. itsetiedostavaksi tyylyttelyksi, esteettiseksi asenteeksi, teatralisoinniksi, leikillisyydeksi ja liioitteluksi.

Collaboration, Kansainvälinen työpaja
25.7.-27.8.

Neljäs Kuvataideakatemia järjestämistä työpajoista on luonteeltaan korostuneesti kansainvälinen. Kyse on kansainvälisestä kuvataiteen yliopistojen verkostoitumisesta, jossa haetaan mielekkäitä ja hedelmällisiä yhteistyömuotoja yhteistyössä kansainvälisten näyttelyiden kanssa. Helsingin projekti on jatkoa syyskuussa 2005 järjestetyille *Lost in Translation* –työpajalle osana yhdeksättä Istanbulin biennaalia. Helsingissä työpajaan osallistuu viisi maisteritason opiskelijaa ja yksi professori mm. seuraavista yliopistosta: The School of the Art Institute of Chicago, Bezalel Academy Tel Aviv ja Manchester Metropolitan University. Yhteensä työpajaan osallistuu n. 40 opiskelijaa.

Collaboration hahmottaa nykytaiteen muutosta ja murrosta tarkastelemalla tekijyyden luonnetta ja sisältöä. Työpaja keskittyy nykytaiteen tekemiseen ennen kaikkea yhteistyönä, ei yksinäisen neron aikaansaannoksina pimeyteen häipyvässä nurkassa. Työpaja purkaa auki taiteilijan minä-kuvaa, kohdaten nykyhetken mahdollisuuksia, vaatimuksia ja ongelmia.

Collaboration – työpajassa yhteistyötä ei lähestytä niinkään välineenä taiteen tekemiseen, vaan yhteistyö on tekemisen sekä lähtökohta että sisältö. Työpaja kiinnittyy tarkoituksella ARS 06:n keskeiseen pääteemaan, jossa pohditaan taiteen merkitystä arjessa, sen roolia osana jokapäiväistä kokemusmaailmaa.

Työpajassa jokainen opiskelija tekee yhteistyötä valitsemansa henkilön kanssa. Ei keskenään, vaan tuntemattoman ja ulkopuolisen henkilön kanssa. Yhteistyö nähdään avaavana eleenä – aivan kuin trampoliinina, keinona koputtaa ja avata ovia, altistua uusille haasteille ja näkökulmille taiteen tekemisessä. Työpajan näyttely tulee olemaan aktiivisesti esillä Kiasman Huone X:n ohessa Helsingin kaupunkitilassa. Työpajan vetävät ja näyttelyn järjestävät Kuvataideakatemia professori Mika Hannula ja professori Mary Jane Jacob The School of the Art Institute of Chicagosta. Assistenttina toimii Tuomas Laitinen.

Mika Hannula

HANKE-ESITYS

Yliopisto	Kuvataideakatemia		
Hankkeen nimi	Kuvataiteen yliopiston ja ammattikorkeakouluyksikköjen yhteistyön rakenteellinen kehittäminen: yrittäjyyskasvatus ja kulttuurivienti		
Jatkohanke hankkeelle	-		
Hanketyyppi	Rakenteellinen kehittäminen	Aloitusvuosi	2007
Tila	Keskeneräinen / YO	Prioriteetti	
Esitys perustettu	19.01.2006 / RuppelK	Vastuuhenkilö	RuppelK
Koordinoija	Riitta Salmi		
Sähköpostiosoite ilmoituksille	riitta.salmi@kuva.fi		
Muut osallistuvat org			
Kuvaus	<p>Suomessa kuvataiteen koulutuskenttä on hajanainen. Uusia taiteen ja viestinnän oppilaitoksia on perustettu ympäri maata 1990-luvulla. Vuosituhannen vaihteessa perustettiin lisäksi yli 20 kuvataiteen ja viestinnän koulutusohjelmaa toisen asteen ammattiopistoihin. Korkea-asteen koulutusta tarjotaan kuvataiteen yliopiston lisäksi seitsemässä ammattikorkeakouluyksikössä, jotka ovat Etelä-Karjalan, Kemi-Tornion, Lahden, Pohjois-Karjalan, Satakunnan, Tampereen ja Turun ammattikorkeakoulut.</p> <p>Kuvataiteen alan ammattikorkeakouluyksikköjen opiskelijoiden sisäänottomäärä oli vuonna 2004 141 opiskelijaa (hakijoita 836). Vastaava luku Kuvataideakatemian osalta oli 42 opiskelijaa (hakijoita 637). Laskennallisesti kuvataiteen korkea-asteen koulutukseen otetaan siis vuosittain 183 opiskelijaa. Kun Suomen Taiteilijaseuran jäsenjärjestöihin kuuluu tällä hetkellä 2300 ammattimaista kuvataiteilijaa, on helppo nähdä, että seuraavien vuosikymmenten aikana yhä suurempi osa suomalaisista omaa opiskeluhistorian kuvataiteen korkea-asteen opintojen piirissä.</p> <p>Kuvataiteen korkea-asteen koulutuksesta valmistuvien opiskelijoiden sijoittuminen kuvataidealalle on heikkoa. Tähän on monia syitä, mm. Suomen kansallisten taidemarkkinoiden kehittymättömyys ja suhteellisen vähäinen kulttuurivienti kuvataiteen alalla. Myöskään kuvataiteilijan ammatin uusia mahdollisuuksia esimerkiksi yhteisötaiteen alalla tai sosiaalialan työssä ei ole yhtä systemaattisesti edistetty kuin esimerkiksi Ruotsissa. Kuvataiteen yrittäjyyskasvatus on niin ikään vähäistä. Näihin ongelma-kohtiin yksi ratkaisu voisi löytyä yliopiston ja ammattikorkeakoulujen yhteistyöstä aikuiskoulutuksessa.</p> <p>Kuvataiteen koulutusohjelmien arviointiin ja kehittämiseen vaikuttavia monitasoisia tekijöitä ei ole helppo hahmottaa pelkästään yksittäisten koulutusohjelmien näkökulmasta. Laaja kuvataiteen koulutuksen kehittäminen edellyttää korkea-asteen koulutusyksikköjen yhteistyötä. Yhteistyö ei välttämättä tarkoita sitä, että koulutusohjelmat olisivat samanlaisia. Olennaista on löytää eri kuvataiteen koulutusinstituutioille oma profiloitumisensa ja kehittämisen alueensa.</p> <p>Kuvataideakatemia haluaa ryhtyä kartoittamaan ammattikorkeakoulujen kuvataideopetuksen suhdetta akatemian antamaan opetukseen ja tarkastella sisältöjen näkökulmasta, millaisia mahdollisuuksia yhteisten opintojen järjestämiseen voisi löytyä ensinnäkin kandidaattitasolla. Yhteistyön vaihtoehtoja tutkitaan myös aikuiskoulutuksen suhteen. Kuvataideakatemian lisäksi yksi tutkimuskohteeksi suunniteltu oppilaitos (Lahden ammattikorkeakoulu / Taideinstituutti) sijaitsee metropolialueella. Muita kohteita ovat Tampereen ammattikorkeakoulu (Taiteen ja viestinnän oppilaitos) ja Turun ammattikorkeakoulu (Turun taideakatemia).</p>		
Tavoitteet	1. Hankkeessa vertaillaan ja kehitetään kuvataiteen koulutusohjelmien profiileja.		

2. Hankkeessa luodaan toimintasuunnitelma rakenteellisesta kehittämisestä muun muassa metropolialueen korkeakoulustrategian sovelluksena. Tavoitteena on, että osa kuvataideakatemian kandidaattitason koulutuksesta voitaisiin tulevaisuuden toteuttaa esimerkiksi Lahden Taideinstituutissa. Tällöin Kuvataideakatemian Helsingin yksikössä koulutuspainopiste voisi siirtyä maisterin- ja tohtorintutkintoihin. Muun maan tilanne suhteutetaan kehitystoimiin.

3. Kuvataiteilijoiden työ on eräässä mielessä yrittäjyyttä. Hankkeessa tuotetaan yhdessä ammattikorkeakoulujen kanssa kuvataiteen yrittäjyyskasvatukseen ja liiketoimintaosaamiseen liittyvä koulutuskokonaisuus.

4. Hankkeessa yrittäjyyskasvatuksen näkökulmaa sovelletaan myös kulttuurivientiin. Kuvataiteen laajan kansainvälisen toiminnan pohjalta tehdään toimintasuunnitelma siitä, miten esimerkiksi työpaja-, residenssi- ja vaihtonäyttely-yhteistyötä hyödynnetään suomalaisen kuvataiteen kulttuuriviennissä.

Arvioitu alku- ja loppupvm

01.01.2007 - 31.12.2009

Etenemissuunnitelma /vuosi

1.1.2007-31.10.2007. Kuvataiteen koulutusohjelmien profiilien vertailu ja kehittäminen, joka toteutetaan alan yliopiston ja ammattikorkeakoulujen tiiviissä yhteistyössä. Hankkeen etenemistä valvomaan perustetaan ohjausryhmä, jossa on edustajia eri koulutusorganisaatioista.

1.8.2007-31.12.2009. Rakenteellista kehittämistä koskevan toimintasuunnitelman valmistelu ja toimeenpano. Kuvataideakatemiassa Helsingissä painopiste siirtyy maisterin- ja tohtorintutkintoihin.

1.8.2007-31.12.2007. Kuvataiteen yrittäjyyskasvatukseen ja liiketoimintaosaamiseen liittyvä koulutuskokonaisuus suunnitellaan.

1.1.2008-31.12.2009. Kuvataiteen yrittäjyyskoulutus toteutetaan yliopistossa ja ammattikorkeakouluissa.

1.8.2007-31.12.2009. Kulttuuriviennin toimintasuunnitelman laatiminen.

Hanketta vetämään palkataan projektikoordinaattori (UPJ 9).

Kuvataideakatemia hakee Opetusministeriöltä 80 000 euron määrärahaa kuvataiteen yliopiston ja ammattikorkeakouluyksikköjen yhteistyön rakenteelliseen kehittämiseen erityisesti yrittäjyyskasvatuksen ja kulttuuriviennin edistämiseksi.

Suunnitelma rahoituksen päätyttyä

Hankkeessa luodaan rakenteellisen ja sisällöllisen kehittämisen avulla toimintaedellytykset kuvataiteen yrittäjyyskasvatukselle ja kulttuuriviennille. Jatkossa yrittäjyyskasvatus vakiintuu osaksi normaaleja koulutusrakenteita. Kuvataiteen laajan laajaa työpaja-, residenssi- ja vaihtonäyttely-yhteistyön pohjalta tehostettu suomalaisen kuvataiteen kulttuurivienti rahoittaa tulevaisuudessa sekä itse itseään että sille voidaan hakea täydentävää rahoitusta mm. kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalalta.

RAHOITUS YHTEENSÄ	2007	2008	2009	2010
RAHOITUS YHTEENSÄ (1000 €)	50	50	46	0
YO	3	3	2	0
OPM	42	37	32	0
Suomen Akatemia	0	0	0	0
Tekes	0	0	0	0
Muu yksityinen	0	0	0	0
Muu julkinen	5	10	12	0
EU (sis. kansallisen rahan)	0	0	0	0
MENOT YHTEENSÄ (1000 €)	50	50	46	0
Palkkakulut	42	42	42	0
Laittekulut	0	0	0	0
Matkakulut	5	4	3	0
Tilakulut	0	0	0	0
Muut kulut	3	4	1	0

Liitteet

HANKE-ESITYS

Kuvataideakatemia, tila-aikataiteen osasto

Hanke 5 Kuvataiteilija ja liikkuva kuva

Koordinoija: Anni Anttonen

Sähköpostiosoite ilmoituksille: katariina.ruppel@kuva.fi

Arvioitu alku- ja loppupvm: 1.1.2007–31.12.2010

1 JOHDANTO

1.1 NYKYTILANTEEN TAUSTA

Kuvataiteen ja elokuvan läheisyys toisiinsa on historiallisesti selkeimmin nähtävissä molempien taidenalojen visuaalisessa yhteydessä, esimerkiksi kuvataiteen käyttäminen innoituksen lähteenä, vaikutteiden ottaminen maalauksista elokuvaan (esimerkiksi Derek Jarman & Caravaggio, ”Tyttö ja Korvakoru” elokuva & Vermeer) tai kokeellisen elokuvan yhteydet surrealistien ajatteluun.

Kuvataiteen lajiksi liikkuva kuva muodostui teknisten keksintöjen myötä 60-luvun puolivälissä, jolloin markkinoille tuli ensimmäinen kannettava kamera (Sony ”portapak”). Tämä mahdollisti pienimuotoisen työskentelyn ja mustavalkoisen videonauhamaateriaalin esittämisen. Videon mahdollisuudet nähtiin ensiksi itsestään selvästi suhteessa olemassa oleviin taidemuotoihin ja kameraa käytettiin performansien ja erilaisten happeningien taltiointiin ja uudelleen esittämiseen (esim. Bruce Nauman, Vito Acconci, Martha Rosler). Nam Jun Paik esitti samoihin aikoihin ensimmäiset televisiomonitori -veistoksensa ja rakensi yhteyksiä äänen ja kuvan välille.

Tekniikan kehittyminen mahdollisti kuvan värillisyyden ja välineelle ominaisen abstraktin videokuvaston luomisen sekä kokeilut kuvien prosessoinnilla. Näissä teoksissa painopiste oli usein visuaalisessa ja rytmisessä kuvavirrassa. Teoksia esitettiin perinteisen taidekontekstin lisäksi mm. kaapelitelevisiokanavilla ja 70-luvun lopun nuori taiteilijasukupolvi aloitti tv- ja mediakuvaston hyväksikäytön ja manipuloinnin (esim. Dara Birnbaum).

80-luvun aikana kehittynyt projisointiteknologia ja hintojen halpeneminen mahdollistivat uudenlaisen installaatiomuotoisten teosten tekemisen ja esittämisen gallerioissa ja museoissa. Keskeisenä elementtinä teoksissa oli 90-luvun puolivälissä käsitetaiteellinen lähestyminen elokuvaan ja yhteisen elokuvakuvaston hyväksikäyttö ja purkaminen (esim. Douglas Gordon: ”24 h Psycho”).

Paremmat tekniset ja tuotannolliset olosuhteet ovat edistäneet myös siirtymistä varsinaisen elokuvailmaisun ja kerronnan keinojen käyttämiseen ja tutkimiseen. Tämä on johtanut lähentymiseen kohti tarinallista lyhytelokuvatraditiota sekä toisaalta tämän tradition purkamiseen itse liikkuvan kuvan ilmaisukeinoja ja sääntöjä hyväksikäyttäen (esim. Stan Douglas).

Suomessa on 90-luvulla kehittynyt kuvataiteessa voimakas liikkuvan kuvan suuntaus, jota kansainvälisesti määrittävät narratiiviset kokeilut ja elokuvallisen kielen läheisyys. Oletettavasti tämä on sidoksissa sekä suomalaisen kulttuuriin yleisemmin, että 90-luvulla olemassa olleisiin tukijärjestelmiin ja koulutukseen. Suomalaiset taiteilijat ovat luoneet omintakeista liikkuvan kuvan kieltä ja ottaneet osaa korkeatasoisilla teoksilla kuvataiteen ja liikkuvan kuvan yleismaailmalliseen kehitykseen.

1.2 RAJANKÄYNTIÄ

Mitä on elokuva? Onko se teatteria vai kirjallisuutta, vai kuvataidetta ja musiikkia? Kysymys kertoo eri alueiden yhteyksistä ja avaa näkemystä elokuvan olemuksesta ilmentäen sen yhteyksiä muihin taiteen alueisiin. Kysymyksen voi kääntää toisinpäin ja kysyä kuvataiteen luonnetta ja kuuluuko siihen elokuva. Ilmeisimmin näin ei ole jos ajatellaan elokuvaa tuotteena ja teollisuutena - voittoa tavoittelevan tuotantokoneiston kohde-

yleisölle suuntaamana markkinoituna hyödykkeenä. Selvimmin kuvataiteen ja elokuvan yhteinen maasto näyttäytyy videotaiteen, taide- ja kokeellisen elokuvan ja lyhytelokuvien yhteydessä.

Alueiden historiallisen kontaktin lisäksi lähentymisestä kertoo myös 90-luvulla tapahtuneen digitalisoitumisen vaikutus toisaalta terminologian kautta toisaalta levityskonteksteissa. ”Videotaide” sai nimensä alun perin käytetystä tekniikasta, elokuvalla tunnistettavaa taas oli filmimateriaalin käyttö. Digitalisoitumisen myötä video materiaalina ja myös sen estetiikka levisi elokuvan puolelle. Videotaiteessa taas ryhdyttiin käyttämään filmiä materiaalina ja tutkimaan kerronnan mahdollisuuksia. Samanaikaisesti myös videotaiteen perinteiset esityspaikat museot ja galleriat alkoivat esittää elokuvia ja toisaalta elokuvafestivaaleilla virisi kiinnostus videoinstallaatioita kohtaan. Tämän seurauksena myös aiemmin toisistaan jokseenkin erilliset yleisöt alkoivat sekoittua.

Liikkuvan kuvan teosten asema kuvataiteen kentän sisällä on samanaikaisesti vahvistunut. Tämä näkyy erilaisissa kansainvälisissä biennaaleissa ja muissa yhteisnäyttelyissä, joissa liikkuvan kuvan teokset ovat nousseet lukumääräisesti perinteisten teosten rinnalle. Tämä johtuu sekä teknis-taloudellisesta kehityksestä että liikkuvan kuvan viestinnän vakiintumisesta kulttuurissamme keskeiseksi informaation välityksen kanavaksi ja todellisuuden käsittelyn foorumiksi.

1.3 MIKSI LIIKKUVA KUVA ON KUVATAIDETTA

Video välineenä omaksuttiin heti kuvataiteen piiriin sen helpon liikuteltavuuden ja ekonomisuuden ansiosta - toisin kuin olisi voinut kuvitella - videolla ei ollut niin voimakasta vaikutusta elokuvan alueella (tv:ssä kylläkin). Tämä liittyy kuvataiteen kokeilevuuden ja uuden haltuunoton ominaislaatuun sekä dokumentaatiovälineen tarpeeseen. Näin tämä elokuvan piiristä noussut tekninen innovaatio alkoi vähitellen saada ympärilleen lähestymistavan, joka on juuri kuvataiteelle tyypillinen. Videolla teoksia valmistettaessa oleelliseksi ei niinkään muodostunut tiettyyn taiteen traditioon kuuluminen tai esityskonteksti - siis onko kyseessä elokuva, kuvataide tai (nykyisin) uuden median alueet. Sen sijaan oleelliseksi muodostui (alussa olleen välineen käyttömahdollisuuksien tutkimisen lisäksi) se, mitä on liikkuva kuva. Mistä se muodostuu? Miten väline toimii? Miten liikkuva kuva on?

Tästä lähestymistavasta on seurannut liikkuvan kuvan piiriin kuvataiteessa kehittynyt omanlaisensa problematiikka. Teoksia toteutettaessa keskeiseksi on noussut ilmaisu ja sen tutkiminen. Kysymyksiä teosta valmistettaessa voivat olla esimerkiksi miten kertoa kuvilla suru? Voiko tunnetta esittää ilman vastakohtaansa? Miten ymmärtäminen liittyy aikaan, mitä kausaalisuus ja lineaarinen tapahtumien kulku tilallisissa olosuhteissa toimii?

Kun liikkuvan kuvan teosten painopiste jo on tällainen, teos on yleensä hyvin erilainen kuin perinteisesti tarinan johdattamissa teoksissa, vaikka kyseessä olisikin narratiivi. Esimerkiksi voidaan ottaa vaikka tapa käyttää kuvia suhteessa tapahtumien etenemiseen; sen sijaan että kuvat olisivat alisteisia tarinalle ja sen etenemiselle, niiden funktiona onkin kokonaisuuteen liittyvä visuaalinen informaatio.

Tämä ilmaisun mahdollisuuksiin keskittyvä lähestymistapa liittyy liikkuvan kuvan muihin perinteisempiin kuvataiteen välineisiin piirtämisestä ja maalauksesta käsitetaiteeseen ja installaatioihin.

1.4 LIIKKUVAN KUVAN OPETUS

Liikkuvan kuvan kuvataiteellisesta opetuksesta tulee rakentaa uusi opetuskokonaisuus.

Liikkuvan kuvan opetus kuvataideyhteydessä muodostaa oman kokonaisuutensa eroten muusta kuvataiteellisesta opetuksesta kuin myös perinteisestä elokuvataiteellisesta opetuksesta.

Opetus tulee rakentaa niin että havaitaan ja hyödynnetään suhteet molempiin traditioihin. Opetuksella tulee antaa ymmärrys liikkuvan kuvan elokuvallisen ilmaisun traditiosta ja informaation välityksen konventioista kuvataiteellisesta näkökulmasta. Tästä esimerkkinä teksti ja liikkuva kuva: opetus tulee tarjoamaan tiedot käsikirjoittamisesta, sen muodosta ja merkityksestä liikkuvan kuvan tekoprosessissa, kuin myös erityyppisten

tekstien luonteesta ja funktiosta dialogista kohtauskuvauksiin. Toisaalta tekstiä tulee käsitellä sen kuvataiteellisen käytön kautta – analysoitavin teosesimerkein ja huomioiden ko. tekstiteoksen yhteyksiä kirjallisuuteen.

Tästä esimerkiksi voidaan ottaa vaikka teksti ja liikkuva kuva: Opetuksen tulee tarjota tiedot käsikirjoittamisesta, sen muodosta ja merkityksestä liikkuvan kuvan tekoprosessissa, kuin myös erityyppisten tekstien luonne ja funktio dialogista kohtauskuvaksiin. Toisaalta tekstiä tulee käsitellä sen kuvataiteellisen käytön kautta - analysoitavin teosesimerkein ja mahdollisesti ko. tekstiteoksen yhteyksiä kirjallisuuteen.

Näistä liikkuvan kuvan opetuksen peruslähtökohdista rakennetaan opetuskokonaisuudet opintovuosittaisiksi osiksi teknisen käyttöopetuksen perusteista ja liikkuvan kuvan eri ilmaisualueiden kokonaisuuksista syventäviin opintoihin ja itsenäiseen työskentelyyn.

Suomalainen liikkuvan kuvan taide on viimeisen kymmenen vuoden kuluessa noussut kansainvälisen taiteen huomiokenttään teosten sisällöllisten ja muodollisten ansioiden vuoksi. Jotta jatkossakin on mahdollista tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja kansainvälisestä perspektiivistä näkemyksellisiä teoksia, on oleellista kerätä olemassa oleva tieto ja mahdollistaa tämän tiedon leviäminen ja perustan rakentaminen tuleville taiteilijoille ja liikkuvan kuvan teosten tekijöille. On loogista, että korkeimman asteinen opetus tällä alueella keskittyy Kuvataideakatemiaan, koska siellä tapahtuu kuvataiteen muu yliopistollinen opetus ja, koska siellä tehdään alueen tohtorintasoista tutkimusta.

2 KUVATAITEILIJJA JA LIIKKUVA KUVA

2.1 KUVAUS

Tila-aikataiteen osasto on toinen Kuvataideakatemiaan suurista osastoista. Opiskelijamäärä on kasvussa. Ala on suosittu etenkin ulkomaalaisten opiskelijoiden keskuudessa.

Osasto on jakautunut rakenteellisesti kolmeen suuntautumisvaihtoehtoon, jotka kuitenkin sisällöllisesti leikkaavat toisiaan. Kaikkia välineitä sekä liikkuvaa kuvaa että valokuvaa käytetään paikkasidonnaisessa taiteessa ja päivittäin. Opetuksen jatkuvuus ja pitkäaikainen suunnittelu on vaikeaa koska oppilasaine on hyvin heterogeenista. Osastolle tulevista 12 oppilaasta esimerkiksi 2 saattaa olla keskittynyt videotäiteeseen, 2 valokuvaukseen, 2 performanssiin, 2 äänitäiteeseen, 2 installaatioihin, 2 tietokoneavusteiseen taiteeseen yms.

Jotta kaikkien kolmen suuntautumisvaihtoehdon opetus olisi mahdollisimman laadukasta ja johdonmukaista, on eri vaihtoehdoille saatava vastaava professori ja lehtori. Kaudella 2007–2011 on painopisteeksi asetettu liikkuvan kuvan suuntautumisvaihtoehdon kehittäminen. Liikkuvan kuvan professuuri perustettiin Kuvataideakatemiaan hallituksen päätöksellä 14.12.2005. Lisäksi perustetaan liikkuvan kuvan lehtoraatti sekä kokeellisen elokuvan dosentuurit.

Suomalaisen liikkuvan kuvan taiteen omaleimaisuus ja korkeatasoisuus, sisällölliset ja muodolliset ansiot sekä näistä johtuva kansainvälinen näkyvyys ja tunnettuus ovat kehittämistyön pohjana. Hankkeessa pyritään jo saavutetun tieto-aidon jakamiseen ja olemassa olevien yhteyksien ja verkostojen hyväksikäyttöön.

Liikkuvan kuvan opetus kuvataideyhteydessä muodostaa kokonaisuuden, joka eroaa sekä muusta kuvataiteellisesta opetuksesta että elokuvataiteellisesta opetuksesta. Opetusta rakennettaessa hyödynnetään välineen suhteet molempiin traditioihin.

2.2 TAVOITTEET

Kuvataiteilija ja liikkuva kuva –hankkeen tavoitteena on

- liikkuvan kuvan opiskeluprosessien kehittäminen osana Kuvataideakatemiaan tila-aikataiteen osastolla annettavaa opetusta. Suuntautumisvaihtoehdon profiloinnista edetään kandidaatin tutkinnon kehittämisen kautta syventäviin maisteritason opintoihin.

- tutkijakoulu- ja tutkimushanketoiminnan kehittäminen sekä valmistuneiden kuvataiteen tohtoreiden nivominen osaksi liikkuvan kuvan opetusta ja analyttisen tutkimuksellisen otteen tuominen opetukseen. Suuri osa nykyisistä tohtoriopiskelijoista työskentelee liikkuvan kuvan kanssa.
- luoda liikkuvan kuvan opetuksen kansainvälinen verkosto hyödyntäen olemassa olevaa kansainvälistä kokemusta. Lens Politica –festivaalin lisäksi perustetaan kansainvälinen kokeellisen videoelokuvan festivaali, jonka yhteydessä järjestetään seminaari-, julkaisu- ja työpajatoimintaa. Näin vahvistetaan samalla suomalaisen liikkuvan kuvan taiteen näkyvyyttä ja asemaa nykytaiteen kansainvälisellä kentällä.
- etsiä levitys- ja esityskanavia yliopiston omien opiskelijoiden töiden esittämiseen (mm. elokuvafestivaali).

2.3 ETENEMISSUUNNITELMA

2007.

- liikkuvan kuvan professori virkaan alkaen 1.1.2007
- liikkuvan kuvan lehtorin virkaan alkaen 1.8.2007
- opetuksen kehittäminen, painopisteenä suuntautumisvaihtoehdon profilointi suhteessa tila-aikataiteen osastoon sekä yleisemmin suhteessa taideyliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin
- Lens Politica, afrikkalainen elokuva

2008.

- opetuksen kehittäminen, painopisteenä kandiditutkinto
- kokeellisen videoelokuvan festivaali osana kevätnäyttelyä (Andorra, Bio Rex)

2009.

- kokeellisen elokuvan dosentuurit
- opetuksen kehittäminen, painopisteenä maisteritutkinto
- Lens Politica, aasialainen elokuva

2010.

- opetuksen kehittäminen, painopisteenä yhteydet Kuvataideakatemiaan tohtorinkoulutusohjelmaan
- tutkijakoulu- ja tutkimushanketoiminnan kehittäminen
- valmistuneiden kuvataiteen tohtoreiden nivominen osaksi liikkuvan kuvan opetusta, analyttisen tutkimuksellisen otteen tuominen opetukseen

2.4 SUUNNITELMA RAHOITUKSEN PÄÄTTYTYÄ

Toiminta rahoitetaan jatkossa perusrahoituksesta. Täydentävää rahoitusta haetaan mahdolliseen tutkijakoulutoimintaan sekä produktioihin.

RAHOITUSSUUNNITELMA

Kuvataideakatemia, tila-aikataiteen osasto
Hanke 5 Kuvataiteilija ja liikkuva kuva

Palkat / vuosi yht. 150 000 €

- professori
- lehtori
- vierailevat luennoitsijat
- tuottaja
- suunnittelija

Muut kulut / vuosi yht. 60 000 €

- opintomatkat
- produktioiden tuotantokustannukset (Dina, elokuvafestivaali)
- materiaalikulut
- tilat

Menot	2007	2008	2009	2010
Palkkakulut	150000	150000	150000	150000
Laitekulut	15000	15000	15000	15000
Matkakulut	10000	10000	10000	10000
Tilakulut	15000	15000	15000	15000
Muut kulut	20000	20000	20000	20000
Yhteensä	210000	210000	210000	210000
Rahoitus				
Oma rahoitus	20000	20000	20000	20000
Täydentävä rahoitus	10000	10000	10000	10000
Opetusministeriö	180000	180000	180000	180000

*) kokeellisen videoelokuvan festivaali toteutetaan yhteistyössä AV-arkin ja MUU ry:n kanssa (2008, 2010), täydentävää rahoitusta haetaan

***) produktioraha käytetään DINA- ja festivaalitoimintaan

HANKE-ESITYS

Kuvataideakatemia, maalaustaiteen osasto

Hanke 6 International MFA-Laboratory Studies in Contemporary Research of Painting

Koordinoija: Pilvi Kalhama

Sähköpostiosoite ilmoituksille: pilvi.kalhama@kuva.fi

Arvioitu alku- ja loppupvm: 1.1.2007–31.12.2008

1. JOHDANTO

1.1 NYKYMAALAUKSEN MÄÄRITTELYÄ

Välineenä ja prosessoinnin diskurssina maalaus käy aktiivista vuoropuhelua muiden nykytaiteen ilmaisumahdollisuuksien kanssa. Nykytaiteen viitekehyksessä taiteen olemus ja taiteen tekeminen eivät perustu niinkään taitoon, välineeseen, aihevalintaan, tyyliin tai sisältöön itseisarvoina. Tyyllisesti taiteen ajankohtaisia pohdinnan kohteita voi tarkastella nykytaiteen laajentuneessa kentässä hyvinkin eri lähtökohdista. Keinoista riippumatta merkitysten tuottaminen, niiden analysoiminen ja vuorovaikutus ympäröivän todellisuuden kanssa on nykytaiteen fokuksessa.

Maalaustaiteen osalta tärkeä ajankohtainen pohdinnan aihe on nykymaalauksen suhde muuhun taidekenttään. Vaikka maalaus on välineenä sidoksissa pitkään traditioon, se toimii osana nykytaiteen käynnissä olevia diskursseja. Jotta maalaus näyttäytyy elinvoimaisena ja ajankohtaisena taiteen ilmaisumuotona aina uudelleen, on kiinnitettävä huomio siihen, kuinka juuri nykymaalauksessa itse välinettä määrittellen jatkuvasti uudelleen. Aktiivinen vuoropuhelu eri medioiden kanssa, osana laajempaa visuaalista todellisuutta, on osa maalauksen sisäistä pohdintaa tässä hetkessä. Ajan hermolla kulkevas-
sa maalauksessa toteutuu näin itsekriittinen analyysi, kuitenkin aina suhteessa maalauksen omiin lähtökohtiin, traditioihin ja tarkoitukseen. Maalaustaiteen opetuksen kannalta on olennaista tiedostaa alan haaste: pohdinta siitä, miten maalaus reflektoi omaa positiotaan suhteessa ilmaisujen eri mahdollisuuksiin; missä kohtaa liu'utaan ulos maalauksen käsitteestä tai missä kohtaa rajaudutaan sen sisään.

Maalaus on oma kielensä, jossa välineelle ominainen fyysisyys yhdistyy käsitteelliseen pohdintaan esimerkiksi identiteetinmuodostuksesta ja ihmisen maailmassa olosta. On kysyttävä, mitkä ovat maalauksen keinot asettautua puhuttelevaan rooliin nykytaiteen kentässä ja mikä on maalauksen kyky olla ihmisen ja hänen maailmansa kriittisenä peilinä sekä merkitysten reflektioijana: Miten maalaus välineenä ja metodina toimii high-tech informaatioyhteiskunnassa muiden taiteilmaisujen rinnalla? Miten maalaus onnistuu ylläpitämään dialogia taiteen ja katsojien välillä? Kiinnostako maalaus nykypäivän katsojaa? Miten maalaus representoi ja käsitteellistää ilmiöitä? Mikä on maalauksen sosiaalinen tila tällä hetkellä ja tulevaisuudessa?

1.2 PERUSTELUJA UUELLE LABORATORIO-OPINTOKOKONAISUUDELLE

Maalaustaiteen osaston viimeaikaisena tavoitteena on ollut tunnistaa alan ja välineen ajankohtaisia haasteita, eli hahmottaa sitä todellisuutta, jonka opiskelijat myös kohtaavat valmistuessaan ja aloittaessaan taiteellisen toimintansa ammattitaidemaalareina. Tämän seurauksena maalaustaiteen opetuksessa on koettu tarve laaduntaa opetusohjelmaa integroimalla entistä vahvemmin taiteentutkimuksellinen ja teoreettinen pohdinta maisteritason käytännön taiteellisiin opintoihin. Jotta maalauksen tutkimus kyettäisiin kietomaan kiinteästi maalauksen praktiikkaan, käynnistettiin maalaustaiteen osastolla vuonna 2005 opetusta laaduntava kokeiluhanke *Maalaustietoisuus*. Hankkeen aikana on toteutettu sarja uudenlaisia työpajalaboratorioita. Loppupään opintoihin painottuvissa laboratorioissa tarkoituksena on tutkia ja analysoida nykytaiteen ajankohtaisia teemoja sekä teoreettisessa viitekehyksessä että käytännön taiteellisen työskentelyn kautta. Laboratoriot eroavat muista maalaustaiteen työpajaopinnoista, joissa painottuu maalausilmaisu enemmänkin teknis-taidollisessa mielessä. Nämä työpajat kuuluvat opetus-

ohjelmassa maalauksen perus- ja aineopintoihin siinä missä laboratoriot edustavat oman pääaineen syventäviä opintoja.

Kokeiluhankkeen menetelmällisistä ratkaisuista on jo saavutettu hyviä tuloksia. Tämä tulee ilmi muun muassa opiskelijapalautteessa sekä suhteessa syntyneisiin konkreettisiin taiteellisiin tuloksiin. Ennen kaikkea hyväksi on koettu laboratorioformaatti, oppimisprosessi, jossa aikaa annetaan teoreettisten tarkastelujen sisäistämiseksi ja niiden nivoutumiseen osaksi käytännön työstämistä.

MFA-Laboratory Studies -hankkeen tavoitteena on säilyttää ja edelleen laaduntaa opetusmuotoa, jossa tutkimuksellinen, arvioiva, analysoiva seminaari-, luento- ja keskusteluopetus pienryhmässä tähtää kunkin opiskelijan oman taiteellisen työskentelyn kehittämiseen kulloinkin käsittelyssä olevan sisällöllisen teeman viitekehysessä. Opetusprosessina laboratorioiden muoto etenee asteittain ryhmässä tapahtuvasta analyttisestä ja filosofisesta ajattelusta itsenäiseen käytännön taiteelliseen työhön. Kyseisen opetusprosessin laaduntaminen edelleen on välttämätöntä etenkin hitaan välineen, maalauksen, taiteellisissa opinnoissa.

Uudessa opintokokonaisuudessa laajennetaan käynnissä oleva kokeiluhanke omaksi kansainväliseksi opintokokonaisuudekseen ja kehitetään näin maalaustaiteen maisteritason opintoja. Laboratorioita kehitetään lisäämällä kansainvälistä yhteistyötä taiteellisen työskentelyn ja toiminnan tasolla. Jo tällä hetkellä osa laboratorioita toteutetaan englannin kielellä (vrt. *Space Laboratory*, syksy 2005, *Camp-laboratory* syksy-kevät 2005–2006, *Genre Laboratory* syksy 2006).

Pohjatyönä tulevalle laboratoriokokonaisuudelle on käynnistetty oppimateriaalihanke. Tutkimuksellisen artikkelikokoelman *Muotoutuva maalaus* (toim. Pilvi Kalhama 2007) tarkoituksena on kehittää ja tutkia maalaustaiteesta koskevaa teoretisointia ja taiteellisia käytäntöjä. Julkaisu ja etenkin sen vuoropuheluun perustuva formaatti on täysin uutta Kuvataideakatemiassa sekä yliopistotasoisessa taideopetuksessa ylipäänsä. Kirjoittajina ovat laboratorioissa opettaneet taiteentutkijat, kuraattorit ja muut maalauksen asiantuntijat: tutkija, Phil. Lic. Taru Elfving; VTT, professori, kuraattori Mika Hannula; tutkija, professori Maria Hirvi; dosentti, FT, tutkija Harri Kalha; FL, tutkija, kuraattori Pilvi Kalhama; FL, lehtori, kriitikko Lars Saari; kuraattori Paula Toppila sekä kuraattori ja kriitikko Timo Valjakka. Kirjoittajat reflektivat laboratorioiden aikana tapahtunutta käytännön taiteellista työskentelyä ja analysoivat niitä keskusteluprosesseja, joihin alan tutkijat, taiteilijat ja opiskelijat laboratorioissa ovat osallistuneet. Jo nykyisellään laboratoriot toimivat siis alan ajankohtaisen tutkimuksen ja käytännön kohtauspisteinä.

Työn alla oleva julkaisu toimii oppimateriaalina myös käynnistyvissä *MFA-Laboratory Studies* -maisteriopinnoissa, joissa jatketaan aloitettua taiteen praktiikan ja teoreettisten ajankohtaisten diskurssien reflektointia. Vastaavaa alan kannalta tarpeellista syventävää analysointia ei suorita mikään muu taho, joten maalaustaiteen osaston yliopistotason opetuksen kehitystyöllä on tärkeä tehtävä laajemminkin maalaustaiteen pedagogiikan kannalta. Tästä syystä myös lisääntyvä kansainvälistyminen on avainsana opetuksen kehittämisessä. Vaikutukset ulottuvat suomalaiseseen maalaustaiteeseen ja sen kansainväliseen rooliin pitkällä aikajänteellä.

2. INTERNATIONAL MFA-STUDIES IN CONTEMPORARY RESEARCH OF PAINTING

2.1 KUVAUS

Kansainvälisten maisteritasoisten laboratorio-opintojen tavoitteena on kehittää edelleen maalauksen opetusohjelmaa sisällöllisesti pitkäjänteisenä projektina tähdäten korkeaan pedagogiseen tasoon. Opintosuunnitelman pohjana on maalaustaiteen osastolla käynnissä oleva pienimuotoisempi laboratoriokokonaisuus *Maalaustietoisuus*, jonka suunnittelutyö alkoi vuonna 2004. Viidessä laboratoriossa on tutkittu ja analysoitu nykymaalausta ja sen suhdetta nykytaiteen kenttään ja taiteen teoreettisiin diskursseihin. Laboratorio-opinnoissa taiteentutkimukseen pohjaavan teoreettisen ajattelun tuominen lähemmäs käytännön taiteellista työskentelyä on avainasemassa (vrt. nykymaalauksen määrittely).

MFA-Laboratory Studies -opintokokonaisuuden tarkoituksena on syventää jo saatuja hyviä kokemuksia laboratorioiden ”formaattista” prosessimaisena keskustelu- ja työskentelyfoorumina. Laaduntamistyön kautta opintokokonaisuutta kehitetään esimerkiksi viemällä opintojen toteutus kansainväliselle tasolle: opinnoissa opiskelijat integroidaan kansainväliseen alan verkostoon ja perehdytetään nykytaiteen ajankohtaisiin kansainvälisiin tendensseihin ja teoreettiseen ajatteluun osana omaa taiteellista työtä. Olennaista uusissa opinnoissa on, että sisällöllisesti laboratoriot suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä Lontoon Kuvataideakatemia (Royal Academy of Fine Arts, London) kanssa. Teoreettinen seminaari-työskentely, round-table -keskustelut, luentosarjat, verkkokeskustelut ja pienryhmätapaamiset sidotaan maalaustaiteen ajankohtaisten kysymysten analysointiin kussakin laboratoriossa oman teemansa alle. Laboratoriokursseissa edetään kriittisen ajattelun ja prosessoinnin kautta kohti yhteistä työpajatyöskentelyä sekä lopuksi syvennytään kohti omaa taiteellista ilmaisua. Laboratoriot toimivat uusien käytäntöjen alustoina, ideageneraattoreina ja ajankohtaisten maalausta koskevien teemojen siivittäminä keskustelufoorumeina kansainvälisessä skaalassa opettavien taiteilijoiden, opiskelijoiden ja alan tutkijoiden välillä. Laboratorioihin sidotaan myös yhteisiä näyttelyitä ja taiteellisia projekteja. Yhdeksi näyttely-yhteistyöalustaksi ollaan neuvottelemassa MOCA-galleriaa (Museum of Contemporary Art) Lontoossa.

On tärkeää huomioida, että maalaustaiteen kohdalla puhutaan erityisestä välineestä, jonka työskentelyprosessit edellyttävät pedagogista laaduntamistyötä, jossa huomioidaan maalauksen omaleimaisuus työskentelyvälineenä sekä maalauksen kehityssuunnat suhteessa nykytaiteen kenttään ja alan ammatillisiin toimintamuotoihin. Tulevien maisteritasoisten laboratorio-opintojen tarkoituksena on siis vastata moniin sisäisiin ja ulkoa tuleviin haasteisiin, jopa ennakoita ja olla mukana kehittämässä ja muokkaamassa maalauksen suuntia. Tästä syystä opintokokonaisuus tulee muodostumaan opiskelijalle ensi arvoisen tärkeäksi jatkumoksi, joka tukee maisteritason opintoja pitkäjänteisenä prosessina valmistumiseen asti. *MFA-Laboratory Studies* -opinnoissa resursoidaan aikaa väline huomioon ottaen, eli niissä painotetaan etenkin maalaustaiteessa tärkeää pitkän aikavälin hidastempoista itsenäistä taiteellista työskentelyä. Maalausprosessin hitaus on otettava huomioon paitsi teknisen tekoprosessin näkökulmasta myös analyttisen ajattelun prosessoinnin näkökulmasta. Näin ollen laboratoriot laajoina kurssikokonaisuuksina ovat perusteltuja jo yksittäin. Kuitenkin niiden nivoutuminen kahden vuoden aikana yhdeksi pitkäjänteiseksi prosessiksi muodostaa punaisen langan koko kokonaisuudelle, mikä on pedagogisesti erittäin tärkeää. Pelkät lyhyet työpaja- tai seminaaripyrähdykset vieraassa maassa tms. eivät yksin vastaisi juuri maalauksen prosessia tukevaa oppimismuotoa.

Laboratorio-opintoihin integroituvien oheistapahtumien, kuten näyttelyiden ja taiteellisten työpajojen, tavoitteena on kiinnittää kansainvälinen aito toimintakenttä ja käytännön työskentely yhteen, osaksi maalaustaiteen loppuvaiheen opiskelua. Kansainvälisyys toteutuu myös kutsumalla luennoitsijoita seminaareihin ja ulkomaisia taiteilijoita vierailemaan tai kokonaan vetämään käytännön työpajaosuuksia. Tärkeää on myös opiskelijoiden työskentely aidoissa kansainvälisissä yhteyksissä, eli kollaboratiivinen yhteistoiminta ulkomaisten maalaustaiteen opiskelijoiden kanssa esimerkiksi yhteisen näyttelyn puitteissa.

Käynnissä olevassa *Maalaustietoisuus* (2005–2007) -kokeiluhankkeessa on käynnistetty alan ensimmäisen oppimateriaalin toteutustyö, jota hyödynnetään uusissa kansainvälisessä *MFA-Laboratory Studies* -kokonaisuudessa. Alkuvuodesta 2007 julkaistava kokoelmateos toimii tulevan laboratoriokokonaisuuden laaduntamistyön pohjana, arvioinnin välineenä, ja se tulee saamaan myös jatkoa. Uuden julkaisun painopisteenä on integroida kansainvälisiä taideasiantuntijoita mukaan opetukseen vastaavalla tavalla kuin nyt on toteutettu kotimaisten asiantuntijoiden osalta sekä edistää analysointia nykymaalauksen kansainvälisestä tilasta. Sekä julkaisutyö että näyttelyiden sitominen osaksi kokonaisuutta kiinnittävät laboratoriokokonaisuuteen maalauksen koko prosessin aina teoreettisesta ja analyttisestä pohdiskelusta itse lopputuotteeseen, valmiisiin teoksiin ja näyttely-esittelytyömyysiin.

Laboratorio-opinnot tukevat maalaustaiteen opiskelijoiden aitoa vuorovaikutusta kansainvälistyneessä taidekentässä sekä syventävät opiskelijoiden kykyä kehittää ilmaisuaan omalla välineellään, jonka vaa-

timukset ovat jatkuvasti muutoksessa. Opintojen tärkeimpänä aspektina on tarjota pitkäjänteinen loppuvaiheen opintoja tukeva, tutkimuksellisuutta painottava ja menetelmiltään monimuotoinen opintokokonaisuus. Opiskeluprosessi tukee kansainväliseen taidekenttään siirtymistä ammattimielessä erityisen pedagogisen mallinsa kautta. Prosessin eri osatekijät rakentuvat siten, että ne kehittävät opiskelijan henkilökohtaisia valmiuksia sisäistää analyttinen prosessointi ja saatu käytännön kokemus työkaluiksi omaan taiteelliseen ilmaisuun, tulevaan työskentelyyryaan ja mahdollisiin taiteellisiin jatko-opintoihin.

2.2 TAVOITTEET

MFA-Laboratory Studies -kokonaisuuden tavoitteena on:

- kehittää ja laaduntaa maalaustaiteen maisteritason opetusta pedagogiikaltaan ja toimintamuodoiltaan korkeatasoiseksi taiteelliseksi kansainväliseksi koulutukseksi

Laaduntamistyöllä tähdätään valmistuvien taidemaalareiden korkeaan taiteelliseen tasoon tukemalla maisterivaiheen opintoja omalla monimuotoisella ja pedagogisesti erityisellä laboratorio-opinto-ohjelmalla, jolla on kansainvälinen käytännön ulottuvuus.

- kehittää maisterivaiheen opintoja siten, että monimuotoinen opiskeluprosessi tukee opiskelijan kriittistä ajattelua suhteessa omaan taiteelliseen työskentelyyn ja ajankohtaisiin nykyaikaisia koskeviin taideteoreettisiin suuntauksiin

Ajankohtaiseen nykyaikaisen taiteen kenttään sekä erityisesti välineeseen, maalaukseen, liittyvä syvälinen itsekritiikki pohdinta, rajojen haku ja määrittely, liittyy olennaisesti nykyaikaisen kansainvälisessä taidekentässä taitelijaksi kasvamiseen ja nykyaikaisen toimintamuotojen hallintaan maalauksen näkökulmasta.

- lisätä ja painottaa tutkimuksellisuutta maisterivaiheen opinnoissa osana omaa taiteellista ilmaisu- ja ajattelua ja tarjota tätä kautta valmistuville maistereille paremmat jatkokoulutusedellytykset

Tutkimuksellisuudella tähdätään sekä teoreettiseen kykyyn analysoida ajankohtaisia maalauksen ja nykyaikaisen taiteen diskursseja, mutta laaduntamisen tavoitteena on kyetä tarjoamaan teoreettisesti ja analyttisesti suuntautuville nykyaikaisille edellytykset yliopistotasoiseen jatkokoulutukseen niin kotimaassa kuin kansainvälisissä yliopistoissa.

- kehittää kansainvälisyyttä läpileikkaavana elementtinä maalaustaiteen maisteriopintoja ja vakinaistaa yhteistyötä kansainvälisten taideyliopistojen kanssa sekä opetussuunnitelmatyön että eri käytännön pedagogisten toteutusmuotojen osalta.

Tavoitteena on syventää kansainvälistä yhteistyötä verkostoja laajentamalla, lisäämällä opiskelijoiden ja opettajankunnan liikkuvuutta järjestämällä yhteisiä kansainvälisiä laboratorioita, jotka toimivat tutkimuksen ja käytännön vuoropuhelussa keskustelualustoina. Laboratoriot koostuvat kansainvälisissä yhteyksissä toteutetuista näyttelyprojekteista, -työpajoista ja kursseista, joiden pedagogisena painotuksena on tukea yksilöllistä taiteellista työskentelyä.

- hyödyntää alan tärkeimpien asiantuntijoiden ammattitaitoa opetuksessa niin taiteellisen työskentelyn kuin taiteentutkimuksen saralla

Opetuksen tason (laadun) kannalta tärkeällä sijalla on niin vakituisen kuin

tuntiovetushenkilökunnan taiteellisten ja tutkimuksellisten ansioiden painottaminen sekä uusien, laboratorio-opetukseen soveltuvien pedagogisten toteutustapojen tavoittaminen.

- painottaa opetussisältöjen ajankohtaisuutta ja suhteutusta traditioon oman käytännön työskentelyn kautta

Kukin laboratorio keskittyy jonkin ajankohtaisen ja nykytaiteen kannalta keskeisen teeman analysointiin. Lisäksi kaikki laboratoriot limittyvät toinen toisiinsa muodostaen yhdessä yhden laajan yläteeman koko ohjelmalle.

- vastata englanninkielisen koulutuksen lisääntyneeseen tarpeeseen opetuksessa

Koko laboratorio-opintokokonaisuus toteutetaan englannin kielellä.

2.3 ETENEMISSUUNNITELMA

Maisteritason laboratorio-opinnot alkavat 1.1.2007 ja ne toteutetaan kaksivuotisessa syklissä. Laboratoriot toteutetaan yhteistyössä kansainvälisten yliopistojen kanssa. Suunnittelutyö on käynnistynyt Lontoon taideyliopiston kanssa (Royal Academy of Fine Arts London), jonka kanssa keskustellaan parhaillaan laboratorioiden toteutusmuodoista ja sisällöistä. Heidän yhteyshenkilönään toimii taiteilija, tutkija, lehtori Michael Petry (Englanti) sekä taiteilija ja opettaja Jan Hietala (Ruotsi). Yhteistyö on mahdollista ja tavoitteellista myös muiden yliopistojen kanssa. Muiden Kuvataideakatemia toimintojen kanssa kuten *Kansainvälisen työpajabankkeen* kanssa tehdään yhteistyötä, esimerkiksi kansainvälisten näyttelytilaisuuksien osalta, jolloin voidaan perusopintoihin liittyen kehittää opiskelijoiden työskentelyä kansainvälisessä taidekentässä. Samoin yhteistyö *Public Art and Live Art* -maisteriohjelman (KuvA ja TEAK) kanssa on luontevaa silloin, kun opetusisällöt täydentävät toisiaan.

Laboratorioita kehitetään lähinnä laajentamalla nykyisiä yksittäisiä laboratorioita 5 opintopisteestä 10:een. Aiotulla laajuudella laboratoriot muodostuvat riittävän pitkäjänteisiksi ja syventäviksi opintokokonaisuuksiksi. Teorian ja käytännön taiteellisen työskentelyn yhdistämisen lisäksi laboratorioissa toimitaan kansainvälisellä taidekentällä ja yliopistoverkostossa niin eri projekteissa, näyttely-yhteistyötilanteissa kuin tutkimusseminaareissa.

Yhden laboratoriokokonaisuuden aikana toteutetaan kaikkiaan neljästä viiteen 10 opintopisteen laajuista laboratorioita (väh. 1/lukukausi). Laboratorioita voidaan tarpeen mukaan toteuttaa myös kesäkausina, mikä saattaa olla esimerkiksi näyttelytoiminnan tai ns. kesäkoulujen järjestämisen kannalta luontevaa. Vaikka opiskelija siirtyy opinnoissaan kahden vuoden aikana laboratoriosta toiseen, ne eivät jää irrallisiksi kurseiksi yhden yhteisen yläteemansa ansiosta. Kysymys on yhdestä prosessista, joka viedään kokonaisuuden aikana läpi. Näin laboratoriot pikemminkin seuraavat luontevasti teematisesti toinen toisiaan syventäen. Yksittäinen laboratoriokurssi sisältää teoreettisen osuuden sekä taiteellisen työpajatyöskentelyn. Sekä teoreettinen osuus että taiteellinen työpaja- tai näyttelyosuus toteutetaan kansainvälisessä viitekehyksessä. Muodot vaihtelevat aiheesta ja painotuksista riippuen: luentosarja, seminaari, round-table -tapaamiset voivat olla yhdessä toteutettuja yhteistyöverkoston kanssa. Verkkokeskustelut (blogit jne.) tai omina kokonaisuuksina toteutetut osiot kussakin yliopistossa mahdollistavat vuorovaikutuksen myös silloin, kun laboratorioita toteutetaan joiltain osa-alueiltaan fyysisesti samaan aikaan eri paikoissa. Jokaiseen laboratorioon sisältyy kuitenkin aina yhteistoiminnallinen osuus, mutta maalauksen kohdalla on tärkeää huomioida näiden osioiden rytmittäminen opiskelijoiden itsenäiseen taiteelliseen työskentelyyn.

MFA-Laboratory Studies -kokonaisuuden aikana tullaan jatkamaan ja syventämään Kuvataideakatemia maalauksitaiteen osaston aloittamaa julkaisutyötä kansainvälisessä yhteistyössä. Kaksivuotisten maisteriopintojen aikana laboratorioiden teemoista tullaan koostamaan oppimateriaalijulkaisu, joka toimii

toteutuneiden työpajojen ja näyttelyiden kuvajulkaisuna, mutta jossa ennen kaikkea analysoidaan taiteen- ja nykymaalauksen tutkimuksen näkökulmasta maalauksen ajankohtaisia prosesseja, joita laboratorioissa on prosessoitu.

2.4 SUUNNITELMA RAHOITUKSEN PÄÄTTYTTYÄ

Opintokokonaisuudessa tähdätään opiskelijoiden taiteellisen työn syventämiseen, työelämä- ja jatko-opiskeluvälmiuksien tehostumiseen sekä alan yhteistyöverkostojen muodostumiseen. Tavoitteena on saavutetun kansainvälisen tason yhteistyöverkoston ylläpitäminen ja integroiminen luontevana osana maalauksen maisteritason opetustoimintaa. Kansainvälisten maisteriopintojen myötä saavutetaan uudenlaisia pedagogisia ja toiminnallisia valmiuksia, joiden jatkuvuuden turvaaminen ja edelleen kehittäminen on tulevaisuuden työtä. Tavoitteena on, että maalauksen kansainväliset maisteriopinnot integroituvat osaksi maalaustaiteen vakituista opetusohjelmaa ja toteuttavat luontevasti yliopiston kansainvälisiä pyrkimyksiä. Laboratoriokokonaisuuden tarkoituksena on omalla laaduntamistyöllään tukea niitä yleisiä linjauksia, joissa tavoitteena on kehittyä yhdeksi korkeatasoisimmista kansainvälisistä taideyliopistoista.

Ulkomaisten työpajojen ja näyttelyiden toteuttaminen yhdessä kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa edellyttää näin alkuvaiheessa resurssien suuntaamista valmistelemaan suunnittelutyöhön. Tulevaisuudessa laboratorio-opintojen uudelleen toteuttaminen on tältä osin edullisempaa. Tällä hetkellä luodaan suhteita esimerkiksi kansainvälisiin nuorten taiteilijoiden biennaaleihin, joiden osalta laaduntavaa valmistelutyötä tehdään jo vuosina 2006–2007 (Art University Biennial for Young Artists, Toulon, Ranska 2007). Kuitenkin jatkossa tulorahoitusta voidaan budjetoida tästä sektorista itse osallistuvaan toimintaan.

Laboratoriokokonaisuutta arvioidaan jo kaksivuotiskauden aikana, mutta perusteellisemmin sen päättyttyä. Saatavat tulokset kokonaisuudesta (pedagogiset, laadulliset, määrälliset) antavat tärkeää tietoa siitä, onko esimerkiksi tarvetta perustaa tulevaisuudessa maalaustaiteen opintoja varten oma erillinen kansainvälinen maisteriohjelma. Ensi vaiheen projektina *MFA-Laboratory Studies* on tärkeä askel tästäkin näkökulmasta, mikäli tulevaisuudessa ilmenee tarvetta tai kiinnostusta lähteä laajempaan kansainväliseen opetussuunnitelmayhteistyöhön ulkomaisen taideyliopiston kanssa.

RAHOITUSSUUNNITELMA

Kuvataideakatemia, maalaustaiteen osasto

Hanke 6 International MFA-Laboratory Studies in Contemporary Research of Painting

Rahoitus

Palkkakulut 214 000 € / vuosi

- taiteellinen professori, 75 000 €
- tutkimuksen ja teorian lehtori, 46 000 €
- vierailevat taiteilijat ja tutkijat eri opintokokonaisuuksissa, 10 000 €
- opettajien palkkiot, 29 000 €
- muun henkilökunnan palkkiot 54 000 €

Laboratorioiden organisointi yht. 20 000 €

- matka- ja majoituskulut sekä päivärahat ulkomaisille vierailijoille
- matka- ja majoituskulut sekä päivärahat oman henkilökunnan matkoja varten
- opiskelijoiden matka- ja majoituskulut

Materiaali- ja näyttelykulut yht. 30 000 €

- opiskelijoiden materiaalikulut
- näyttelykulut (kuljetukset, vakuutukset, tiedotus- ja avajaiskulut)

Julkaisukulut yht. 10 000 €

- kirjoittajapalkkiot
- käänköspalkkiot
- painokulut, kuvat, toimitus

RAHOITUS YHTEENSÄ	2007	2008	2009	2010
RAHOITUS YHTEENSÄ (1000 €)	244	244		
YO	83	83		
Opetusministeriön rahoitus	161	161		
Täydentävä rahoitus	-	-		
MENOT YHTEENSÄ (1000 €)	244	244		
Palkkakulut	214	214		
Laitekulut	-	-		
Matkakulut	10	10		
Tilakulut	-	-		
Muut kulut	20	20		

*) London Royal Academy huolehtii omista kustannuksistaan.